

211736

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

సంపుటము ౧౫

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 23-వ తేది శనివారము

శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర చైత్రమాస బహుళ షష్ఠి.

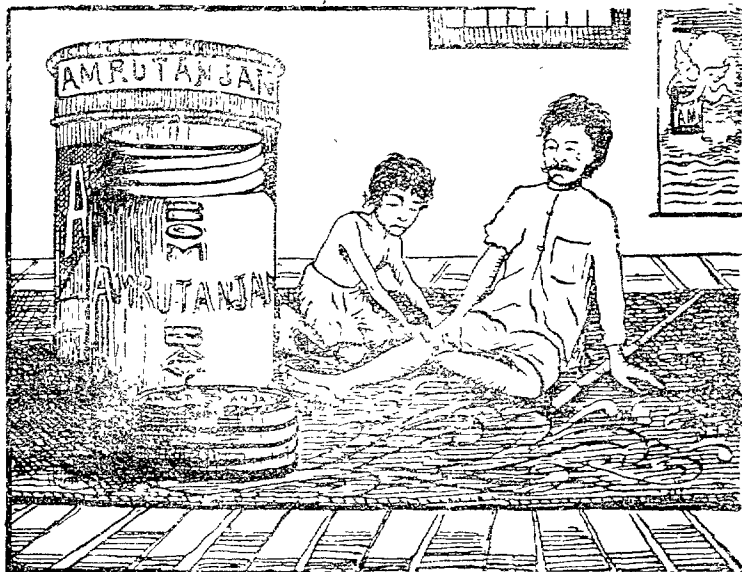
No. 19

సంచిక ౧౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతానక్రమము పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంతేవివంతిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
లేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

వేసవి కాలము సమీపించుచున్నది.

అందు సౌఖ్యము ననుభవించి ధనమును కూడ ఏని సంపాదించరాదు.

సైజునాని ౧౦, నడుపుటకు 1 మొదలు 6 హార్సు పవర్లుమాత్రమే వలయు "గ్లెసియా" మంచుగడ్డ యంత్రములను కొనుడు.

అవి దినమునకు 160 పౌనులు మొదలు 1½ టన్నులు వంచుగడ్డను తయారుచేయును.

పలుమారు ఖర్చు లక్కర లేదు, జాగ్రత్త యు అనవసరము.

తక్షణమే రవానా చేయుటకు, అన్ని రకములు సిద్ధముగా మన్నవి.

దయచేసి వచ్చి మాస్కి అండు కో., (లిమిటెడ్) మెయిన్ రోడ్, రాయపురం, మద్రాసున, పనిచేయు మాదిరి యంత్రములను చూడుడు.

లేక, నెం 102 రు, చిత్రములుగల మా క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

కోయంబుత్తూరు బ్రాంచి:

ట్రీచిరోడ్,

కోయంబుత్తూరు.

మాస్కి అండు కో., (లిమిటెడ్)

ఇంజనీర్లు,

పోస్టు బాక్సు 60, మద్రాసు.

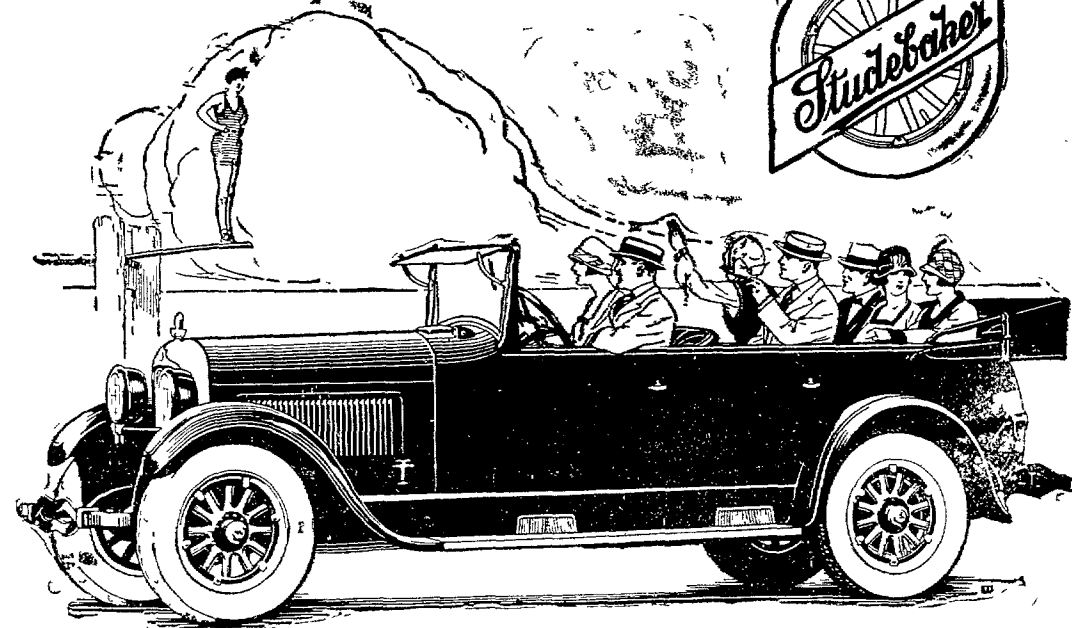
సబ్ ఏజెంట్లు:

గాల్లీ అండు కో.

164, బ్రాడ్వే,

మద్రాసు.

STUDEBAKER

స్టూడ్ బేకరు స్టాండర్డు సిక్స్

రెండువిధముల మితవ్యయము కలది.

ధర సరసము - ఖర్చు తక్కువ.

బలముగల 'స్టూడ్ బేకరు స్టాండర్డు సిక్స్' యొక్క ఇంజను అత్యద్భుతముగ పనిచేయుటకే గాక, సంవత్సరముల పర్యంతము కొద్ది వ్యయముతోడనే పనిచేయునట్లును నిర్మింపబడియున్నది. 'స్టూడ్ బేకరు', 100,000 మైళ్లకుపైను స్టూడ్ బేకరుపై ప్రయాణము సాగించిన, 800 కు మించిన స్వంతదారుల కడనుండి యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది. ప్రతీదినమును క్రొత్త పత్రములు అందుచున్నవి. మరియు ఇందాశ్చర్యకరమగు విషయము మరొకటేదీయన, 'స్టూడ్ బేకరు' మరమ్మత్తులకు, చాలా సంవత్సరములనుండి పరిశీలించగా, కారు ఒకటింటికి, యిన్ని సంవత్సరములకును, రూ 30-0-0 వంతున ఖర్చుతేలివది. 'స్టూడ్ బేకరు' నిర్మాణమున కుపయోగించబడిన సామానులును, పనితనమును యిట్టి అద్భుతమగు మితవ్యయములకు తోడ్పడుచున్నది. 'స్టాండర్డు సిక్స్ ఫీట్' (బొమ్మచూడుడు) మిక్కిలి సౌకర్యముగల కారు. ఫుల్ సైజు బెల్టాక్స్ పైలును, రీపైలెంటి స్ప్రింగులును ప్రయాణమునకు, గొప్పసౌకర్యముల నొసగును. నిర్మాణాద్ధతి యితరవాని యందరుదు. ఇందు ఆటోమ్యాటిక్ స్పార్క్ కంట్రోలు, స్ట్రీరింగ్ వీలుపై సెట్టిలెంటింగ్ స్విచ్, డ్యూప్లె పెట్రోలుగేజ్, ఆటోమ్యాటిక్ విండ్ స్క్రీన్, రియర్ వ్యూ అద్దము, కౌల్ వెంటిలేటరు, స్టాప్ లైటు, స్ట్రీరింగ్ వీలు, యిగ్నిషికలకు రెంటికిని స్వేరుపైరు లాక్ పై పనిచేయునదే లాక్ కలవు. నీ వే కారు వైనను కొనుటకు ముందు స్టాండర్డు సిక్స్ ఛాసిస్ వైని యిష్టాన్ బేకరు ఫీట్ ను, ప్రసిద్ధిచెందిన దానిని, చూడుము. ఒకమారు ప్రయాణమొనర్చి నీవే యిందలి సౌకర్యముల గ్రహింపుము.

Agents - **ROMER DAN & Co.,** MOUNT ROAD, MADRAS.

Sub Agents - **PETERS & Co.,** BANGALORE,
HOOPER'S GARAGE, WELLINGTON,
AIYER MOTOR Co., CALICUT,
NOMIS MOTOR WORKS, COIMBATORE.
ANDHRA ENGINEERING Co., VIZAGAPATAM

స్టూడ్ బేకరు 75 సం॥గా మేలురకము బండ్ల నిర్మాణకర్తలు

ఆటంక పరచుటకు దురుషట

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని
 దీనిని } లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు } నిజమును
 ఉపయోగించి } గ్రహింపుడు.

Regd TradeMark ఆమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తూరికముగా తయారుచేయబడినవి. 594

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలంబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణ భేది, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అజీర్ణచే గలుగు కడుపునొప్పి మొదలగునాటికి వజ్రాయుధము వంటిది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము లేక అనేక సం॥ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమువంటిది. 250-300 మాత్రలగుల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, పోస్టుఖర్చు 0 4 0, పోస్టుఖర్చుతో సహా 6 కి రూ 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రూ 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు: మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలగుడున్న ఆమోఘమైన గుణమును చూచి బహుశా అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నది. మా పోషకండులకై మా వర్తక గుణులును చూచి తీయుడు. ప్రతిపూరిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును. బిష్కరత్న సాళ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫెసర్లు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

మద్యపాన నిర్మూలన చట్టము

మద్యమును (అల్కహాలికు లిక్కురు) యితర నిషాద్రవ్యములను మదరాసు రాజధానిలో తయారు చేయకుండగను, ఉపయోగింప కుండగను చేయుట కొకబిల్లు.

రాష్ట్రమునందలి ప్రజలు నీలివంతులును, ధనవంతులు నగుటకు జౌషధ పారిశ్రామికోపయోగములకు తప్ప మద్యమును, యితర నిషాద్రవ్యములను తయారుచేయుట చేంతనుష్ఠుకొనుట ఎగుమతి దిగుమతులను చేయుట, కొనుట అమ్ముట, ఉపయోగించుట మున్నగు పనులు శిక్షార్హములగునని సాధ్యమైనంత త్వరితాగతే విధించుటవరకు.

మొదట నీరాష్ట్రమున కొన్ని ప్రత్యేకస్థలములందీ చట్టము ననుసరించి పెట్టి అందువలన కలిగిన ఆదాయమును బట్టి చట్టము నితరప్రాంతములందు గూడ నమలుజరుపుట మంచిదని తోచినందున నిటుల చట్టము చేయబడెను

మొదటి ప్రకరణము

ఉపోద్ఘాతము, నిర్వచనములు

(1) దీనిని 1927 చెన్నపురి నిషేధచట్టమని పిలువదగును.

(2) ఇది మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కంత్తకును వర్తించును

(3) రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారు ప్రకటనలవలన చెల్లించిన తేదీనుండి వారునిర్ణయించినప్రాంతమున వారునిర్ణయించిన రీతిని పరిమితులకులోపై యీచట్ట మమలులోనికి వచ్చును.

(4) అటుల నమలులోనికి వచ్చినతేదీమొదలు ఆప్రాంతమునందు షెడ్యూలులో వివరింపబడిన చట్టములు మూడవకాలమునందు వివరింపబడిన పరిమితికి రద్దుచేయబడెను.

II. 1878 సంవత్సరము నల్లమందుచట్టమున వ శక్త నులో వివరింపబడినరీతిని యీచట్టము ఏప్రాంతమునందును నల్లమందుకు వర్తింపదు (ఇదిరాష్ట్రీయచట్టముగాన నల్లమందు వాడుక నిదిరద్దుచేయదు.)

III నిరోధకోద్యోగి, కమిషనరు, మాడలోద్యోగి, నిరోధకపరిశోధకారి, కల్లు, స్పిరిట్సు, లిక్కురు, నిషాద్రవ్యము అమ్ముకములేక అమ్ముట, దిగుమతి, ఎగుమతి, రవానానిర్మాణము, సీసాస్థలముపోలీసుస్టేషను అనుశబ్దములను నిర్వచనము 1886 (1) ఆక్టోబర్ 1 చట్టమునందున్నట్లులే అవసరమునూర్పుతో గ్రహింపవలెను.

రెండవ ప్రకరణము

నిరోధములు, శిక్షలు

I. (1) ఈచట్ట మమలులోనికి వచ్చినపిమ్మట,

(అ) లిక్కురునుగాని మరే నిషాద్రవ్యమునుగాని ఎగుమతులుదిగుమతులు రవానాలు చేయువారును దగ్గర నుంచుకొను వారును

(ఆ) తయారు చేయువారును,

(ఇ) నిబంధనలలోని వివరములను పుట లోబడి గాక గంజాయి (హెంపు) (కోకా) మొక్కలనుపెంచువారును నిషాద్రవ్యములను తయారుచేయుట కుపయుక్తమగు మొక్కలను దగ్గరనుంచుకొనువారును,

(ఈ) నిబంధనలప్రకారము తీయకల్లు లై సెస్సుసాందకుండ కల్లువచ్చెడు యేచెట్టునైన కల్లుగీయువారును, తనతాలాకు తనఆదీనమందున్న చెట్టును కల్లుగీయుటకు యితరుల కనుమతి నిచ్చువారును,

(ఉ) తన తాలాకు లేక తన ఆదీనమందున్న చెట్టుకు కల్లుగీయువారును లేక (ఎ) తరులు కల్లుగీయుట కనుమతి నిచ్చు వారును,

(ఊ) సారా బట్టిలను (డిప్టిలరీ బ్రూయరీ) నిర్మించువారును వానిలో పనిచేయువారును,

(బు) లిక్కురునుగాని, మరేనిషాద్రవ్యమునుగాని తయారుచేయుటకు పనికివచ్చెడు పనిమట్టు యంత్రములు పాత్రలు మున్నగువానిని చెంతనుంచుకొనువారును ఉపయోగించువారును,

(బూ) అమ్ముకమునకు సారా (లిక్కురు)ను సీసాలలో పోసియుంచువారును

(బి) సారానుగాని నిషాద్రవ్యమునుగాని అమ్మువారును,

(బి) సారానుగాని నిషాద్రవ్యమునుగాని కొనువారును వుపయోగించు (తీనుట. త్రాగుట) వారును,

(ఎ) తన స్వాధీనమందున్న ప్రదేశములలో నీ పనులలో వేనినైన నెవరైన చేయుట కనుమతినిచ్చినవారును,

ఒక మేజిస్ట్రేటు ఎదుట విచారాచేయబడి నేరస్తులుగా నిర్ణయింపబడిన- ఆరు నెలలవరకు మైదుగాని వేయి రూపాయిలవరకు జూల్మానాగాని రెండునుగాని విధింపబడవలెను.

(2) సబు సెక్స్ ను (1) క్రింద చేయబడిన కేసులలో నేరము చేయలేదని ముద్రాపడిన ప్రభుత్వమునకు గలగునంతవరకును నేరము చేసినట్లులే భావింపబడును.

5. బ్రిటిషుయండియాలో గాని మరెచటగాని తయారు చేయబడి చెడిపోయిన సారాను మరల తాగుటకు పనికివచ్చునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నించువారును తెలిసియుండియు అట్టి సారానుదగ్గర నుంచుకొనువారును మేజిస్ట్రేటువలన విచారణ చేయబడి దోషియని నిర్ణయింపబడినచో ఆరు నెలలవరకు శిక్షగాని వేయి రూపాయలవరకు జూర్మానాగాని రెండునుగాని విధింపబడవలెను.

6. (1) 4-వ శిక్షను (1) వసబు సెక్స్ ను క్రిందను నేరములు చేయుటకును చేయించుటకును ఉద్దేశించి ఐదుగురుగాని అంతకంటె పామువంటిగాని కుట్రపన్నినచో వారందరుగాని వారిలో నెవరును గాని ఆ నేరములను వేసిని చేయకపోయినను మూడేండ్లవరకు ఖైదుగాని లేక వేయి రూపాయలవరకు జూర్మానాగాని రెండునుగాని విధింపవలెను.

7-18 సెక్స్ ను-ఆబ్జర్వేషన్లులోని 59, 60, 61, 63, 65, 66, 68 సెక్స్ నులను అవసరములగు మార్పులతో నిచట చేర్చుకొనవలెను.

మూడవ ప్రకరణము

మినహాయింపులు లైసెన్సులు

14. (1) ఆల్కహోలుగాని మరేనిషాద్రవ్యముగాని వీనితో కూడియున్న యేవస్తువులైననుగాని వైద్యపారిశ్రామికోపయోగము నిమిత్తము యీ చట్టము క్రిందను రాకుండ ప్రభునలవలన దొరతనమువారు మినహాయింపవచ్చును. ఆ ప్రకటనలో వారు పరతులను విధింపవచ్చును.

(2) ఒకటవ సబు సెక్స్ ను క్రింద రాష్ట్రీయ దొరతనము వారు ప్రకటనచేయునపుడు వారు విధించిన మినహాయింపు పరతులలో వేసిన నుల్లంఘించినచో ఆరు నెలలవరకు ఖైదు శిక్షగాని వేయి రూపాయలవరకు జూర్మానాగాని లేక రెండునుగాని విధింపబడునని వారు నిర్ణయించుటకు వారి కధికారముండును.

15. రాష్ట్రీయ దొరతనముగాని వారి చే నియున్నదై వారి పరిశీలనకు లోబడిన యే యుద్యోగియైననుగాని ఒక వ్యక్తికి గాని ప్రభుత్వాధీనములు ను యితరములను సంఘములకుగాని లిక్కరునుగాని నిషాద్రవ్యముగాని వీనిని కలిగియున్న యితరవస్తువులను గాని మోసములేకుండ వైద్యపారిశ్రామికోపయోగముకొరకే యనువ్యాజ్యముక్రింద వారు తయారుచేయుటకును ఎగుమతిచేయుటకును దిగుమతిచేయుటకును రవానాచేయుటకును అమ్ముటకును దగ్గర నుంచుకొనుటకును వారి కధికార మొసంగునట్లు లైసెన్సుల నియమవచ్చును.

16-17-18 ఇచట ఆబ్జర్వేషన్లులోని 24, 25, 26 సెక్స్ నులను అవసరమైన మార్పులతో చేర్చుకొనవలెను.

19. లైసెన్సువారుగాని అతని నపుకరులుగాని అతడు సమైక్యముగా నో నూచనగనో యొసంగిన యుత్తరువు ప్రకారము ఆతనిపక్షమున పనిచేయు మరెవరుగాని లైసెన్సు నిబంధనలలో దేనినైన నుల్లంఘించినచో లైసెన్సు పూర్తిగానో తాత్కాలికముగానో రద్దుచేయుటయేగాక దోషియని నిరపడినచో ఆరు నెలలవరకు శిక్షగాని వేయి రూపాయలవరకు జూర్మానాగాని రెండునుగాని విధింపబడుటకు కఠిన పాత్రుడగును.

నాల్గవ ప్రకరణము

20. ఈ చట్టము అమలులోనున్న ప్రాంతమునందు దొరతనమువారి రెప్పటి కప్పుడు ప్రకటనలద్వారా

(అ) నిరోధికాభిధికారిగా నొక యుద్యోగిని నియమింపవచ్చును.

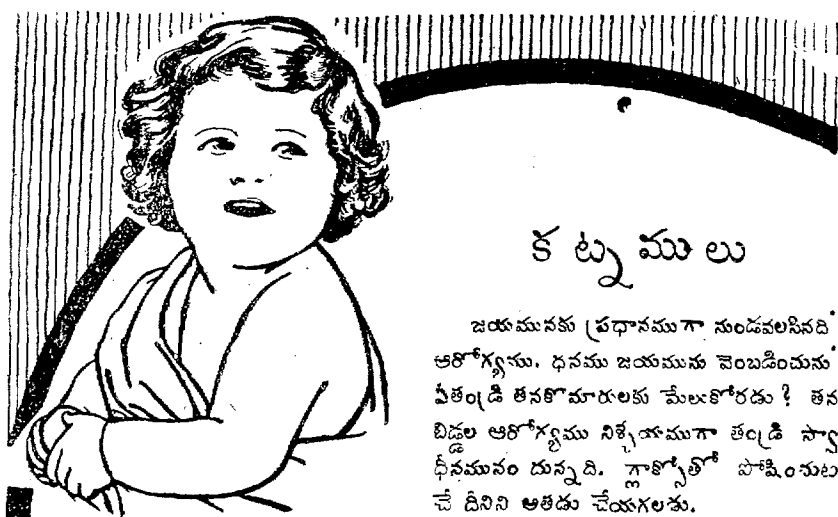
(ఆ) జిల్లా మేజిస్ట్రేటును గాక మరే యుద్యోగియైనను ఈ చట్టము ప్రకారము జిల్లాయుద్యోగిగా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుతో కలిసిగాని విడిగాకాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనకు లోబడి అన్ని అధికారములనుగాని కొన్నిటినిగాని కలిగియుండునట్లు దొరతనమువారు నియమింపవచ్చును.

(ఇ) ఈ చట్టము ప్రకారము జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు కలుగునట్టి అన్ని అధికారములనుగాని కొన్ని అధికారములనుగాని రద్దుచేయవచ్చును

(ఈ) 23 మొదలు 46 వరకుగల సెక్స్ నులలోని కార్యములను నెరవేర్చుటకు ఉద్యోగులను నియమించువచ్చును.

(ఉ) ఇంకను అవసరమైన తాబేదారి యుద్యోగులను ఆయా తరగతులతోను పేరులతోను అధికారములతోను విధులతోను తమకుతోచిన రీతిని రాష్ట్రీయ దొరతనమువారు నియమింపవచ్చును.

(ఊ) ఈ సెక్స్ నులలోని ఆ ఈ ఉక్తాజాలప్రకార మొక యుద్యోగి కొనగబడిన అధికారమును విధులను అన్నిటినిగాని కొన్నిటినిగాని నెరవేర్చుటకు మరే ప్రభుత్వోద్యోగిగాని

కట్టములు

జయమునకు ప్రధానముగా నుండవలసినది ఆరోగ్యము. ధనము జయమును వెంబడించును ఏతెండి తనకొమారులకు మేలుకొరడు? తన బిడ్డల ఆరోగ్యము నిశ్శయముగా తెండి స్వాధీనమునం దున్నది. గ్లాక్సోతో పోషించుట చే దీనిని ఆతడు చేయుగలడు.

చాలకాలమునుండి కానలేనని వెతలుండి నట్టి గొప్పసంతతి పుత్రులను గ్లాక్సో తయారు చేయును. ఇతర తల్లిదండ్రులు వా అల్లుండు మాడ వారిసంతతికి ఎడతెగని సహితు గలుగుటకై ప్రయత్నింతురు.

Glaxo

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
306 (5) తిపాలపెట్రె నెం. 40 ముద్రాను.

గౌరవోద్యోగులుగా పనిచేయుట కంగీకరించిన స్త్రీలకుగాని పురుషులకుగాని దొరతనమువారి కధికారము నిమిత్తము.

(బు) ఈచట్టముక్రింద అన్ని అధికారములనుగాని ఏ అధికారముగాని మేజిస్ట్రేట్ ద్వారా నొసగవచ్చును.

(బూ) ఈచట్టముక్రింద కేసులను విచారణచేయుటకు ప్రత్యేకముగా హానరరీ మేజిస్ట్రేటులను నియమింపవచ్చును.

21. రాష్ట్రీయ దొరతనమువారి రెప్పటికప్పుడు

(1) అన్ని తరగతుల నిరోధకోద్యోగులను ఈ చట్టము ప్రకారము నెరవేర్చవలసిన అధికారములను విధులనుగూర్చి యును.

(2) ఈచట్టము ప్రకారము తమకుకలిగిన అధికారములను కమిషనరులును మండలోద్యోగులును యితరుల కొనంగుటను గూర్చియును,

(3) గౌరవ నిరోధకోద్యోగులను గౌరవ మేజిస్ట్రేటులను నియమించుటను గూర్చియును నిబంధనలను చేయుచుండవచ్చును.

22. ఇచట ఆబ్జర్వేషన్లులోని 5 అ సెక్స్ నును అవసరము మార్పులతో చేర్చవలెను.

అయిదవ ప్రకరణము

ఉద్యోగుల అధికారములు విధులు పద్ధతులు మున్నగునవి

23-46 ఇచట ఆబ్జర్వేషన్లులోని 30-33 సెక్స్ నులను అవసరములగు మార్పులతో చేర్చుకొనవలెను.

ఆరవ ప్రకరణము

నిబంధనలు ప్రకటనలు

47. ఇచట నిబంధనలను చేయు నధికారమునుగూర్చి ఆబ్జర్వేషన్లులోని 29 (11) 29 (12) 69 సెక్స్ నులను తగిన మార్పులతో చేర్చుకొనవలెను.

48. ఈ చట్టముక్రింద చేయబడునట్టి నిబంధనలను ప్రకటనల నన్నిటిని రాజధాని (పార్లమెంటుబారి) గెజెటులో ప్రకటింపవలెను. శిక్షలను గూర్చినవానిని వరుసగా మూడు సార్లు రాజధాని గెజెటులో ప్రకటింపవలెను. రెండునెలలకు తక్కువ కాకుండా యీ చట్టము అమలులో నుండి జిల్లాల గెజెటులలోగూడ ప్రకటింపవలెను. అటుపిమ్మట నా నిబంధనలన్నియు అమలులో నుట్టుట భావింపవలెను.

ఏడవ ప్రకరణము

కేసుల విచారణ

49. (ఆబ్జర్వేషన్లు 72 వ సెక్స్ నును అవసరము మార్పులతో నిచట చేర్చుకొనవలెను.)

50. అన్ని న్యాయస్థానములును యీ చట్టముక్రింద చేయబడిన ప్రకటనలలోని నిబంధనలను అధికారమునొసంగు తత్తువులను గమనింపవలెను.

మెచ్చులు

(సెక్స్ ను 2 (4) ను చూడుడు)

చట్టము	విషయము	ఎంతవరకు
చెన్నపురి 1886	1-వ చట్టము-ఆబ్జర్వేషన్లు	ఈచట్టము అమలులో నున్న ప్రాంతమునం దదివరకు రద్దుకాకుండు నున్న చానంతన
" 1905	" "	"
" 1915	" "	"
" 1918	" "	"

(ఎంగ్లండులోని 4-4-27.)

వధువు కావలెను

నెల 1-కి రూ 150 లు సంపాదన, 28 సం॥ రముల వయస్సుగల వెలనాటియువకునికి వివాహమునకై 18 సం॥ రములకు తక్కువకాని వెలనాటి కన్యకాకావలెను. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. ఫోటోయొడిన పంపవచ్చును. వివాహము, ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు 212 ముద్రాను

నోటీసు

ఈ దిగువనుదహించిన దక్షిణ వల్లూరు రెంజువభాగం జమిందారీ గ్రామములు బందరులో కృష్ణా జిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్టరు ఆఫీసులో వేలము వేయబడును.

వెనమూరు	2-5-27
కొప్పెర్ల, నేలకొండపల్లి, బర్రెపాడు	3-5-27
చోడవరం, కంచడం	4-5-27
మంజులూరు, గురువింకంట	5-5-27
నసంతవాడ	6-5-27

తెలిసికొను అఫీషియల్ రిజిస్టరు, బందరు అని వ్రాయవలయును.

కృష్ణా జిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్టరు ఆఫీసు, బందరు } యం. రంగాచారి బి.వి.ఎల్.
కృష్ణా జిల్లా. 18-4-27 } అఫీషియల్ రిజిస్టరు

పంచములు-పచ్చయప్ప కాలేజీ

ధర్మకర్తలపై వ్యాఖ్యలు

పచ్చయప్ప కాలేజీ ట్రస్టీలపై మదరాసు హైకోర్టులో, కృష్ణమాచారి, చొరస్వామి అయ్యర్, వెంకటస్వామినాయుడుగార్లచే నొక వ్యాఖ్యను దాఖలు చేయబడినది. వారు లు స్థాయింట్లో కోరిన ప్రతిఫలములు యేమనగా,

(1) ప్రతివాడులన ధర్మకర్తలచే నిర్వహింపబడుచున్న పచ్చయప్ప కళాశాలలో పంచముజాతివాడైన హిందువులగుడ చేర్చుకొనుటకు యాకోర్టువారు సదరు ధర్మకర్తలకు ఉత్తరువులను జారీచేయవలెను.

(2) అట్లు జారీచేయుటకు వీలులేనియెడల సదరు కళాశాల పరిపాలనకు యాకోర్టువారు తనూరుచేసిన నిబంధనలను మార్చుడిని పంచములను కూడ చేర్చుకొనుట కనకాశ మొసంగవలెను.

(3) ఆయా సంగతిసంబంధములకు బట్టి అనవసరమైన ఇతర ఉత్తరువులను గూడ జారీచేయవలెను ఈ వ్యాఖ్యను కయ్యేఖ్యులు పచ్చయప్ప ధర్మాదాయములలోనుండి చెల్లింపబడవలెను.

కృష్ణమాచారియర్ గారు తమ స్థాయింట్లో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు: నేను తొండమండలము తలువాయి వేలూరాకొను హైస్కూలులో ఉపాధ్యాయుడను. మదరాసు టీచర్స్ గిల్డ్ సంఘముయొక్క కార్యదర్శిని. నేను పూర్వము పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థిని. ఈ హైకోర్టువారు ఏర్పాటుచేసిన ధర్మకర్తలచే నది పరిపాలింపబడుచున్నది. ఈ సుస్థును కోర్టువారియొక్క 1841 సం॥ ఆగస్టు 6 వ తేదీని జారీచేయబడిన డిక్రీవరకు ప్రకారము పచ్చయప్ప మొదటియారు ధర్మనిధిలోని కొంత మొత్తమును సకల హిందూ బాలరనివ్యకొను వినియోగింపబడవలెను. సదరు డిక్రీ ననుసరించి 1842 సంవత్సరములో రివిన్యూ బోర్డువారు ఈ క్రిందివిధమైన యేర్పాటులను చేసినది తెలియుచున్నది. మదరాసు రాజధానిలో అనుబంధమున్న గవర్న మెంటువారి న్యాయనిబంధనలు హిందూధర్మశాస్త్రములు, చట్టములు, వీనినిగురించి లోకులకు బోధించుటకు కొంత

మంది పండితులను నియమించుటకును అట్లు విద్యాశిక్షను పొందిన యువకులకు దేశములోని న్యాయసభలలో స్థితినిచ్చి చెయుట కధికార మిచ్చుటకును, 15 సం॥ ఐయ్యుగల బాలురకు యింగ్లీషుభాష చదువను, వ్రాయను, నేర్పుటకును జమా ఖర్చు లెక్కల వ్రాయుటకు తప్పదుచేయుటకును పాఠశాలలు స్థాపించుటకు ఏర్పాటుచేయబడినది. ఈ పాఠశాల లన్నిటిలో అన్నివర్గముల హిందువులను నిరభ్యంతరముగా చేర్చుకొనబడవలసినదని యప్పుడు నిర్ణయించబడినది.

సదరు డిక్రీనిర్ణయముల ననుసరించి మొదట మదరాసు, చిదంబరము, కాంచీపురములలో పాఠశాలలు స్థాపించబడినవి. అవే యప్పుడు అభివృద్ధిపొంది పచ్చయప్ప కళాశాలగను ఇతర హైస్కూలుగాను మారినవి.

పైజెప్పినదిక్రీ కనుబంధముగా 1909 సం॥ మందు మరి కొన్ని యేర్పాటులు హైకోర్టువారిచే చేయబడినవి. కాని పాఠశాల ప్రవేశార్హమైన వర్గములవిషయములో నెట్టిమార్పులను చేయబడలేదు.

హిందువులైన పంచముజాతి బాలరను కొందఱును పచ్చయప్ప పాఠశాలలో చేర్చుకొనవలసినదిగా నేను సిఫార్సుచేయుచు ధర్మకర్తలకు వ్రాసినది. కాని సదరు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు తమ కెట్టి న్యాయత్వమును లేదని 5-3-27 వ తేదీని జవాబిచ్చిరి. వీరిచ్చినప్రత్యుత్తరము చాల విపరీతముగా నున్నది. తేలికావలం చెట్టిగాను (చిరకాలానుభవము గల పచ్చయప్ప ధర్మకర్తలలో నొకరు.) 1925 సం॥లో 82 వ నా ర్షి కోర్టున సం దర్శమున నుపన్యసింపుచు నిట్లుచెప్పిరి:

పచ్చయప్ప కళాశాల నిర్వహణములో నొక కళంకము వచ్చినది పంచముజాతి బాలరను హైస్కూలులో గాని కాలేజీలో గాని చేర్చుకొనుట లేదు. నేకేమందంతలను వారికాదరణ మివ్వబడుచున్నది. పచ్చయప్ప ధర్మాదాయము అన్నివర్గములహిందువుల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము నుపయోగపడుటకే యేర్పడియున్నది. పంచములుమాత్రము హిందువులకారాజపచ్చయప్ప కళాశాలలో హిందువులుకానివారు పండితులగును ఉపాధ్యాయులగును కళాశాలాధ్యక్షులగును నుండుటలేదా? ఈకళాశాలకు ప్రసిద్ధిపాల్గొని పనిచేసినవారి జాబితా తీసినయెడల

యనేకులు యాకోపియనులు, హిందూక్రైస్తవులును గలరు పంచములయొడ పచ్చయప్ప మొదటియారుమాత్రము అభిమాన దరణముల నహించియుండలేదా? ఏదివ్యక్తత్రమునొద్ద పంచముజాతివాడైన నందనారు అను పరమభాగవతోత్తముడు మోక్షసామ్రాజ్యము సంపాదించెనో, అట్టి పవిత్రచివంబరక్షేత్రమువద్ద నిత్యకైంకర్యములకై పచ్చయప్ప మొదటియారుగారు గొప్ప ద్రవ్యనిధిని యేర్పాటుచేసియుండిరి. అనేక సంవత్సరములనుండి ఆవరణములో నున్న ఏర్పాటులను రద్దుచేయుటకు యాకోర్టువారికి ఉత్తరువు అవసరమయ్యెయెడల నవీన యుగధర్మము ననుసరించి అట్టిమార్పును చేయుటకు యాకోర్టువారు ఉత్తరువును జారీచేయించవలెను.

ఈ విషయములో ధర్మకర్తలెవ్వరను ఏవిధమైన ఆక్షేపణలను తెలియజేయలేదు. కాబట్టి అనుబంధమున్న వ్యవహార నిబంధనలయొక్క అపార్థములన్ని నే పచ్చయప్ప పాఠశాలల ప్రయోజనమును పంచములు పొందవలయునన్నారు. హిందూ శబ్దమునకు తేలికావలం చెట్టిగాను చెప్పినదియే సరియైన అర్థము పంచములయొక్క మతముగూడ హిందూమతమే యగుటచేత వారుకూడ హిందువులే.

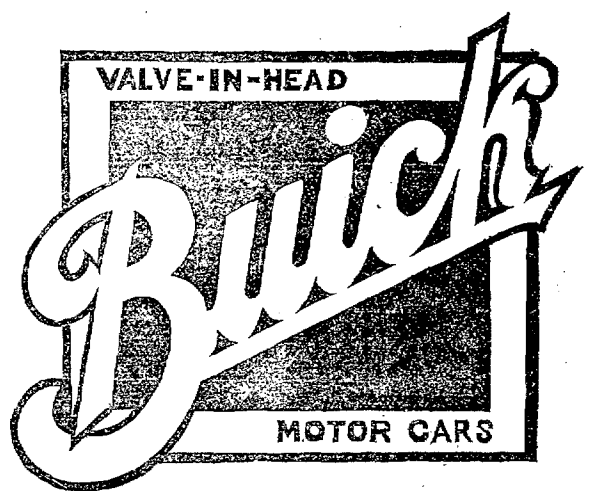
ఈవిషయమై వ్రాహ్మణ, వైశ్య, శూద్రజాతులలోని అనేకప్రముఖులు యభిప్రాయము నాయాహ కనుగొనుచున్నది. కాబట్టి ఈకోర్టువారు పంచములుగూడ కళాశాలలో ప్రవేశించుట కర్హులని తీర్పు దయచేయవలెను. లేదా ప్రస్తుత ముములలోనున్న యాకళాశాల పరిపాలనావిధులను మార్చుడిని జాతివివక్షణ లేకుంక అన్ని జాతులనుగూడ పాఠశాలలో చేర్చుకొనవచ్చును అని విధించవలెను.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0. పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

1927 మాడల్

ఇది ప్రస్తుతము తక్షణమే ఇవ్వబడుటకు సిద్ధముగా నున్నది.

మోటారుకారులయందు అభిలాష గల ప్రతియొక్కరిని 1927-వ సంవత్సరము మాడల్ బ్యూక్ ను ఉపయోగించుటకై మే మాహ్వనించుచున్నాము, ప్రస్తుత శతాబ్దమునందు మోటారుకా రభివృద్ధికి గొప్పసహాయము బొత్తిగా ఉండునకుండునట్టి ఎంజనును గలిగియుండుటయే.

కారులు సిద్ధముగా నున్నవి. మీ కెవ్వరి సహాయము వలదు.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:

R. PATEL & Co., 18, General Patters Road, Mount Road, MADRAS.

పరిశ్రమశాల,

శ్రీ లక్ష్మీ వర్కు సు

ప్రదర్శనగదులు

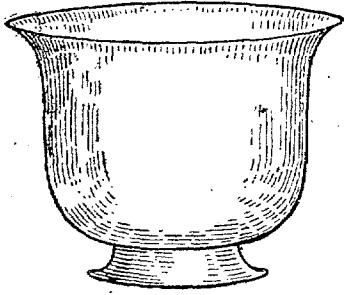
నెం 2/19 కాళి శెట్టివీధి జి.టి.మద్రాసు.

నగలవర్తకులు,

డైమండు సెట్టరులు

మావద్ద పలువిధ వెండిసామానులు సిద్ధముగా నున్నవి. మరియు ఆర్డరిచ్చిన వాటి ప్రకారము తయారుచేసి వెండి, బంగారు నగలు సకాలమున పంపబడును సీమవెండికి, సవరం బంగారుకు పూచి నిచ్చెదము.

వెండిసామానులను టోకుగా తీయునట్టి వర్తకులకు, యితరులకు సరసమైన రేటుపకారము యివ్వబడును.

సీమకమలములందు మీకు కావలసిన సహాయముచేయగలము. ఒకసారి ఆర్డరిచ్చిన అన్నియు మీకే విశదమగును.

ప్రాప్తైతురు:-

మే. సత్యనారాయణ ఆచారి.

విల్లివాకం హత్యకేసు

చెంగల్పట్ట సెషన్ కోర్టు

[మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి]

చంగల్పట్ట, ఏప్రిల్ 22:— చంగల్పట్ట సెషన్స్ కోర్టు లో విల్లివాకం హత్య విచారణయందు నేటిదినము విచారించ బడిన సాక్షులలో చంద్రమతి దీర్ఘకాలము సాక్ష్యమొసంగెను. నేటి సాయంత్రమువర కింకను క్రాసుపరీక్ష ప్రారంభింపబడ లేదు. నేడు కోర్టు కరుణించిన ప్రేక్షకులతో భవనము పట్టక పోయెను. పెక్కుమంది వ్యాయాపారులను కోర్టులో కూర్చుండగ జడ్జి వారిని బయటికి వెళ్ల మని ఆజ్ఞాపించవలసి వచ్చెను. చిన్నచిన్న సాక్షులు మరి కొందరు విచారించబడిరి.

మునిస్వామినాయకరు సాక్ష్యము

“బావిలో దొరికిన నగలు”

అయినావరం కాపురస్తుడును బావిలో దిగి వస్తువులు తీయు కూలిపనివా డగు మునిస్వామినాయకర్ సాక్ష్య మొసంగుచు నాలుగు ఘాతములక్రిందట విల్లివాకంలో 1 వ ముద్దయి యింటి బావిలో దిగి నగలు తీసికొనినందు 1 వ ముద్దయి బావి వద్దనే యుండెననియు బావిలో నగలు పడియున్నవని 1 వ ముద్దయి చెప్పెననియు ఒక తామిత్తు, ఒక తాళి, ఒక తాళము చెవి, ముక్కుపుడక బావిలో దొరికెననియు, బావిలో 6 అడుగుల లోతు నీరుండెననియు, పల్కి నగలను గుర్తించెను.

క్రాసుపరీక్షలో సాక్షి తాను మాల్ కై పెరంబూరు వెళ్లుచుండగ బావిలో నగలున్నవి వానిని తీయవలసినదని నన్ను పిలుచుకొని వచ్చినానను. బావి వెడల్పు 3 అడుగులు. ఆ బావిలో ఇదివర కెన్నడును నేను దిగలేదు.

ఆ బావిలో నగలేవ్వరు వేసినది నేనెరుంగను. 1 వ ముద్దయిని అంతకుముందు నేనెరుంగను. నలుగురైనగురు పోలీసు వారును అనేకమంది జనులను అచట జేరియుండిరి.

క్రాసుపరీక్షలో సాక్షి తాను మాల్ కై పెరంబూరు వెళ్లుచుండగ బావిలో నగలున్నవి వానిని తీయవలసినదని నన్ను పిలుచుకొని వచ్చినానను. బావి వెడల్పు 3 అడుగులు. ఆ బావిలో ఇదివర కెన్నడును నేను దిగలేదు.

విల్లివాకం గ్రామపెట్టి పాలయం సాక్ష్య మొసంగుచు 1 వ ముద్దయి తనయింటి దొడ్డిలో బావివచ్చుచు ఒక ప్రదేశమును చూపెట్టి అందు శవములున్నవని తెల్పెననియు, ఆ ప్రదేశముపైనున్న అరటిచెట్టును కొట్టివేసి 4 అడుగుల లోతు త్రవ్వతి ననియు అందు కాన్యానుబ్బలలో ఒక స్త్రీయొక్కయు, బాలికయొక్క శవములు కాన్పించె ననియు చెప్పెను.

క్రాసుపరీక్ష చేయబడి సాక్షి తా నాదినము రాత్రి యంతయు శవములు కన్పించిన ప్రదేశమునకు ప్రక్కనే కావలి గాయము పరుంటి నని చెప్పెను.

“యింటియజమాని సాక్ష్యము”

తిరువెంకటస్వామి నాయకుడు

తిరువెంకటస్వామినాయకుడు సాక్ష్య మొసంగుచు విల్లి వాకంలో గాంధీవీధిలో నున్న తనయింటిని 1926 సం॥ జూలై మాసములో వెంకటకృష్ణయ్యకు నెల 1 కి రు 20 లు చొప్పున అద్దె కిచ్చితి ననియు, రి మాసముల అద్దె తనకుచేరెననియు వెంకట కృష్ణయ్యతో బాటు అయింటిలో ఆదివారాయరావు భార్య కామమ్మ చంద్రమతి నివసించుచుండిననియు, మాడుమాడముల పిదప అద్దె బాకీపడియుండగ 2 వ ముద్దయినద్ద రు 75-0-0 లకు ప్రోనోటు వ్రాయుచుకొంటిననియు, ఆదినము 2 వ ముద్దయి రు 20 లను తన కొసంగెననియు 11 వ తేదీ తాలి బొట్టు చేయించుటకు రు 5 లను రెండవముద్దయి ఒసంగెననియు 12 వ తేదీ తాలిబొట్టుకై రు 4-8-0 లు వెచ్చించి అర్ధ రూపాయి తిరిగి 2 వ ముద్దయి కిచ్చివేసితి ననియు పల్కినను.

“ఇంటి అద్దెకుగాను ప్రోనోటు”

కోర్టువారు సాక్షిని ప్రశ్నించుచు రి నెలలు మాత్రమే యింటి అద్దె నివ్వవలసియుండిన ను 75 లకు ప్రోనోటు వ్రాసి యిచ్చి ఇంకను రు 20 ల రొక్కము నెందు కివ్వవలసినవైననని అడుగగ సాక్షి తిరిగి లెక్కలను పరీక్షించి జూనుమాసము నుండియే వెంకటకృష్ణయ్య యిల్లు నాక్రమించుకొనె ననియు జూలైమాసములో యింటిలో ప్రవేశించెననుట తప్పు అనియు పల్కిరి. 3-9-26 న వెంకటకృష్ణయ్య వ్రాసిన ఉత్తరమునకు పిదప వెంకటకృష్ణయ్య డబ్బు ఎవ్వలేదు.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి 12 వ తేదీ విల్లి వాకంలో మధ్యాహ్నమువరకు ఆదివారాయని యింటిలోనే యుంటి ననియు, వెంకటకృష్ణయ్య అచట లేడనియు, వెంకటకృష్ణయ్య

ఎక్కడ ఉండెనని 11, 12 తేదీలందు 2 వ ముద్దయి నడిగితిని గాని తనకు తెలియ దని చెప్పె ననిరి. 12 వ తేదీ 1 వ ముద్దయి సుబ్బారావు యింటికి వెళ్లితిని. తాలిబొట్టు చేయించి యిచ్చినందులకు రసీదేమియు లేదు. పిదప 2 వ ముద్దయియున్న అతని భార్యయున్న ఒకటి రెండు దినములు యింటియందుండి యిల్లు విడచినపుడు ఆదివారాయరావు తాళము నాకు ఒప్పగించెను.

కోర్టువారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు వెంకట కృష్ణయ్య ఎచ్చటనున్నది తెలిసికొని డబ్బు కైకొనుటకై సుబ్బారావు యింటికి వెళ్లితి ననియు, తాను జెప్పి పరిశీలన నని సుబ్బారావు చెప్పెననియు, సుబ్బారావు ఇంటిలోనికి తాను వెళ్లలేదనియు సాక్షి పల్కినను.

“వెంకటకృష్ణయ్య శవదహనము”

వెంకటకృష్ణయ్య శవదహనమును గావించిన వెట్టి ముని యన్ అనునతడు సాక్ష్య మొసంగుచు 4 మాసముల క్రిందట 1 వ ముద్దయి సుబ్బారావు ఇంటియందు వెంకటకృష్ణయ్య అనునాయన గతించెననియు 1 వ ముద్దయి తన్ను కట్టెలు పిడకలు కొనిరమ్మని చెప్పెననియు శవమును తాను చూచితి ననియు శవముపై విశేషములేవీయు కన్పింప లేదనియు శవముయొక్క ముఖమును చూచితి ననియు పల్కినను.

కోర్టువారు:— శవముయొక్క ముఖ మెట్లుండెను? సాక్షి:— చచ్చిపోయినవారి ముఖములె నుండెను. (నవ్వు) చేతులు కాళ్లు సాధారణముగ నుండెను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి కట్టెలు, పిడకలను శత్రుశాస మునకు కొనిరావలసినదనియే ముద్దయి తన్ను కోరెననిపల్కినను.

చంద్రమతి సాక్ష్యము

సాక్ష్యము ఒంటిగంటకు ప్రారంభింపబడెను.

“గతించిన వెంకటకృష్ణయ్యగారిని నేనెరుంగుదును. మా మేనత్త కుమారునకు వారికుమార్తె నిచ్చిరి. నేను ఆయనతోకూడ నివసించుచుంటిని. 1917 లేక 1918 సం॥లో ఆయన వద్దకు వచ్చితిని. అప్పటికివారు కర్నూలులోనుంటూవచ్చిరి. కర్నూలులో దాదాపు 1 1/2 సంవత్సరము వారితోనుంటిని. పిదప వారి ఉద్యోగము చాలించి తీర్థయాత్రవెళ్లిరి. నేనువారితో తీర్థయాత్రవెళ్ల లేదు తీర్థయాత్రనుండి కర్నూలువచ్చి ఘాతర 1919 సం॥ ప్రాంతమున పట్టమువచ్చి 1920 సం॥ లో నన్ను పిలుచు కొనివేళ్లిరి. అప్పుడు పట్టములో వై. యం. ఐ. పి. సహాయ కార్యదర్శిగ అచటనే నివసించుచుండిరి. నేనుగూడ కొన్నిదినములు ఆభవనముందేయుండి పిదప నేను చెన్నపురిలోనే వేరే ఇంట్లో నివసించుచుంటిని. నన్ను వెంకటకృష్ణయ్యగారే సందర్శించుచుండిరి. చెన్నపట్టమునుండి 17-6-1926 న నేను, వెంకట కృష్ణయ్య, ఆదివారాయని అతని భార్య కామమ్మ, సరళాదేవి విదుగురము విల్లివాకం వెళ్లిరిమి. 3-12-1926 నుండి ఆదివారాయని వెంకట కృష్ణయ్యగారితోనే నివసించుచుండెను. అదిమొదలు ఆదివారాయని ఎట్టిసంపాద్యము లేకుండెను. వెంకటకృష్ణయ్యయే పోషించుచుండెను. విల్లివాకం చేరినపిదప నేనున్న వెంకటకృష్ణయ్యగారును రెండు మాడు నెలలుమాత్రమే యుంటిమి. అక్టోబరు 5 వ తేదీ ఆదివారాయని నన్ను తెంకూరుకు పంపెను. 21 వ తేదీ అక్టోబరు తిరిగి వచ్చిచేరితిని. కాని ఆదివారాయని నన్ను ఇంటిలోనికి రానివ్వకుండెను 22 వ తేదీ ఉదయము నన్ను, వెంకట కృష్ణయ్య ను కావలి పంపించెను. కావలి లో మేము పది పదునైదు దినములుండి బెజవాడకును, పిదప గుంటూరు, అచటటినుండి పత్తికొండవెళ్లి తిరిగి 29-11-26 న చెన్నపట్టమువచ్చి ఆ ఉదయమే విల్లివాకం వెళ్లితిమి.

ఇంటిలోనికి రానియకపోవుట

కాని మేము రైలుస్టేషనులో నుండగానే ఆదివారాయనియున్న ఆ తేదీని స్నేహితుడు కృష్ణయ్యరున్న యింటికి పోకుండా ఆటంకపరచిరి. “యింటికివెళ్లినచో ఆదివారాయని విషము గైకొని మరణించును. మీరు యింటికివెళ్ల రావని యజమానల (మహాత్ముల) ఆజ్ఞగలదు.” అని కృష్ణయ్యగారు ఆదివారాయని సమక్షమున చెప్పెను. తన

సింధునకాగితములు, ఉత్తరములు మొదలైన కాగితములు తెచ్చియిచ్చినగాని వెళ్ల నని చెంకట కృష్ణయ్య ఆదివారాయనితో ననెను. ఈ కాగితములన్నియు 2-వ ముద్దయి యింటిలో నొక ట్రంకు పెట్టెయందుంచబడెను. 2-వ ముద్దయి తానీకాగితములను పంపెదననిచెప్పి ఇంటికివెళ్లి సుబ్బారావు అల్లునిద్వారా “మీరుండేడి తావుకు కాగితముల నంపెదను. పెట్టెపంపుటకు ప్రస్తుత మవకాశములేదు. అప్పుడు అనుమాన పడు” నని చెప్పియంపెను. కాని “కాగితములు తెచ్చియిచ్చిన ననేకాని నేను వెళ్లన” ని వెంకటకృష్ణయ్యగారు పట్టుబట్టగ సుబ్బారావు అల్లుడు కృష్ణరావు పెట్టెను తెచ్చియిచ్చెను. ఆ పెట్టెను తీసుకొని పట్టమువెళ్లి వై. యం. ఐ. పి. కార్యదర్శి గోపాలనామి చెట్టి యింటిలో ఆ పెట్టెనుంచి రామస్వామి యుదలియారు సత్రములో భోజనముచేసి మరియొక మిత్రునియింటికివెళ్లి మింటువీధిలో వచ్చుచుండగ కృష్ణయ్యగారు కనుపించి “ఇప్పుడు యింటికి పోవలదు. అప్పుడు విల్లివాకం నుండివెళ్లిన పిదప మీరు పోవచ్చును.” అని మాతో చెప్పెను. కాని మేము వారిమాటల న లక్షింపక ఇంటికి వెళ్లుటకై చేసిక్ బ్రిడ్జి స్టేషనుకు వచ్చితిమి. అచ్చట క్రిష్ణయ్యరు, ఆదివారాయని, సుబ్బారావు సుబ్బారావు అల్లుడు క్రిష్ణారావులు కన్పింపగ “నగలేమాయెను? ఉత్తరములు వచ్చినమాట నిజమేనా, ఆస్ట్రేలియాను వెళ్లుట సత్యమేనా?” అని వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఆదివారాయనిని చదిగిరి. నగలు అవయూరులోనుండు బి. బి. వుడ్డ అనువారి కిచ్చి తనని చెప్పెను. కోదండరామన్ గారి భార్యవద్ద నేను తెచ్చిన గడియారపు గోలునునున్న, అచ్చమయొక్క గజ్జెలడ్డిగనున్న గోలునులనున్న వుడ్డకు ఇచ్చినట్లు తెల్పిరి. వెంకటకృష్ణయ్య అచ్చమగలను ఆదివారాయని కిచ్చుట నాకు తెలియును.

దివ్యజ్ఞానులనుండి జాబులు

సి. డబ్లియు. యల్. (రెడ్ హీటరు) వద్దనుంచి 24 కాగితములున్న డా॥ బెసంటుగారినుంచి కొన్ని జాబులున్న, ఇవిన్ మైకేల్ యమ్. ఏ. యల్. యల్. బి. అనువారినుండి నాకు కొన్ని జాబులును, మాస్టర్ కుటుంబి అను గుపినుండి నాకు ఒక జాబును గతించిన మాత్రండాగారికి మరికొన్ని జాబులును మాస్టరు మొరియగారినుండి మరికొన్ని జాబులు నుండెను. ఆస్ట్రేలియానుండి ఒకచెక్క రావలసియుండెనని ఆదివారాయనిరావు చెప్పుచుండెను. కాని చెక్కు నిజముగ రాలేదు. ఉత్తరముల విషయమై ప్రశ్నించినపుడు చెక్కువచ్చినది. కాని పరియైన చెక్కు గాదు. నేను సుబ్బారావును ప్రతిబాంకుకు వెళ్లిచూశితిమి. ఒక గిన్నెయందు విషముపెట్టుకొని చెక్కును చింపివేసితి నని ఆదివారాయనిరావు చెప్పెను. అట్లు నేన్ బ్రిడ్జి స్టేషనులో రెండుమాడుగంటలు మాట్లాడి సగస్వతి సంఘమునకు వెళ్లితిమి. “ఈ ఉత్తరము లన్నియు నిజమేనా” అని వెంకటకృష్ణయ్య అడుగ “నిజమే అసత్యమే నాకే తెలియదు. అబద్ధమని నా అనుమాన” ననెను. నగలన్నియు బి.బి.వుడ్డ కిచ్చి వేసితి ననియు వుడ్డ కలకత్తాకు వెళ్లుచుండెననియు చెప్పెను. మరుదినము గోవిందప్పనాయని వీధిలో నున్న ధర్మకాలకు నేను మా అప్పగారు (వెంకటకృష్ణయ్య) వెళ్లి సవంబరు 80 వ తేదీనండి డిసెంబరు 10 వ తేదీవర కుంటిమి. క్రిష్ణయ్యరు తరువగ మావద్దకు వచ్చి “మీరింకను విల్లివాకము రావలగు. సి. ఐ. డి. బి (అపరాధ పరిశోధకులు)వచ్చి మీయిల్లు చుట్టుకొని పహరాజేయుచున్నారను” చెప్పెను. 1 వ ముద్దయి సుబ్బారావుమాను ఒకటి రెండుదినములువచ్చి “అయ్యో! మీరు సత్రములో ఉన్నారా?” అని అడరించి వెళ్లిపోయెను. ధర్మకాలలో నుండగ వైవస్వత మునుపు (మైకేలు) నాకు వ్రాసినవి చెప్పబడిన ఉత్తరములను విల్లి వా కం నుండి తెచ్చి కొంటిమి. ఆ జాబులు నా చిన్న చెట్టయందుంచితిని. పెంట్రలుస్టేషనులోనే క్రిష్ణయ్యగారు ఆదివారాయనిరావు కనిపించిరి. అప్పుడు ఆదివారాయనితో మా అప్పగారు నీలన నేను దివ్యజ్ఞానసమాజముందలి యానాటిక్ కేకనునుండి తొలగింపబడితిని. నీవలననే వై.యం. ఐ. పి. నుండి డిప్లొమ చేయబడితిని. మాజిల్ల (చంద్రమతి) జైలుకు పోవలసినంతవని జరిగినది నీకును నీమాస్టరులకును సాయపడిండులకు గల ప్రతిఫలమియేనా? అడుగగ యిల్లుదరిగెనాయని ఆదివారాయని ఆశ్చర్యము తెల్పెను. నల్లరముకలసి విల్లివాకంవెళ్లి ఆరాత్రిమేమిరువురము జాబులు తీసికొని తిరిగివచ్చితిమి. డిసెంబరు 8 వ తేదీ నేను మా అప్పగారు కోదండరామయ్యరు ఇంటికి 2 వ ముద్దయిపై క్రిమినల్ చర్యగైకొనుటకై వెళ్లి జాబు లన్నిటిని కోదండరామయ్యరుకు చూపించితిమి.

నీ మాటలను నమ్మాలను

ఆ ఉదయము వెంట్రలు స్టేషనువద్ద సుబ్బారావు ముమ్మడి విల్లివాకం వెళ్లెనని చెప్పెను. కాని మేము నీ మా

ల త్వరే పట్టక విల్లివాకం వెల్లితిమి. మతోబాటు అది నారాయణ పెంట్లనుండి విల్లివాకం వచ్చెను. విల్లివాకంలో యింటివద్ద అచ్చగత్తే ఉండెను. నీవు చెప్పేడి మాటలు నేను నమ్ముచాలను. చెప్పది ల చి న మాటలు వ్రాసి యివ్వవలసిన దని మా అప్పగారు ఆదినారాయణతో చెప్పెను. అప్పుడే అచ్చగత్తే ముచ్చా రావు అల్లుడు క్రిష్ణ రావు తో అచటికి వచ్చి “నానగలను తీసుక వెళ్లి ఇంతవర కివ్వలేదా? ఇచ్చుట కిష్టములేదా?” యని మాయప పడిగెను. నేనీమహా నీయుడి చేతి కిచ్చితిని. తన కివ్వనట్లెప్పుడు చెప్పినచో వానిని నేనే ఇచ్చివేయదనుని” మా అప్ప చెప్పెను. “నగలు తీసు కొని పలుకకుంటివేమి?” అని నేను ఆదినారాయణ నడుగ “నీవు నాచేతి కిచ్చితివా?” అనెను. “అప్ప నీచేతి కివ్వ లేదా?” అని నే నంటిని. “లేదు. నాకివ్వనేలేదు”ని బదులు చెప్పెను. “మనము పోలీసువారితో చెప్పదము. నారే ఈ విషయమును నిర్ణయింపగలరు” అనినా అప్పజెప్పెను. అచ్చ టనే ఉన్న సుబ్బారావు (1 ముద్దయి) “మీరేల పోలీసువారికి తెల్పదరు. నేను మధ్యవర్తిగ నుండి చిల్లర అప్పలను కోడండ రామయ్యరు బాకిని పరిశీలెదను. నెల్లూరు వెళ్లి సుబ్బమ్మ తో ఈ విషయమునంతను జెప్పి వ్యవహారములు చక్కబెట్టెదను. నేను తిరిగి మీతో చెప్పవరకు క్రిమినల్ చర్య గైకొన నలర”ని చెప్పెను. పిదప మేము పట్టముచ్చి 10 వ తేదీ సాయంత్రము నాలుగు గంటలవరకు ధర్మశాలయం దుంటిమి. 9వ తేదీ సాయంత్రము సుబ్బారావు మార్గదర్శనవచ్చి “సుబ్బమ్మ రాలేదు. నేను పోయి ఆమెను పిలుచుక వచ్చి యీవ్యవహార ములు చక్కబెట్టెదను. రైలు ఛార్జీలకు చేత డబ్బులేదు. ఏమైన ఇవ్వమని అడిగెను. “నానద్ద రూపాయలు లేవు. నాలు గజాలుమాత్రము కలవనిచెప్పి నానిని ఇచ్చెను.” చాలను ఇది టి సెను ఖర్చుకై వచ్చునని చెప్పి” వెళ్లెను.

ఇంతటితో కోర్టువారు టిపినుకు (అల్పహారములకు) లేచెద మని చెప్పమ ముగించిరి.

అల్ప హారానంతరము

చంద్రమతి తిరిగి పరీక్షింపబడెను. “10వ తేదీ సాయం త్రము లింగచెట్టి ఫిల్డో వెంకట్రామయ్యరుగారి ఇంటిలో నెల 1 కి రు 12 లు చొప్పున వంటగది, వడకగది, వసారా అద్దెకు తీసుకొని రు 10 లు అడ్వాన్సు ఇచ్చితిమి. 11 వ తేదీ సుబ్బారావు మాయంటికి వచ్చి సుబ్బమ్మ వాళ్లు విల్లివాకం వచ్చినారు మీరుమాడె వచ్చిపక్కమున నెను నాగ్దానము గా విందినట్లు వ్యవహారములు చక్కపెట్టెనని చెప్పెను. అంతట మాఅప్పగారు “ఎందుకు నేను రా నవసరములేదు. నీవే చక్క బెట్టుమ”ని చెప్పెను. “రేపు (ఆదివారము) పదిగంటలకు వచ్చి మిమ్ము పిలుచుకొని చెల్లెద నని మాకు సుబ్బారావు జెప్పెను. మా అప్పగారు ఆదినారము ఉదయము ఏడెనిమిది గంటలకు వై. యం. ఐ. ఏ. కు వెళ్లి కొన్ని వస్తువులను తీసికొని పది గంటలకు ఇంటికి తిరిగి వచ్చిరి. ఆ ఉదయ మే మిరువురము యింటి వద్దనే భుజించితిమి ఆమధ్యాహ్నము సుబ్బారావుకొరకు నిరీక్షించితిమి. కాని సుబ్బారావు రానందున పాత్రసామాను తెచ్చుకొనవచ్చునని మేమే బయలుదేరి 12 గంటలబండికి విల్లివాకం వెల్లితిమి. ఆనా మంతికుముందు మాయంటికి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులుగాని మరి ఎవ్వరుగాని రాలేదు. మధ్యాహ్నము 1½ గంటలకు విల్లి వాకం చేరితిమి.

విల్లివాకమునకు తుది ప్రయాణము

మేము స్టేషనునుండి ఇంటికి వెళ్లుచుండగ ఆది నారాయణరావు మావద్దకువచ్చి “ఎక్కడికివచ్చితిరి” అని అడుగగ “సామానులకొరకు వచ్చితిని. వానినిచ్చిన వెళ్లిపోయె దన”ని మాఅప్పగారు చెప్పిరి. “ఇంటికిరావద్దు. పాలవాండ్లు మొదలకు బాకేదాదలందరు ఇంటివద్ద కూర్చున్నారు. సుబ్బా రావు ఇంటికి వెళ్లదాము” అని చెప్పినాడు. “సామానులు ఇప్పుడు తీస్తే ఇల్లు ఖాళీ చేసెదరని అప్పలవాండ్లు అనుమాన పడెదరు. చీకటిపడిన పిదప నేను సామాన్లు బైటికి తీసుకు వచ్చెదను” అని గూడ చెప్పెను. అంతట మేము మువ్వరము సుబ్బారావింటికి వెళ్లితిమి. “అప్పా! నేను మిమ్ములను మోస గించినట్లు నెల్లూరులో మా అల్లగారికి మీరేమైన జాబు వ్రాసితి రాయని యడుగ “మీ అత్తగారికి వ్రాయలేదని అప్పగారు చెప్పెను. సుబ్బారావు అప్పుడు మమ్ములను పిలుచు కొని వెళ్లుటకు సిద్ధుగనుండెను. మేము ప్రవేశించినపు డాయంటిలో సుబ్బారావు, భార్య తులశమ్మ కూతురు చిన్న కుమారుడును ఉండిరి. మరెవ్వరును లేరు. ఆదినారాయణరావు అక్కడనే గూర్చుండి మాట్లాడుచుండెను. మమ్ము ఘటానము జేయవలసిన

దనియు, భోజనముచేయవలసినదనియు చెప్పెను. అరటి పండ్లు తలపాకులను పుచ్చుకొంటిమి. సుబ్బారావే వీనిని తెచ్చియిచ్చెను. ఆదినామన వెంటటక్కన్లయ్య యిల్లువిడిచి పోలేడు. నేను మాత్రము పొరుగింటికి వెళ్లితిని. వాకిలివైపు ఒక గదిలో వెం కటక్కన్లయ్య పరుండియుండెను. ఆరాత్రి సుబ్బారావు ఇంటి యందే 7-80 గంటలకు భుజించితిమి. “మీరు భోజనముచేయం డి. నేను సామానులను తెచ్చెదనని చెప్పి సుబ్బారావు వెళ్లిపో యెను. నేను మా అప్పగారిద్దరుమాత్రమే భుజించితిమి. అయి టివా రెవ్వరును మాతో బాటు భుజించలేదు. సుబ్బారావు కూ తుడు రంగమ్మ మాకంటె ముందుగ భోంచేసి బిడ్డనెత్తుకొని వెళ్లి పోయెను. ఆదినామ సుబ్బమ్మ, రాజేశ్వరులను నేనుమాడలేదు. దిసంబరు నెలలోనే వారిని నేనుమాడలేదు. సుబ్బారావుమా తోచెప్పినందున సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులేరని తులశమ్మను నాటి మధ్యాహ్నముడుగ “మదరాసు మిమ్ము చూచుటకువచ్చిరి”ని చెప్పెను.

భోజనము - “ఏ మింత చేదు?”

మేము భోజనమునకు కూర్చొనునపుడే సుబ్బారావు ఇంటినివదిలివెళ్లెను. తులశమ్మ మాకు అన్నమువడ్డించెను. కాకర కాయకూర పెసరపప్పువచ్చుడి, చింతపండువచ్చుడి నడ్డించిరి. కా కరకాయకూర తినగనే నాకు నాంతియైనందున నేను బాగుగ భోజనముచేయలేదు. కాకరకాయకూర చాలచేదుగనుండెను. కూ రచాలచేదుగనున్నదనినేననినపుడు తులశమ్మఅచటనేయుండెను. నాంతిచేసుకొనినప్పుడును ఆమె మావద్దనేయుండి “ఏమి! అంత చేదుగనున్నదా?” అని అనెను. ఇంతకుముందు కాకరకాయ కూర తింటినిగాని నాటినలె అంతచేదుగలేదు. వెంకటక్కన్ల య్యగారు మొదట అన్నము కాకరకాయ కూర తినిరి. చేదుగ ఉన్నదనిచెప్పమనే అన్నము తినివేసిరి. “ఏమమ్మాతులసీ! ఇంత చేదుగా ఉన్నదికూర!” అని అనెను. నేనుమాత్ర మేమిచెప్పలేదు. “ఏమి! అంతచేదుగా ఉన్నదా” అని అరటిపండ్లను చక్కెరను వడ్డించెను.

వెంకటక్కన్లయ్య మరణ బాధలు

భోజనముచేసి “సుబ్బారావు ఎక్కడఉన్నదిచూడడు సామాన్లున్నట్లుట్టు లేదు. మనమువెళ్లవలెను”. అని మాఅప్పగారు నెను. సుబ్బారావు వాకిట్లో అటునిటు తిరుగుచుండెను. చేతు లుకాళ్లుగడుగుకొనినపిదప మాఅప్పగారికి ఎక్కువ ఇవ్వగ దా నిని నేనుకొని పైగొడ్డనువేసికొని, సంచినితీసికొని హాలులో రెండుమూడుమార్లు తిరిగి వెంటనే గదిలోకి వెళ్లి నన్ను పిలిచి నాచేతులుకాళ్లు వణుకుచున్నవి. అనిచెప్పిరి. భోజనము జెసిన ఏడెనిమిది నిమిషవలకేమాట చెప్పిరి. చేతులు కాళ్లు నణుకుచున్నవిచెప్పి నిలచియుండబాల క్రిందపడిపోయె ను. ముఖంతయు ఎర్రగ కందిపోయెను. కాళ్లుచేతులుకూర్చు టకు ప్రారంభించెను. కాళ్లుచేతులు కొట్టుకొనుచుండెను. “ఏక బిగబట్టి మలలూడుటకు శక్తిలేక పోయెను. కండ్లమాపు నిలచి పోయెను. బాంపల్ల అరనలేదు. వారేనాడిచూచుకొనినాకేమా పక్షవాతమువలె నున్నది. సుబ్బారావును పిలుచుకొని రావల సినదని చెప్పెను. సుబ్బారావు వరాండాలోనే యుండెను. లోపలికి రాలేదు. సుబ్బారావును పిలిచి డాక్టరును పిలుచు కొని రావలసినదిగ చెప్పితిని. సుబ్బారావు వెళ్లి రెండు మూడు నిమిషములకు తిరిగివచ్చి డాక్టరు లేడనెను. సుబ్బారావుముఖ మందు వైకల్యమేమి నేను కనిపెట్టలేదు. ఒడలంతయు నీటితో కాచుము, చలిగ ఉన్నది అని మా అప్ప చెప్పెను. నే నొక ఐక కాచుచుండగ రెండవపక్క దేహము చల్లనగుచువచ్చెను.

కాళ్లు యీడ్చుట నిలచిపోలేదు. మొదట కాలు చేతులు నీటితో కాచితిని. మెడవద్ద నొప్పి గ ఉన్నది. అచ్చట కాడవలసిన దని చెప్పెను. నేను నీటితో కాచునపుడు సుబ్బారావు అక్కడనే యుండెను. “డాక్టరు లేకపోయిన నా కేమైన వంత్రము చెప్పును.

నా కేమైన విషముపెట్టిరా?

బాగుగ నేమో యని మా అప్ప సుబ్బారావుతో ననెను. మ రొకమారు మా అప్ప నాడి చూచు కొని “నా కేమైన విషము నొసంగి”రా యని అడిగెను. నేను, సుబ్బారావు, ఆతనిభార్య అక్కడ ఉంటిమి. ఆదినారాయణ రావు సుబ్బారావును అప్పుడప్పుడు శృశానమునకు పిలుచు కొని వెళ్లి మంత్రములు చెప్పుట నేను చూచితిని. మా అప్ప గారు 80 లేక 85 నిమిషములవరకు స్వార్థకముతోనే ఆస్తితి లోనుండి తుదకు చనిపోయిరి “నారాయణ వచ్చినాడా?” యనుచు ప్రాణముల విడిచెను. పిదప దేహము తాకిచూడగ చాలాట్రిగ నుండెను. “మేమువచ్చునపుడు బాగుంటివే! ఇదిఏమి? విషమేమైన పెట్టితివా లేక పక్షవాతమా ఆదినారాయణ శృశా నములో కూర్చుని ఏమైన చేయుచుండెనా”యని సుబ్బా రావు నడిగితిని. నే నలుపిండి పనిచేస్తావా? అని సుబ్బారా వనెను. ప్రాణము పోయినదా లేరా అని సుబ్బారావును నే నడుగగ ప్రాణము పోయెనని చెప్పెను. “విషమువల్ల నిపోయె నని మీరు ఏడ్చిన పోలీసువారు వచ్చి శవమును ముక్కలు ముక్కలుగ కోసెదరు. మీకది ఇవ్వమండదని తలచెద”ను అని సుబ్బారావు అనెను. మాఅప్పగారి దేహము తునుకలుగ కోయ బడుట నే నిచ్చగింపలేదు. మా అప్పగారి అన్నకుమారుడు శే వయ్య (కావలి) కు తంతునివ్వమని చెప్పగ సుబ్బారావు తంతు ఇచ్చుటకు వెళ్లెను. తంతుకగు ఖర్చు నేనే యిచ్చితిని.

2-వ ముద్దాయి సాక్షితో కలహించుట

మరుసటి ఉదయము ఈవార్తను ఏ.ఆర్ వెంకట్రామయ్యరు కును వై. యం. ఐ. ఏ. కును చెప్పియంపితిని. ఆదినారాయణ రావుకు మాత్రము చెప్పవద్దంటిని. ఆరాత్రియంతయు శవము గదిలోనేయుండెను. వేకువజామున నాలుగుగంటలకు నేను సు బ్బారావు బైటికి తెచ్చితిమి క్రిందపడినప్పుడు మాఅప్ప వెల్ల కిల పరుండియుండెను. ప్రాణము పోవునపుడు చేతివేళ్లు ము దుచుకొని యుండెను. ప్రాణము పోయినపిదప యథాస్థితి వచ్చెను యింటివద్ద క్రొత్తపంచలు ఉన్నవి. వెళ్లి దానిని తీసు క రావలసినదని తాళముచెవి యిచ్చి సుబ్బారావును పంపితిని. శవదహన సంస్కారమునకై వెంకట్రామయ్యరు వద్ద రు 5 లు తేలవసినదనియు, నాన్నేహితురాలి భర్త సుందరరాజుగారి వద్ద రు 10 లు తేలవసినదిగ ఉత్తరము వ్రాసియిచ్చితిని. ఆనాటి (సోమవారము) ఉదయము భోజనము చేయలేదు. మధ్యాహ్నము సుబ్బారావు ఇంటిలోనే భుజించితిని. సుబ్బారావు క్రొత్త బట్టుల తీసుకొనిరాలేదు. రెండు దుప్పట్లుమాత్రము తెచ్చెను. శవమును మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తీసుకవెళ్లిరి. ఉదయము 9 గంటలకు ఆదినారాయణరావు, అచ్చమ్మ, అచ్చమ్మ సోదరి కామమ్మ వచ్చిరి. “నీకు బొత్తిగా బుద్ధి లేదు ఇక్కడనే ఉన్న నాకు చెప్పకుండా శేవయ్యకు తంతు నిచ్చితివి?” అని నాపై కోపపడెను. అచ్చమ్మవాండ్లు నగలవిషయమై నన్ను చాలతిట్టిరి. నగ లేమైనవో నాకు తెలియదు. ఈ విషముగ మోసముచేయునని తెలిసిన మీ నగలనివ్వవద్దని చెప్పియుండెడి వాడనని అచ్చమ్మవారితో కలసి మాట్లాడెను. నాకంటె నీవు

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురములు

శ్రీ కృష్ణ కథామృతము

మూలకావ్యాసము ఆంధ్రజితకాత్యాయనీ విశేషార్థములతోను, ఆంధ్రపద్యములతోను క్యాలిగ్రాఫైండు గిల్టుపేరుగలది.

భర్తృహరినుభాషితము

(త్రితీ) ఆంధ్రజితకాత్యాయనీ, ఆంధ్రపద్యములతోను మల్ల భూపాల, పుష్పగిరి తిమ్మనకృత్ ఆంధ్రపద్యములు ఇందు నూతనముగా చేర్చి ముద్రించినారము) క్యాలిగ్రాఫైండు గిల్టుపేరు గలది. రూ. 2-0-0 2080

ఎ. కణ్ణన్ సెటి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

అప్పుడు చాల దగ్గరనున్నా అని అనుక నిన్ను నేను నమ్మును నీవు నుమ్ము చాలవిధముల మోసగించితివి.' శేషయ్యకు తీరి నిచ్చితి నంటిని. అది నారాయణ పిమ్మట అచ్చమ్మనాండ్లతో వెల్లిపోయి సుబ్బారావుతోబాటు 1-20 గంటలకు వచ్చెను. బ్రాహ్మణులెవ్వరలేరు. అని శిష్యుగ నేను సుబ్బారావు అది నారాయణ మరియొక ముసలియాయన నల్లరము శిష్యును మోసు కొని వెళ్లితిమి.

కొగిలేము లవహరింపబడుట

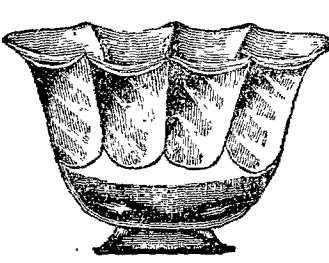
విల్లివాకంలో సుబ్బారావు ఇంటియందే బంగళావారమున్న బంగళావారము 10 గంటలవరకు ఉంటిని. బంగళావారము సుందరముయ్య క్రిష్ణరావు కామమ్మ వారు వచ్చిరి. నేను వారు వచ్చునప్పటికి దొడ్డియందుండి చీర ఆరణ్యేను కొనుచుంటిని. నేను బయటకేరినందునను, నాకు తెలియనిచా రెవరోవచ్చినందునను ఆనటికెళ్లితిని. "నీతోగూడ మదరాసుకివచ్చినా చావునలే. వారిని (సుబ్బారావును) సుందరముయ్యవాండ్లు పోలీసుస్టేషనుకు పట్టుకపోయిరి. నీవు ఇల్లవలసినదని తులశమ్మ నాతో చెప్పెను. నేనంతట పట్టుముపోయి కచ్చాళేశ్వర అగ్రహారములో నున్న మాయింటికి వెళ్లి నాపెట్టె చూచుకొనగ అందు ముఖ్యమైన కాగితములు లేకపోయెను. అచ్చమ్మనగలు మొదలైనవానికి తానే బాధ్యుడనుగ నుండెనని అది నారాయణ వ్రాసిన ఉత్తరములందుగలవు. క్రొత్తగడ్డలు తీసుకరావలసినదని చెప్పినదనున పేట్రెను తీసుకరావలసినదిగ సుబ్బారావుతో చెప్పలేదు. నేనుచూసినప్పటికి తాళము విరిగియుండెను. ఈ విషయము వెంకట్రామయ్యగారు భార్యకు చెప్పి పిమ్మట లింగచెట్టివీధిలో సుందరరాజుగారి ఇంటికి వెళ్లి బంగళావారమున్న గరువారము సాయంత్రమువరకు ఉంటిని. సుందరరాజుగారు నన్ను కంఠంమెట్టు పిలుచుకొనివెళ్లెను. మా అప్పగారి మరణమునగూర్చి మా అప్పగారి మనూరైకు, శేషయ్యభార్యకు, శేషయ్యగారి అప్పకు వ్రాసితిని.

మహర్షుల బెదరింపులు

తెంగుళూరులో దాదాపు ఒక సంవత్సరము (1925 సం॥ లో) చదువుకొంటిని. 1925 అక్టోబరుమాసమందు తెంగుళూరు వెళ్లినపుడు ఇందిరాబాయితో నివసించుచుంటిని. అక్కడికి ఒక జాబు పోస్టు ద్వారా అది నారాయణరావువద్దనుండి వచ్చెను. ఆ ఉత్తరములో మాస్టరు మైకేలు వ్రాసినట్లు ఒక జాబును నాకు అది నారాయణరావు పంపెను. అందులో నేను చాల పాపాత్మురాలననియు, తాను చెప్పినదంతా చేయనిచో నీ విచిహ్వముననియు వ్రాయబడియుండెను. మైకేలువ్రాసినట్లు ఉంటిని చూడవలసియున్నది అని ఇందిరాబాయితో అబద్ధముచెప్పి ఆ మెదవ్దనుండి చెవులకమ్ములు చంద్రహారము తీసుకొని ఆ మెదవ్దనే రైలుఖర్చు తీసుకొని జోలూరుపేట రావలెనని అందు వ్రాయబడెను. జోలూరుపేట రావలెనని కృష్ణయ్యగారు ఒకతెలియుమున్ను, వెంకటకృష్ణయ్యగారు తనను (అది నారాయణ) రావలసినదిగ మరియొకతెలి ఇవ్వవలసినదనియు గలరు. నగలనుతీసికొని అది నారాయణకు పంపవలెననియు నగలను దారిలో నెవరో నావద్దనే అపహరించినని నేను చెప్పవలెననియు, వెంకటకృష్ణయ్య ఇందిరాబాయితో మాట్లాడి న్యవహారముల సరికేయవలెననియు, నేను విల్లివాకం రాకూడదనియు అది నారాయణ నగలను తనకు వైవస్వతమనువుకు పంపుననియు, ఈ జాబును ఇందిరాబాయికి చూపవలసినయు వ్రాయబడియుండెను. ఆ జాబుచూచి నాకేమి తెలియనందున ఇందిరాబాయికి చూపించితిని. నగలను ఇందిరాబాయి నాకివ్వలేదు. వైవస్వతమనువు (మైకేలు) వ్రాసిన ఉత్తరముతో బాటు అది నారాయణరావు ఇందిరాబాయి కొక ఉత్తరము వ్రాసియుంపెను. తెంగుళూరునుండి రాగానే మా అప్పగారివిషయమును చెప్పి జాబును గూడ చూపించితిని. మనువు (మైకేలు) నుండి వచ్చిన ఉత్తరము మైపు చేయబడియుండెను. ఇంగ్లీషు నాంగిక ఫారమువరకు చదివితిని. అది నారాయణరావు వ్రాయునపుడు నేను చూచితిని. వారి దస్తూరి ఎరుగుదును. ఆతనివద్ద నుంచి నాకనేక ఉత్తరములు వచ్చినవి. (సాక్షి పెక్కండ్రు వ్రాసిన ఉత్తరములు చూచి అందు అది నారాయణ స్వదస్తూరిలో వ్రాసిన ఉత్తరములను గుర్తించెను) వెంకటకృష్ణయ్య చనిపోవుటకు ముందు మేమిరువురము భోజనము చేసినపుడు నేను మూడు నాలుగు పచ్చడి ముద్దలను కాకరకాయ ముక్కలతో ఒక్కముద్దను తింటిని. మైకేలువద్ద నుంచి తెంగుళూరువద్దనుంచి రెడ్ బీటరువద్దనుంచి వచ్చిన ఉత్తరములు పోస్టుద్వారా రాలేదు. కవలలో పెట్టి వచ్చెను. వానిపై తపాలముద్రలేదు. ఒకమారు రాయపురములో నుండెడి ఒకవనిషి తెచ్చెను. మిగత సమయములందు అది నారాయణయే తెచ్చియున్నామండెడినాడు" అనిరి.

అంతట విచారణ చేటికి ముగింపబడెను.

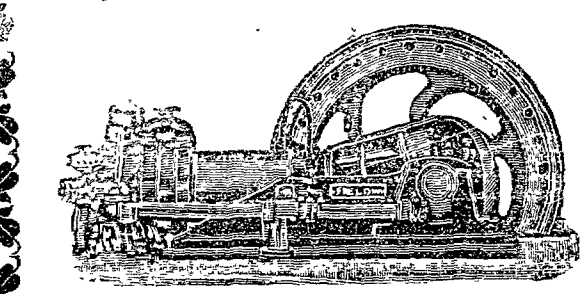
నవీనయుం ప్రసహాయముచే వెండినగలు, ఇతర సామాన్యతయారుచేయబడుచున్న విమొత్తముగా తీయునట్టివారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయములుగలవు

తిండివిలాసము: ఉమ్మడిగార్

ఈవిషయమై యిదివరలో మాతో లావాదేవీ చేయుచున్న వర్తకులకు భాగగా తెలియును. మరియు వారికి లాభకారిగా నున్నట్లు తెలిసిరి. యేలాటి శ్రమ, కష్టము, యిబ్బంది, లేక మీకెంత వెండిసామానులు యేసైనా కావలసినను దరఖాస్తుచేయగలము ఇదిగాక బంగారు, పువ్వురాగము, కేంపులు మొదలగు ఆభరణము లన్నియు నిదముగా నున్నవి. 1842-(4) ముఖ్యగమనింపు:- అక్కరలేనిచో తీసికొని పైకము వాపనచ్చెదము. సవరంబం గాదును సీమావంకి పూచి నిచ్చెదము. ప్రజలకు స్పష్టమైన కలెగింపు మా ముఖ్యోద్దేశము ఉమ్మడి రామయ్యచెట్టి గురుస్వామిచెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25, చై నాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

ఫిలింగు క్విక్ స్టార్లింగు శెమిడికలు క్రాడాయిలు యింజను

యిది కెండ్ల నిమిషము 'వే' పరయిజరు చలని సిలిండుండగనే పూర్ణమున కొలుసారింగు యింజనులకు వుండే అపాయములు కీలేవు. లోడులూగుటలో గాని చమురుబిడ్డ తిక్కున అనుటలో గాని తిక్కు రిక్కు లేకపోవుటలోగాని, దీని మించిన యింజను యామార్గెట్టులో లేదు అన్ని నామానమున్నా, మిక్కుటెంపరగలవిన్నీ, బలను గలవిన్నీ అయివున్నవి. శేలొలది అతి త్వక్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసము 6 మొలలు 75 గుర్రముల వరకును ప్లాటలో సిద్ధముగా యున్నది. బ్రాంచి:- మెయిన్రోడ్డు, 586 విజయనగరం. గోల్ యేజెంట్లు:- డి. యల్. శాస్త్రి, అండు కో, 12, తింబుచెట్టికిధి, నరదాసు.

అత్యద్భుత కుష్మంరోగ నివారిణి

నివారిణి:- నిస్సంశయము! నిశ్శేషము గుణములేదని నిరూపింప నిశ్చయమైనవారికిరు 500 బహుమానం

నాభాగవద్గీతాదేవీమాలారా! దీవికామై విరక్తిని బుట్టించునట్టిదియును. ఆ నవవ్యాకర మైబట్టిదియు నగు యాకుమిల్లనియును. యోగరాజము, చిరకాల శుక్ర్రావచే నొక వాహయోగిపుంగవునియొక్క ఆపారికృపా కటాక్షమువలన ఇలా ప్రసవించి. ఎట్టి కఠినవిశేషమున్న అష్టదశిమస్థురొగములైనను—యెరుపు, తెలుపు (బొట్ట), నిలుపు, గానినాచుచు, తిడితొడేదములుగల వచ్చులు, చిన్నము దళపరి, శ్రేష్టవంశజాబోవులు, తివికేయుట, స్వర్గజ్ఞానము శేకుండుట, తిమ్మిరలు, చురుకులు, పుట్టు, విశ్వాకారము ఉచ్చాస్యనిశ్వాసలు కఠినముగనుండుట మొదలగువాటిని ఖండించుటలో యాదివ్యాధిమనమున నాట్ల కఠోకముంటు లేదని చేసినట్లు కొలలు గూడు వ్రాయు ఉత్తరముతో నిదగ్గరమును. శేదేలో కుష్మంరోగ కీయామై మై వ్రాగియుండుని, నాదుకలన మిరే గ్రహింప గలరు. "కుష్మంరోగనివారిణి" అను యోగ్యతాపత్రములో కూడుకొన్న వివరగ్రంథమునకు శేడే మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు. మొదటినిగతి రూ 50 లు; రెండవనిగతి రూ 25 లు. నుమాగు రెండుమాసములకు సరిపగు సూడవతరగతికిన్ని రూ 10-0-0 లు. 1408

ముఖ్యగమనింపు:-మీరు వ్రాయు ఉత్తరము ఈ దిగువ విలాసమునకే వ్రాసిన మోసముండదు. యం. సుబ్బారెడ్డి నేటిపుడెక్కరు, గోపాలపురం, (Via) కొత్తపేటపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ఒంటినాశముతోటా తుపాకీ నుపసద్ధముగ కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు సరసము. క్యాటలాగు ఉచితము.

ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి కేబుల్ పెట్టుకో గలిగినవికూడా దొరకును. (3068) యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నానావిధముల ల్యూరు 3068 ఆరు లేక ఐదుతోటాను మొత్తమున. [స్థాపితము ౧౮౭౩ శం.]

కాసుబంగారమునకును, వాంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 లంకసాలవీధి, నాహుకారుపేట మద్రాసు. 3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

విశ్వాసము-హేతువాదము

గాంధీమహాత్ముని ప్రధాన వ్యాసము

మాండలేనుండి ఎం. బి. బి. ఎస్. మెడికలు డిగ్రీని బడసిన యొక డాక్టరు నాకు కొన్ని ప్రశ్నలను వ్రాసిపంపెను.

(ప్ర. (1) — "హేతువాదమున కతీతముగనోటనే విశ్వాసము ప్రారంభమగునని మీరొకసారి మీపత్రికలో వ్రాసితిరి. ఒకడు ఒక విషయమును నమ్ముచుగాని కారణములను తెలుపజాలకపోవును. అట్టిచో నది విశ్వాసమేయగునా? అయినచో తగిన ఆధారములేకుండ నమ్ముటయే విశ్వాసమునని స్పష్టమగుటలేదా? అటుల నిరాధారముగా నమ్ముట సత్యముగాని న్యాయముగాని అగునా? అటుల నమ్ముట అనుచితమనియే నా అభిప్రాయము. మీరుగూడ నటులే నమ్మునెడల విశ్వాస మనుచితమనియే మీరుగూడ నంగీకరింపవలెను. లేక మీరు బారిష్టరులగుటచే మీరేమందులో నేను గ్రహింపజాలను"

జ. — ఈ డాక్టరు నా అభిప్రాయమును గ్రహింపజాలియుండుటకు హేతువాదమున కతీతములగు విషయములన్నియును నిరాధారములు కాజాలవు. నిరాధారమున గ్రహింపజూకమే మూఢవిశ్వాసమనబడును. కారణములను చూపించుటకు వీలున్నపుడుగూడ కారణములను తెలుపకుండునోదాని సంధరును నమ్మవలెనని కోరుట అక్రమము. భగవంతుడున్నాడని సహేతుకముగా చూపించలేకపోయినను భగవంతుడున్నాడని నమ్మవలెనని యొకడు తదితరులను కోరుట అక్రమముకాదు. భగవంతుడున్నాడని అనుభవమువలన నతడు గ్రహింపగలిగెను. కాని అందులకు నిదర్శనములను చూపుట కత్తడశక్తుడగుటచే తనమాటమీదనే నమ్మవలెనని అతేతీతరులను కోరును. లోకములో మనకు పరిచితులగువారి మాటమీదనే మనము చాలవిషయములను నమ్ముచుందుము. అందువలన మోసపోవుటయును తలపొందుచుండును అట్టిచో అన్ని దేశములలోను జ్ఞానులు ప్రత్యక్షముగ తపశ్శక్తివలన భగవంతుని సంధర్శించి భగవంతుడున్నాడని చెప్పుచుండగా మనమేల నమ్మగూడదు? సత్యమును అహింసను తప్పకుండ భగవంతుని ప్రార్థించు భక్తులకు దరికిని దయామయుడగు భగవంతుడు దర్శనమొసగుచునే యుండును. ఒక జైవధమువలన గుణముకలుగునని వైద్యుడు చెప్పినపుడు అతనిమాటనమ్మి దానిని మనము పుచ్చుకొందుము. పుచ్చుకొనినను గుణములుగదు. అంతటితో మందులనే మాని వేయుచుమా? అటులే యింకొక వైద్యునివద్దనుగూడ పుచ్చుకొను ము నే యుండుము. అయ్యాయదివరకు చాలమంది నన్ను నమ్మించి మందులనిచ్చిరిగాని నాకు గుణముకలుగలేదని మరియొక వైద్యునితో చెప్పినపుడతడేమనును. నామాటనమ్మి నామందు పుచ్చుకొని చూడండి అని అనగా? ఇరుల మాటయెందుకు. ఈ ప్రశ్నల నడిగి డాక్టర్ తనకడను చికిత్సకువచ్చినవారి నెందరినో అటుల చెప్పియుండగా. తనయొక్కనిమాట నమ్మవలెనని అతడడుగ గలిగినపుడు ప్రపంచమునందు యుగ యుగములనుండి అవంత సంఖ్యాకాలము ఆస్తియు భగవంతుడు కలడని నిర్ధారణ చేసి యుండగా ఆవిషయమును నమ్మవలెనని నేని డాక్టరు నేలకోర గూడదు. ప్రపంచమున విశ్వాసమే లేనిచో ఒక్క డుణిగమైన మనము మనజాలము నష్టంక పరిత్యాగమున నిరంతర భగవద్భాగ నిరతులై పరమావస్థనందే భగవదపరోక్షమును బడసి నానావిధములు వెల్లడించిన వివాదభివేదము విశ్వసించుటయే విశ్వాసము. కావున మరొకవల భగవదవతారములను కూర్చి నమ్ముట యెన్నటికిని మూఢవిశ్వాసముకాదు. అది అంతకర గముయొక్క ముఖ్యాధ్యక్షమును నెరిగింపబడెయ్యదు. స్వామిభగవదనువలననే గాని గ్రహింపజాలని విషయముల నమ్మవలెను. నిదర్శనములను చూపుట కవకాశముకల విషయములలో నిదర్శనములను కోరవలెను.

(2) డాక్టరు జైవరసనతడు తానిక బ్రతుకనని తెలుసుకొని పండితయన నతినిశుచులై పోషించుచెప్పున లేనందున ఆమెనిం ధారయగుననితలచిఆతడమెను చ పివేయనెంచిక్లోరోఫార్ము నిచ్చెను. ఆతనిపైనే కేసుచేయగా అతడుచేసినపని చాలనీతి మితవైనది. తనకుమాత్రమ పోషించుభారము సంఘమునకు చేయబడవలెనని అతడుచేసినది న్యాయవాదివాడెడలెను. అందుగర్హియని తీర్పుచెప్పిరి. ఆతడుక్లోరోఫార్ము నిచ్చుట సాధకమైతే, తనబిడ్డనుపోషించు వారెవరు నుండి గాని అందుగ్రహించుటయే సారవాయి. మానవస్వభావమునందత కవిశ్వాసమును వెల్లడించినది మీరువ్రాసినవ్యాసము 9-12-26 వేదానికి గల ఎం. గు. యి. డి. య. లో ప్ర

అది సూర్యకాంతివలె ప్రకాశమును కలిగించి

ఈ దేశమున కలుగు శీతోష్ణ బాధలనుండి చర్మమును గాపాడును. కోబ్రా పాలిషు బహుకాలముగ నుండి వాడుకలో వచ్చుచున్నది. ఎన్నో పాలిషులు పుట్టిపెరిగి గిట్టినవి. కాని కోబ్రా ఎప్పుడును ఆదరింపబడివచ్చుచున్నది. దీనికి కారణము:— ఇది ఆడంబరము లేకను, సులభముగ మురికిని పోగొట్టు గలుగుటయు, సుఖాధారము నియ్యగల వస్తువులతో కూడియుండుటయు, తళతళ మెరయు కాంతి నిచ్చుటయు కలిగియుండుటయే. ... ..

కోబ్రా

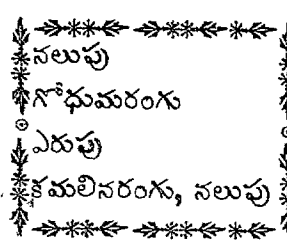
2250-3

బూటు రంగులు.

తయారుచేయువారు

బెల్ అండ్ ప్లాట్ లిమిటెడ్.,

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు.

కటింపబడెను. మీరటులవ్రాయుట భారతదేశమునకు చాల హానికరము. సంఘము పరోపకారనిరతికల దను కారణమున అనవసరము భారమునుమీరు సంఘముపైనవేయుటఅక్రమము. మీరు వృద్ధులగువరకును శక్తివంచనలేకుండ దేశసేవ చేయుచునే యుండు రహస్యము. అపుడు మీరు అంధులయ్యెదరు. ఏపని యును చేయజాలరు. సంఘమున కెట్టిసేవయును చేయజాలరు. చెవుడు మూగ మున్నగునన్నీ యును వచ్చును. అట్టిచో అదివరకు మీరు దేశసేవ చేసియున్నారనుకారణమున మీరు బ్రతికియున్నంతకాలమును ఉచితముగ సంఘము విషయముల పోషించుచుండుటకు మీ రంగీకరించెదరా? నేనెన్నటికి నటులంగీకరింపను. ఆసితిలో నేను ప్రాణత్యాగమునే యొనరించుకొందును. అందువలన నావలన ప్రేమింపబడుచున్న సంఘమునకు నన్ను పోషింపవలసినభారము కలుగకుండచేసినవాడ నగుదును. సంఘమునకు సేవచేయుగల మనుష్యులను జంతువును సంఘము పోషింపవలసినదేగాని సంఘమునకు వినియోగింప మనుష్యులను పశువులను పోషింపగూడదు.

జ. — ఉన్నత నైతికపథమునుండి జూరరులు బేజగు నిర్దోషియని తీర్పుచెప్పిరి. అది అక్రమమని నేననచుగాని స్థైర్య తనకుమాత్రమ క్షోదభారము నిచ్చుటమాత్రము అక్రమమే. ఒకసామాన్యుడగువైద్యుడు ఒకరోగినిచూచి తనకుగల పాండిత్యమునుబట్టివిషమృతముగానే ఆరోగము కుదరదని చెప్పననుకొందును. అంతమాత్రమున నాలోగి బ్రతికియుండి లాభములేదని విషయనియ్యదగునా? ఈరోగము కుదరదని యేదైద్యుడునుచెప్పుట కధికారము లేదనుచుదియేగదా వైద్యశాస్త్రముయొక్క శిష్యము. ఇంకొక గొప్పవైద్యునికడనుపోయినచో నాలోగము నా తడవలీలగా కుదిర్చియే యుండునెడల మొదటివైద్యుడు చెప్పగానే విషయిచ్చియున్నా నో నరమాత్యచేసిన పాపము కలుగక గూనునా? నావిషయమున నేనటుల నిరుపయోగినగుట తలపించినపుడు బ్రతికియుండవలెననియే కోరునెడల సంఘము నన్ను పోషించువను గట్టినమ్మకమే నాకుకలదు. ప్రపంచమందుండు కష్టరోగులు కుంటివారు గ్రుడ్డివారు చెవిటివారు మున్నగువారి నందరిని ఒక్కనాడు రాత్రి అమాంతముగా కడతేర్చవలెనని యే డాక్టరు అభిప్రాయమా? దామియును కష్టరోగికాదా? మిల్లుకు అందకవికాదా? మనుష్యుడి భౌతికశరీరమే యని తలంపగూడదు. నతేచిపోవునట్టి యీ శరీరమునకు విలక్షితుడు సచ్చదానందస్వరూపుడు నగు జీవుడు వేరు శరీరము చేర.

(3) అహింసావ్రతపరాయణుడు యితరులకొరకు తన ప్రాణములను వదలునని మీరు వ్రాసితిరి. ఒక త్రాచు పాము మిమ్ములను కరువ వచ్చినచో దానిని చంపి మీప్రాణమును కాపాడుకొనకుండ మీరు మిన్నకుండుటయే భర్తమని మీఅభిప్రాయమా? అటుల మీరు పాముకాలును తప్పించుకొనగలిగియు తప్పించుకొనక చనిపోవుట ఆత్మత్యాగపాతకముతో సమానమనియే నాఅభిప్రాయము.

అపాయకరమున నొకజంతువును చంపకపోవుట యొకపాపము లోకమునకు నేనచేయ వీలులేకుండ దానిచే చంపబడుట కంగీకరింపుట మరియొక పాపము. ప్రపంచముకంతకును యేమానవుడును మేలుచేయజాలడు. మితశక్తి ఆత్మత్వముని మీరేయొప్పుకొనియుంటిరి. మానవప్రపంచము మాట యంటుండు భారతీయుల కందరి కైనను మీరు మేలు చేయజాలరు. కావున సాధ్యమైనంతవరకు పరోపకారము చేయుటయే మంచిదిగాని సమస్తప్రాణికోటికిని మేలుచేసెదనని నటించుటవలన ప్రయోజన మేమియును లేదు.

జ. — ఈప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు నాకు విశ్వాసముకలదుగాని ధైర్యముచాలదు. నిజముగా పాము నన్ను కరువవచ్చినను దానిని చంపి నాప్రాణములను కాపాడుకొనుటకు నాయాత్మ ఉత్తమప్రవృత్తి అంగీకరింపదని నేనెరుగుదును గాని భగవంతు డట్టి విషమపరీక్షకు నన్ను గురిచేసినపుడు నా ప్రాణముల సర్పించుటను నాకు ధైర్యము చాలకపోవునేమోయని నేను భయపడుచున్నాను. ధైర్యము చాలనిచో ఆపామును చంపి నాప్రాణమును కాపాడుకొనునట్లు నాయందలి అభయ ప్రవృత్తి నన్ను పురికొల్పుట సంభవమే కావచ్చును. నేను సర్వభూతమయ్యుండ నైతిని గాన నా కేప్రాణివలనను భయము లేదు. నాకేప్రాణియును హాని చేయదని చెప్పగలుగునంతటి బిరవకృపకే నా కింకను కలుగలేదు. మనలో ముందుకు చచ్చి తభావములకు ప్రత్యుత్తిరముగానే భగవంతుడు తేల్చి, పాములు, పులులు, సింహములు మున్నగువానిని సృష్టించినవిగూడ నేను నమ్మెదను. జీవాస్వరూప హంతయు నొక్కటియే. భావములు స్పష్టమును నాకారములను దాల్చగలుగును. విషజంతువులకును వనుష్యులకును సంబంధము కలదు. క్రూరభావములను కలిగియుండగూడదని మన ష్యులను బోధించుటకే దుష్టజంతువులు సృష్టించబడెను. ప్రపంచమున దుష్టజంతువులు లేకుండ చేయవలెననిన మనుష్యుడు దుష్టభావ నలను వదలివేయవలెను. అస్థిరమగు నీశరీరమును కాపాడుకొనుటకు విషనస్పమును నేను చంపునెడల నాదుష్టస్వభావము తొలగదు. పాముకాటువలన నేను మృతినొందినచో నేను మరల మరియొక జన్మమున నుత్తమభావములను కలిగినవాడ నగుదును. ఇట్టివమ్మకము నాకున్నపుడు నన్ను కరువవచ్చెడు పామును నే నెల్ల చంపగలుగుదును? కాని ఇదియంతయును వేదాంతమే. ఈ వేదాంతమున కనుగుణముగా నడుచుకొనగలకేత్తిని నాకొసంగుమనియే నేను జగదీశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను దేశీయులందరునుగూడ నటుల ప్రార్థింపవలెననియే కోరుచున్నాను. వేదాంతమునకు ప్రవర్తన మనుగుణ్యముగా నుండనిచో అది నిరుపయోగమే యగును.

ప్రపంచమున వేదాంతమును ప్రవర్తనమును చాలదురముగనే యున్నవి. ప్రవర్తనను సంబంధించిన భర్తమాత్రిమల నింకనుబాగుగా వెంటనే పరిశోధించుట తత్వసరమేయైయున్నది. భగవంతుడు సత్యప్రేమాస్వరూపుడు. కాన మనము సత్యప్రేమాస్వరూపులము కావలెను. (ఎంగు యిండియా-14-4-27.)

మహాత్ముడైతే దిగంబరి కావద్దా?

డాక్టరుగారి ముద్దుమాట

హార్నిమానుగారు తన కవచమానము గాదనుట బొంబాయి, ఏప్రిల్ 21:— ఖాళికట్టునగు తన్నెవ్వరో బహిష్కరణ అనమానించినదానిగూర్చి ప్రశ్నింపగా ఇట్లు చెప్పిరి. “ఏది ఎట్లున్నను దానికంత ప్రాముఖ్యమియవలసినది గాదు. ముగ్గురునలుపురు గూరుచుండియున్న పెట్టెలో నెక్కగా (తరువాత తెలిసినది) ఐ. యం. యస్. న కాతిడు ధూమా మట. “యాతడు ఈ హాత్మున కింత సామానేల యనియు” ఇంకిను ఎన్నో దెప్పుచుమాటలవాడ ప్రారంభించెను. కాని నేను లెక్కచేయలేదు. అది లెక్కచేయవలసినదియు గాదు. స్వచ్ఛంద సేవకులను నిరసనము గావించి అవమానపరుపగా మర్యాదగా మెలిగవలసినదని హెచ్చరించితిని. మరొక స్త్రీయనులో నేను ఆ పెట్టెనువదలవరకు మరలయోతడు నోరు మెదపలేదు. కాని నేనెడ విన తరువాత ఆ బండిలోనున్న మరియొక ప్రతినిధిని దిగంబరుడై యుండవలసిన యీ మహాత్ముడేల దుష్టలృఛింపెనని యడిగెను. కాని నేనక్కడ లేనందులకు విచారించితిని. నేనున్నంతవరకు నిశ్శబ్దముగా ఉండెను. మిగిలిన ముగ్గురును పెద్దమనుష్యులే.” (ఫ్రీ ప్రెస్)

మరల సమ్మెయా?

కొలంబో, ఏప్రిల్ 22:— కేపురనివాండ్రలో తిరిగి సంచలనము బహులుదేరినది. ఒక ధార్యుని 17 గురు పనివాండ్రును పనిలోనుండి కారణము లేకయేటిసివేసిరి. ఈమధ్యజరిగిన సమ్మెకారకుల తీవ్రతయులయే యజమానుల ముఖ్యోద్దేశమని కార్యదర్శి తెలచుచున్నాడు. కావున ఏదోయొకటి తేలువరకును యీసారి వారు పోరాడ బోవుచున్నారని తెలియుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

క్రైస్తవులు పంచము లగుట

పంచములు నూతనస్నాతలతో భుజించుట

పూనా, ఏప్రిల్ 21:— సుమారు 50 మంది క్రైస్తవులు పురుషులు ఇదివరలో క్రైస్తవులుగ మారినవారు తిరిగి హిందూ మతమును స్వీకరించిరి. మహారు లందరును వీరితోకలిసి భుజించిరి. పెద్దలుపలువురు పరస్పరించిరి. హరికీర్తనముగూడ జరిగెను (ఫ్రీ ప్రెస్)

పండిత వినాయక సవార్కారు గారు

దేహస్యాస్థము గుదురకుండుట

కాకి, ఏప్రిల్ 22:— మహారాష్ట్ర దేశభక్తుడు పండిత వినాయక దామోదర సవార్కారుగారు ఇప్పుడు కాశీలోనుండి వైద్యరాజత్రయంబుగారివద్ద మందుపుచ్చుకొనుచుండిరి. ఇప్పుడు వారు నాగపురము మీదుగ బొంబాయికి ప్రయాణమగుచు న్నారు. దేహమందు కొంచెముగ కోగ ముపశమించుచున్నను ఇచ్చటి శీతోష్ణశీతి సరిపడకుండుటచే వైద్యరాజావారి మందు బొంబాయిలో నేవీంతురు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మూత్రసంబంధవ్యాధిచేకలిగిన

నరముల బలహీనతకు

అమోఘమైన నివారిణి

నేను అతినరముల బలహీనత, తలదమ్మ, కండ్లమంట, చదువుట అయిదుముగా నుండుట మున్నగువాటిచే బాధపడు చుంటిని. నేను అనేకవైద్యులయొద్ద చికిత్స జేసికొనియు గుణ మగవడలేదు. అవృష్టినశమున మైలాపూరు, వెస్ట్ బెంగాలు లోకాపెరారీయా పీఠాలో ఆల్బర్టులాస్టియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించిన, 10 దినములలోనే మంచిగుణము గలిగినది. నేను గడచిన 25 దినము లకుండి వారివద్ద బోషధము సేవించుచున్నాను. నీ నిష్ఠుడు చాలఆరోగ్యస్థితిలో నున్నాను.

డి. కోదండరామ రెడ్డి,

కోవ్వూరు నెల్లూరుజిల్లా, 11-3-1925. ఎంజీనీరింగు కళాశాల, గిండి. నెం. 14

ఆజీర్ణమువలని భీతిలేక నే భుజింపుడు

మీరు భోజనముచేసినంతనే 'బై సురేటెడ్' మెగ్నీషియా పొడినిగాని కఠినముగాని వుపయోగించిన పనివిడిచి తృప్తికరముగా, కడుపురిండ పాక్షాదేవ్, యాజి, డాక్టర్, డాక్టర్, డాక్టర్, అరబ్, కెలాను భుజింపవచ్చును. గుండెయందు మంట, కడుపు ఉబ్బరము, పుట్టేపులు, వాయువు మొదలగు భోజనబంధము లగు జబ్బు లన్నియు, అన్న మధుగక పురిసి పైకి రాగినందున కలుగుచున్నది. బై సురేటెడ్ మెగ్నీషియా యీ అపాయకరములను మోరముల ప్రతిహత మొనర్చి సులభకరముగ జీర్ణశక్తిని పెంపొందించును. ఇది డాక్టర్లు, వైద్యశాలలు, అనేక ప్రజలు, ఉపయోగించియున్నారు. శిశువులకేసీయున్నారు. ఏమాత్రమును అపాయకరముకాదు. కేమిట్టలవద్దగాని, బజారునుండిగాని, లేక ఏజెంట్లవద్దనుండి కేరగాని కొనినపుడు ప్రతిదానిపైనను 'బిస్ మాగ్' అను గుర్తును చూడుడు.

బై సురేటెడ్ మగ్నీషియా 'BISURATED' MAGNESIA

మొత్తము అచ్చులోనున్నది. 1926 వ సంవత్సరాదిసంచి 1927 జనవరిలో వెలువడినది.

లారెన్సు అసెలమ్ ప్రెస్
ఆల్టనాక్ అండు డైరెక్టరీ

1927

సకల వాణిజ్యవిషయములను దక్షిణ గ్రాంధమాస్థానమునకు సంబంధించిన యితర వివిధవిషయములను తెలుపు గ్రంథమని సర్వ సమ్మతమైనది.

శాశ్వత ప్రకటనలకు అసమానమైన మధ్యనర్తి.

నీ ప్రకటనకు స్థలములను నేడే దాఖలు చేసికొనుడు ప్రకటన ధరలు తగుమైనవి.

నీ కేసును, వివరములను ఉచితముగా ప్రకటించుటకు పంపుము.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే యుండవలెను. 3411

ప్రకటనర్తికో., పబ్లిషర్సు అండు ప్రొప్రయిటర్సు,
72 హైరోడ్డు - రాయపేట (పొ. బా. 221) మదరాసు.

1927 సం॥ డైరెక్టరీ కాపీలకు వెల ప్రతి 1-కి రు 8-0-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము-ఆర్డరును త్వరలో పంపుకొనుడు.

చెన్నపట్టణం ముత్యాలపేట శంభు శెట్టిపిఠి నంబరు 70 వ యింటిలో యుండు

ఎన్. కె. స్వామి అండు కంపెనివారివల్ల మేలైన సిమిటి స్తూపములు

చిత్రపనులు, యింకా పలువిధములైన సమలతో తలలు, గొంత, పాదములతో సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును. యితర వివరములకు పైవిలాసమునకు వ్రాయుడు. 3411

కి డి ఫోను ఒకటే

7 అంగుళముల రికార్డుపై పాట గలదని

పూచి యివ్వ తగిన 'టాయిటాకింగు మిషన్'

వెల రు 6-4-0

రికార్డు ,, రు 1-0-0 ఒక్కొక్కటి

మోమారు అండు కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు)

రు 500 లు బహుమానము)

బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూరమగునదియునగు యీషహ్యమును కుష్టువ్యాధిని కాగనియును కఠినపత్తిమనగయిరా నిర్బంధనలు లేనట్లు కమాల్యమున కచిరకాలమున నిశ్చేషము గావించు నీయోగ రాజమే ప్రప్రథమమునని మాప్రాంతములవాడుకవలన ప్రఖ్యాతిచెడి ప్రకటనావసరములేకున్నను పరిచయగోగుల ప్రోద్బలమున కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యాధులకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

"మండలమునకు సరిపడు పెద్ద చబ్బా రు 10-0-0. 20 గోజులకు సరిపడు చిన్నచబ్బా రు 6-0-0."

(హ్రాస్యితురు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు

3450

శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, తూ॥ గోదావరి.

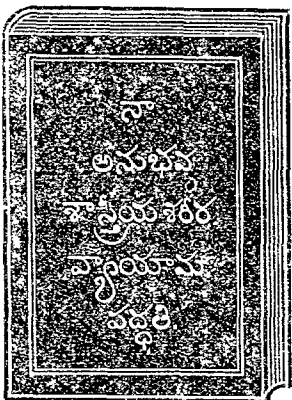
ఉచితము.

8298

ఉచితము

అందఱకును చితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములుపూర్తిగా చెప్పింపబడినవి. ఇందునా యొక్కయు, నాశిష్ట్యల యొక్కయు, పెక్కుపదతులను సూచించుచూచూపటములుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధ్యామపదతి మీకుచాలాగ బోధపడ గల

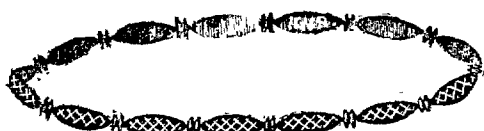

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీర వ్యాధ్యామాస క్రియు కలగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండణాలు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదిన యాత్రయందు నిస్సంశయముగ మార్పుగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలముల ననుభవించుతురు గాత.

ప్రాథమిక యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధిసమగ్రదర్శి పొట్టు బసవగారిది, బెంగళూరు. (సిటి)

మీకోరిక మేరకు నగలను తయారుచేసి పంపెదము.

సవరం బంగారు, సీమవెండి, పువ్వరాగములు, కంపులు, వజ్రములు వగైరాలు చేర్చి తయారుచేయబడిన నగలలో యేది కావలసినను పంపెదము. హజరులో లేనివి మీఆర్డరు మేరకు తయారుచేసి మీరు కోరు కాలమునకు పంపబడును

ముఖ్య గమనింపు:— చీరలు పలురంగులలో గలవు. చాయకు పూచీచెప్పెదము. కావలసినవారికి సరఫరా చేయబడును.

K. V. Raghavendriah & Bros., Proprietors

శ్రీ సత్యనారాయణ జ్యూవలరీ హాల్,

నగలను తయారుచేయువారు, సీమకమలముల వర్తకులు, అమెన్యారోడ్డు, బెంగళూరు సిటి. (2)

ఆయుర్వేదాచార్య యా. మాధవమేనక ఎ. ఎం. ఏ. సి. గారిచే స్థాపింపబడిన

తంబిలాలసం- "హెల్త్" ములబార్ ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్స్ 107 బ్రాడ్వే, మదరాస్.

మక్కురు బుడ్డి 1-కి 1-4-0 } ఆ శైక సెట్-(రిజిస్టర్డ్) { మాత్రలు బుడ్డి 1-కి 0-12-0

శ్రీ సముదాయమున కిదియే పరమమిత్రము

శ్రీలయొక్క బుతులూ సంబంధమైనవియు, గర్భాశయ సంబంధమైనవియు నగు వ్యాధుల నన్నిటిని నిస్సంశయముగా నిర్మూలము చేయుటయందు ప్రసిద్ధి బొందినది. 2978

సరసపువెలులు!

మంచితరుణము!

స్కూల్ డ్రాయింగు కలర్ చిత్రపటములు మృగములు వృక్షములుగల అందమగు 24 పటములసెట్టు 1-టి రూ. 1-0-0; వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అ డ్రెస్ : కృష్ణా అండు కో, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

చెవుడుకు అద్భుతమైన ఔషధము

బెంగళేతు అనారోగ్యములనను నాకు సరిగా వినబడకుండెను. పిమ్మటనేను అనేక నైద్యులయొద్ద చికిత్స చేసికొంటిని. ఆంగ్ల, జపానునైద్యులు నాకనేక తైలములు బజారలో దొరకు ఆయుధములు మున్నగువాటిచే కుదుర్చుటకు విశేషముగా ప్రయత్నించిరి. కాని నిరుపయోగ. మాయెను. 8 సం॥లు ప్రయత్నముచేసియు నాచెవుడుగూము కానందున శూత్రపోవుటకు సిద్ధపడితిని. దైవాదీనముగా "న్యూయిండియాలో" ప్రచురింపబడిన ఒక లేఖను చూచితిని. అందుచే కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైలాపూరు సెన్ షమునందు శివ పూరియాచిన్ లో ఆల్బర్టులాడ్జియందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసఅయ్యగారివారు నాచెవుడును బాగుచేయగలరను నమ్మిక నాకు గలిగినది. ఆలాగే తక్షణం వారింట్ల చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఇప్పుడు నాచెవిలోనుండిన బుస్సుమనుశబ్దము మాయమైనది. నేను మిక్కిలి విశేషముగా వివరింపను.

నెం. 12

వి. కనకనబై

15-12-1920

క్లార్కు, క్లారు, ప్రెజిడెంట్స్, ఎఫ్. ఎస్. ఎస్. కోలాలంపూరు.

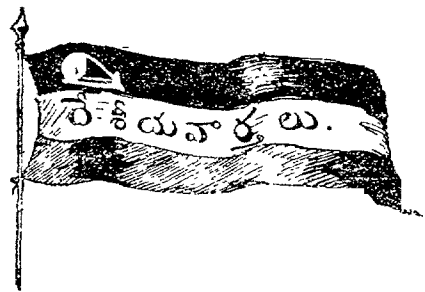
3498 మూర్త్యకరణములవలె ప్రకాశమైన

దివ్యౌషధములు

- వ్యాకులచిత్తులకు, న్యాధిగ్రస్తులకు స్లీప్ టోన్ :- స్నేహము, మలేరియాలకు రు 1-8-0
- యూటర్ టోన్ :- శ్రీలగర్బదోషములకు ,, 2-4-0
- నర్వేట్స్ :- నరములకు టూనిక్ ,, 1-8-0
- రక్తవృద్ధిటూనిక్ లేక 'హేమియోవిక్' ,, 1-12-0
- రక్తశుద్ధి లేక 'హేమియోహ్యూర్' ,, 1-12-0
- అయిడ్జిడ్ లో హాడిన సారసపరిల్లా ఎక్స్ ట్రాక్ట్, రక్తమును శుభ్రపరచుటకు. వేసవికాలమునకు ఉత్తమమైనది 1-8-0
- ఆస్ట్రాటోన్ :- శిబ్బసమునకు రు 2-6-0
- మెల్లిటస్ డైయబిటోన్ :- అతిమాత్రమునకు ,, 2-12-0
- ఆటాటిక్ నమ్మెష్ టూనిక్ :- మధురమైనది; క్షయగోగలకు చాలా శ్రేష్టమైనది: రు 2-8-0
- జ్వరము, అతిసారము, అజీర్ణము, నాడినోస్టి, గ్రహిణి, దగ్గు, రొమ్ముపడిశము, వాతరోగము, కారిజము, స్నేహము, మలేరియా, న్యూమోనియా, కామర్లు, గనోరియా, కలరా మొదలగు వ్యాధులకు ఔషధములున్నవి. వైద్యశాస్త్రమునందు ప్రీర్ణులైన పట్టభద్రుడుయొక్కడ సర్వకాలములందుహాజరులో ఉండుడు. వైద్యసంబంధమైనసామానులు ఇతరసామానులుగలవు. కోరినవారికి గ్రంథముల పంపుదము. సోలుపిజిట్టు:—

రామచంద్ర అండు నన్ను, కెమిస్టులు

297, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు

కుంభకోణం, ఏప్రిలు 21:— తంజావూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నికవిషయమై ఎచ్చినదావాఖర్చులనిచ్చి కొట్టివేసిరి. (అ.ప్రె.)

బెజవాడ, ఏప్రిలు 22:— శ్రీ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ఏప్రిలు 23 వ తేదీన బెజవాడవిడిచి తిరిగి జూలై ఆరంభమున వత్తురు. (అ.ప్రె.)

సిద్ధా, ఏప్రిలు 22:— ఇండియాగెజెటులో యూనైటెడ్ ఫారము న్యాయముగ నెన్నుకొనబడినది తీర్మానించుటచే వారి హాజీరాతీగారు ప్రతివాదికి 150 రూపాయల నీయకలసి నదని తీర్మానించినట్లు ప్రకటింపబడెను. (శ్రీప్రెసు)

పగటిరైలుదోపిడి

దొంగలు పట్టుపడుట ఆంధ్రులు, ఏప్రిలు 22:— కలకత్తా ఎక్స్ ప్రెస్ లో నిన్ను 4 గురు పంజాబీసిక్కులు దోపిడియత్నించి పట్టుపడిరి. ఒకనికి తలపగిలెను. ఢిల్లీటాండ్లాలై నులో ఇట్టిదోపిడులు తరుచు. (శ్రీప్రెసు)

హైదరాబాదు (సింధు), ఏప్రిలు 23:— హిందువులను గ్రామములందు అక్కడక్కడ మహమ్మదీయులు లాఠానా జిల్లాలో బాధించుచున్నట్లు కథలు వినవచ్చుచున్నవి. మూడు నాలుగు రోజులక్రిందుల మహమ్మదీఫ్ గ్రామమునందు ఒక హిందువును తన్ని ఆతనిసొత్తు అపహరింపబడెను. రెండురోజుల తరువాత మరొక హిందువునకును అట్లే జరిగెను. పోలీసువారు విచారించుచున్నారు. (శ్రీప్రెసు.)

హిందూబాలకుని మహమ్మదీయుని చేయుట

హిందువుల అక్రమములు హైదరాబాదు, ఏప్రిలు 21 :— భాగల్ గిలో పోలీసు నూపరెంటు ఇతరఅధికారుల సహాయమున పలువురు హిందూవుల క్రైస్తవుచేసెను. ఎందులకో వారెగరు. బెయిలనందుంటుక పిలువెడు. పోస్టుమాస్టరు ఇరువురు ఉపాధ్యాయులు ఇరువురూ వర్తకులు డాక్టరు అక్రమచేయబడిరి. ఒక హిందూబాలుని బలవంతముగ మహమ్మదీయుని చేయ హిందువు లాబాలుని బలవంతముగ మహమ్మదీయులనుండి లాగికొనిరి. ఇదియే ఈఅక్రమముల గారాము. (శ్రీప్రెసు.)

అన్యాయ నేరారోపణఫలితము

అహమదాబాదు, ఏప్రిలు 22:— న్యాయాధికారి వాచివాడ్లు ఇన్స్ పెక్టరు సోహాగ్ లుగారిపై చునీలూ భియాన్ శంకరు అను బాబీక్లార్లుగారు చేసిన పరువునష్టపుదావాయందు తీర్పు చెప్పబడెను. ముద్దాయి వాదిపై అన్యాయముగ రెండవ తరగతి బండిలో టికెట్టు లేకయే ప్రయాణము చేసెనని దొంగ నేరము మోపినాడను నేరముగూడ ముద్దాయిపై మోపబడెను ముద్దాయికి 500 రూపాయలు జరిమానావిధించిరి. అందు రెండువందల రూపాయలు వారికిత్తురు. (శ్రీప్రెసు.)

బి. బి. సి. ఐ. రైల్వే ఏజంటు లేఖ

పశులుగారితో 27 వ తేదీన ముచ్చటించుతురట అహమదాబాదు, ఏప్రిలు 22:— బి. బి. సి. ఐ. రైల్వే సంఘ అధ్యక్షులు వల్ల భాయిపశులుగారికి ఏజెంటుగారిట్లు ప్రితి నంపిరి. మీసంఘము నేను అంగీకరింతునుగాని ప్రేమయూనియను చట్టముప్రకారము నమోజు గావలెను. దానిగూర్చి తమ రిచ్చగిందుచో 27 వ తేదీ బుధవారము 11-30 గంటలనుముచ్చటించవచ్చును. తమయిష్టమును తెలుపగోరుచున్నాను. (శ్రీప్రెసు.)

లాల్ బాబీ, మాలవ్యాగార్లకు స్వాగతము

సుక్కురు పురపాలకసంఘ తీర్మానము
హైదరాబాదు, ఏప్రిల్ 22:—హిందూమహాసభకు రానున్న లాలాబీ పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగార్లకు సుక్కురు పురపాలకసంఘమువారు స్వాగతమియ్య తీర్మానించిరి. మాలవ్యాగారు బహుశః రాజకీయపాపమును, (ప్రీతెను)

యక్రమిచ్చిన బిడ్డలు దక్కుదురు

బిడ్డలనెత్తుకపోయి ధనమియ్యకున్న బిడ్డలచంపెద మనట
రంగూను, ఏప్రిల్ 22:—ఇరువురు బిడ్డలనెత్తుకపోయి 8 వేలరూపాయలిచ్చిన చెండవవాని చంపకవిడుతుమని ఒక బాలకునిద్వారా మువ్వరుక బురంపగా ధనమిచ్చి బిడ్డల తెచ్చికొనిరి. పోలీసువారికి ఆహాతీదొరకినది విచారించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మహామదమినుగారి సంజాయిషీ

లాహోరు, ఏప్రిల్ 22:—మహామదమినుగారు న్యాయమూర్తివద్దకుపోయి తనకు ప్రత్యేకసదుపాయమును గోరి నందుటకు సంజాయిషీ గోరగా బారిష్టరుగారు ప్రత్యేక న్యాయసాసమువారి యెదుట హాజరయ్యెను. కోర్టుంతయు క్రిక్కిరిసిపోయెను. తాను న్యాయమూర్తిని మొహమాటపరుపపోలేదని వాదించిరి. గవర్నరుమెంటు అడ్వొకేటు వీరిపక్షమున మాటాడెను. తీర్పు ఆసియించిరి. (అ. ప్రె.)

కలరా ప్రవేశము

మధుర, ఏప్రిల్ 21:—నిన్ను చైత్రోత్సవ సందర్భమున ఏర్పాటైన పశువుల సంతలో కలరా ప్రారంభమై మువ్వరుగారు గులు మరణించిరి. వెంటనే తరచుట చర్య దీసికొనిరి. పశువులను చెల్లాచెదురు చేసెనెచిరి. మునిసిపల్ డాక్టరు లభదరను రమ్మనిరి. కలరా తగ్గినవా రందరినీ చికిత్స చేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

శ్రీకుంభకోణం శంకరాచార్య స్వాములవారు

కామకోటి పీఠాధిపతి మొట్టూరు వెల్లుట
మొట్టూరులో మొట్టూరువ్రాతెప్ప సంబంధమున శేర్పడిన శ్రాత్రవట్టమున నివసించుచున్న హిందువులు ప్రార్థింపగా శ్రీస్వాములవారు భవానినుండి క్రిందటివారమున నచటికివెళ్లిరి. శిష్యులు పాదపూజలను భిక్షులను జరిగించిరి హిందూదేవాలయము నిర్మింపబడుచున్న ప్రదేశమునకు శ్రీస్వాములవారు వెళ్లి విగ్రహములను నెలకొల్పుటకుగూర్చి మానవలను చేసిరి. మేనెల 6 తేదీని పాలఘాటులో శ్రీ శంకరజయంతిని జరిపెద రని 21 తేదీని యొకరు రామచంద్రపురమునుండి మాళ్ళు న్రాసిరి.

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్యారత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

భృగువటి

(శైగరోగములకు సంజీవి) 1045

భృగువటి మనుజుల మూత్రమార్గమునుండి ప్రవించుచుండే తెలుపు ఎరుపు పనుపు శైగరోగములను మొదలంటు నివర్తింపజేయును. భృగువటి మూత్రద్యారపు మంటలు, నరములు బిగియుట మూత్రము బొట్టుబొట్టుగాపడుట, శైగరోగముల కిది ప్రసిద్ధిచెందినది. క్యాటలూకు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును. బుడి 1 కి రు. 6-12-0

ఆయుర్వేదాశ్రమం

151 గోవిందప్పనాయునివీధి.

బ్రాంచి, 188 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 287 మదరాసు.

మా ఏజంట్లు:—కొంపెల్ల రామమూర్తిగారు నరసాపురం.

మొదటరకము సీమక మలములను ఆతి తక్కువ వరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బాపాలాల్ ఆండు కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులువద్ద నుండియే కొనుడు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము, 3556 89, టంక శాలవీధి, పార్కుటౌను. మద్రాసు.

ఆంధ్రభారతీత్థి

వసంతోత్సవములు 15-20 తేదీలలో జరుగును

ఆంధ్రభారతీత్థి ప్రధానులగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరి రావుసంతులుగారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రభారతీత్థి వర్ధంతియుత్సవములు మేనెల 15-వ తేదీ యుదయమునుండి, 20-వ తేదీ సాయంకాలమువరకు విజయ నగరమున జరుపుట ప్రారంభమై చేయబడుచున్నది. కుప్రసిద్ధి సంస్కృతాంధ్రపండితులగు శ్రీ కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారు సభాధ్యక్షతవహించుదురు. ఆంధ్రదేశమునందలి పలుప్రాంతముల నుండి పండితు లనేకులు విచ్చేసి యుత్సవదినములలో ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిత్తురు.

వసంతవిద్యాలయము

ఈసంవత్సరమున వర్ధంతి యుత్సవముల తోపాటు ప్రత్యేకముగా వసంతవిద్యాలయమును ఏర్పాటుచేసి ప్రత్యేక పండితులచే వారియభిమానశాస్త్రభాగములనుగురించి యుపన్యాసముల నిప్పించుటకు భారతీత్థివారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. ఉన్నతశీలలో పరిచయమునుసొంద నతీతియ యువకులందరు విద్యాలయమునచేరి మేమిచ్చు అనకాశములను గైకొన కోరుచున్నాము. విద్యాలయమునకు వచ్చువారు మేనెల మొదటి వారములోపుగ తమపేర్లను మాకు తెలుపగోరుచున్నాము.

పరీక్షలు

ఈ యుత్సవముల సందర్భముననే ఆకుకవిత్వమునందును నాట్యశాస్త్రమునందును, శిల్పమునందును, ప్రత్యేకపరీక్షలు జరుపబడును. పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులగువారికి గౌరవపట్టము లీయబడును.

ఉత్సవములు నిర్వహించుచు గొనసాగవలయునన్న ఆంధ్రసోదరు లందరును సభిలమవిచ్చేసి, మాకన్నిరీతుల తోడ్పడవలయును. మా ఆహ్వానము నొందరు నంగీకరించి అన్నిరీతుల మాకు సహాయ మాతులగుదుని తెలంచెదము.

మిక్కిలి కఠినమైనట్టియు చిక్కినట్టి చెవిసంబధమైన వ్యాధులను త్వరలో కుదుర్చు ఔషధము

అటులేక ఏడుయేండ్లమునుపు నాకుడిచెవిలో నొప్పియుండెను. నేను దానిని లక్ష్యపెట్టలేదు. అయితే కొంతకాలము క్రిందటనే ఉన్నట్లుండి నాచెవిబాధ అధికమాయెను. చెవి, అందుకు చేరినభాగములు అమితముగా ఉబ్బెను. అటుతర్వాత కుడిచెవి శిరస్సునందు అంతటను ఈబాధ వ్యాపించెను. బాధ అధికముగా నుండుటచే అనేకరాత్రులు నిద్రలేక గడపితిరి. తీవ్రమైనజ్వరహవచ్చు నూచనలుకూడ కనబడెను. నాకు సరిగావిన బడకుండెను. నావ్యాధి కుదురుననునమృతము లేకపోయెను. ఇట్టిస్థితిలో కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము మైలాపూరు, సెన్ డ్ థ్ మునందు లిన్ సెరారియా వీధిలో ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారివద్దకు చికిత్స తీసికొనిపోబడితిని. పండితులవారి సలహాకట్టు మరు 15. పిమ్మట వారిని నావ్యాధిని పూచీగా కుదుర్చగలరాఅని అడిగితిని. శ్రద్ధతో ఔషధ మిచ్చెదనని చెప్పి పూచీ తానివినరకు యిచ్చి యుండ్లేదనియు ప్రస్తుతముమాడపూచీ ఇచ్చుటకువీలులేదనియు తెలిపిరి. మాటయు నావ్యాధి మిక్కిలిచిక్కినదనియుకుదురుట సందేహమనియు తెలిపిరి. ఇదేప్రకారము ఆంగ్లవైద్యులకూడ తెలిపియుండిరి. గాన వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలపు అనుభవముచే నా మంచికాలమునకే పండితులవారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని అనుకొంటిని. అప్పుడు నాబాధ మాయమైపోయెను. వాపు పూర్తిగా తొలగెను. మామూలు ప్రకారమే చక్కగా వినుటకు వీలైనది. 26-2-28.

పి. ముత్యలరాజు, బి. పి. లా విద్యార్థి, మద్రాసు. నెం. 11.

లాహోరు పురపాలక సంఘపు తెన్ని కలు

మహమ్మదీయుల అత్యుత్సాహము

కొట్లాబ లంకా శేపు

లాహోరు, ఏప్రిల్ 22:—లాహోరు పురపాలకసంఘపు తెన్నిక లాఖరయ్యెను. కొట్లాబలంత చెప్పుకొనదగినవి కావు. మహమ్మదీయుల అత్యుత్సాహమున వ్యక్తపడెరి. ముగ్గురు మహమ్మదు హస్తీనుగారికి ప్రత్యర్థి లేనేలేడు. అయికోపియ సంఘప్రతినిధికి వైగినుగారు ప్రత్యర్థి లేకనే ఎన్నుకొనబడెను. హిందూవాద్యులలో ఎన్నికలలో ఏ వ వాడులో మాత్రము లాలా తాయారామగారు నిలువగా హిందూసభవారు లాలా కన్ని రాముగారిని నిలిపిరి. కన్ని రాముగారికి రెండు ను ప్రత్యర్థికి రెండు ను వచ్చెను. హిందూసభవారి యాజ్ఞాసారము లాలా కన్ని రాముగారు తమ స్థానమునకు రాజినిత్తురు. (అ. ప్రె.)

హిందూమహాసభ

డాక్టరు మూంజీగా రధ్యక్షులుగా

నెన్నుకొనబడుట

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 22:—హిందూమహాసభ పాట్నాలో జరిగిన తరువాత అఖిల భారత హిందూమహాసభలో వచ్చేసంవత్సరమునను డాక్టరు మూంజీగా రధ్యక్షులుగను పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, లాలాబజపతిరాయి, రాజానరేంద్రనాథ, శ్రీరామ్ పాల్ సింగుగా ర్ధపాద్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ మారు వర్కింగుకమిటీ సభ బొంబాయిలో మే 6 వ తేదీన జరుగును. (అ. ప్రె.)

మదరాసు గవర్నరు

చెంగళూరు, ఏప్రిల్ 22:—మదరాసు గవర్నరుగారు స్థానికులను మహారాజాగారి అతిథులుగానుండిరి. ప్రభుత్వ మందిరమున గవర్నరుగారి గౌరవాన మై గొప్పయిందు జరిగెను. చాలయందెవచ్చిరి. చెండుదినములు గవర్నరుగారు శ్రీరంగపట్నమువద్దనున్న కావేరికిలో చేపలుపట్టిరి. పట్టణములో చూడవలసిన ప్రదేశములనున్నింటినీ చూచి గవర్నరుగారు పేటకు బోయి ఒక ఆడపులిపిల్లను నంపిరి. నేటియుదయమున గవర్నరుగారు మోటారులో ఉరకమండలము వెళ్లిరి (అ. ప్రె.)

చెన్న పురి హైకోర్టులో

సి. యస్. నెం 429 రు 1924

వాదులు:— యం. టి. టి. కె. యం. యం. యస్. యం. ఎ. ఆర్. ఫరము
ఎదిరి

ప్రతివాదులు:— పి. యం. దొరసామి శైట్జి

ఇందువల్ల ఎల్లరకు తెలియజేయడ మేమనగా తేది 30-4-1927 ది శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు మద్రాసు చాకలిపేట, బసవయ్యకో వీధిలోని నెం 25, 17 రుల గృహములు మద్రాసు హైకోర్టు అఫీషియల్ రిఫరీవారిచే ఆయా చోట్లనే వేలము వేయబడును

వేలమును గురించిన విషయములకు తెలుపు కరపత్రములు టి. కృష్ణస్వామయ్యంగారు యస్. కె నరసింహాచారి, నెం 880 రు తెలుపుశెట్టివీధి, బార్లబుక్కు మద్రాసు నార్తకడ గాని మద్రాసు హైకోర్టు అఫీషియల్ రిఫరీవారి ఆఫీసునగాని ఉచితముగా దొరకును.

(నం) టి. కృష్ణస్వామయ్యంగారు.

(నం) యస్. కె. నరసింహాచారి,

వాదుల తరపు నకిళ్లు.

క్రొత్త గవర్నరులు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

సివిలు సర్విసు ఉద్యోగు లిరువురకు గవర్నరు పదవు లొసగబడినవి. సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జిమెనుగారిని, సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగ నియమించినట్లు, నేటివార్తలలో గలదు. మడ్జిమెనుగారి నెరుగనివారుండరు. వీరు హాంకంగులకు ప్రసిద్ధిపడసిరి. మడ్జిమెను కమిటీ కధ్యక్షతవహించి, నిర్ణయమును మార్పులను కొన్నింటిని సూచించిరి. కమిటీలోని భారతీయప్రముఖులు నలువురు భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించవలసివచ్చెను. ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెల నెదుర్చుటలో, మడ్జిమెనుగారు దిట్టలు. శాసనసభ్యులలో భేదాభిప్రాయముల బుట్టింపసమర్థులు. సివిలుసర్విసు కలంకారభూషణులగు మడ్జిమెనుగారికి గవర్నరు పదవి నొసగి, సత్కరించుట సహజమే గద! గవర్నరుగ నుండి వీరు సర్విసు ఉద్యోగుల క్షేమలాభములను పట్టుదలతో కాపాడగల్గుదురు. రాయల్ కమిషను రానున్నతరీ, సంయుక్త రాష్ట్రముల పక్షమున విశాలసంస్కరణములవసరము లేదని నివేదించగలరు. ఇంతకాలమునుండి మడ్జిమెనుగారు భారత శాసనసభలో హోరాహోరిగ నెవరితో పోరాడుచున్నారో, అట్టి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి రాష్ట్రమునకే వీరు గవర్నరుగ పోవలసివచ్చుట ఎంత వింతయో యూహించవచ్చును. శాసనసభల వెలుపల, నెహ్రూగారు నలుపు అందోళనకు, మడ్జిమెనుగారికి కిరీటాద ప్రతికూలచర్యల నవలంబించవచ్చును. అధికారవర్గమునకు మడ్జిమెనుగారిదివరకు వెట్టినికోటగ నుండిరి. ఇంకముం దెక్కుడు అంశగ నుండగలరు. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ఖయదీల విషయమై మడ్జిమెనుగారు చూపుచున్న వంత మెల్లరకు విదితమే. వీరివరిపాలనక్రింద, సంయుక్త రాష్ట్రములందు ప్రజాస్వాతంత్ర్యము నామమాత్రమగు నని తలంపవచ్చును.

భారతీయులు తగిన రీతిని ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట లేదని, ఇండియామంత్రిగారును, రాజప్రతినిధిగారును, బలుకుచుండిరి. వీరి పలుకులనే, మడ్జిమెను గారును, చిలుకపలుకులవలె ఏకరువు పెట్టుచుండిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములవారు సంపూర్ణ సహకారము నవలంబించునట్లు, మడ్జిమెనుగారికి మీనతగృహప్రతినిధుల నవలంబించకమానరు. ప్రజల సహకారము గోరుచున్న ప్రభుత్వమువారు, అందు కేమాత్ర మవకాశము నొసగుచున్నారో, మడ్జిమెనుగారి నియామకముబట్టియే గ్రహింపవచ్చును. సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాదసంఘమువారు ఇండియా మంత్రిగారి కిటీవల బంపిన తంతివార్త ఈ క్రింది విధముగనున్నది. "మద్రాసు, బాంబాయి, బెంగాలు

రాష్ట్రములలో వలె సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరును సివిలుసర్విసునుండి దీసికొనక ప్రజాహిత సేవ జేయువారినుండి గ్రహింపవలెనని, సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాదసంఘమువారు గోరుచున్నారు. మహమ్మదీయులు, భూస్వాములతో గలసిన భారతీయుల యభిప్రాయ మీ విషయమును స్పష్టపరచెను. 1925 వ సంవత్సరమునందు, మహమ్మదాబాదు మహారాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన ప్రజాప్రతినిధి సమావేశమునం దిట్టి కోర్కె దెలుపబడెను. 1919 సంవత్సరమునందు జాయింటు సెలెక్టు కమిటీ వారి యెదుట సూచించబడెను. 1922 సంవత్సరమున, ప్రస్తుతపుగవర్నరును నియమించకముందు, గవర్నరు గారి జీతము మద్రాసు బాంబాయి బెంగాలు గవర్నరుల వేతనములతో సమానముగ బెంచబడెను. దీనియద్దేశ్యము సర్విసు ఉద్యోగులను గవర్నరులనుగ నియమించుటకై యుండదు. పార్లమెంటరీ యనుభవముగలవారిని నియమించు నుద్దేశ్య ముండి యుండవలెను. బ్రిటీషు ఇండియాలోకెల్ల, ప్రాముఖ్యమగు రాష్ట్రములలో సంయుక్త రాష్ట్రము లొకటి యగుటచే, గవర్నరుగారి నియామకము విషయమునగూడ సమానవిచక్షణ జూపవలయును. అందుచే, గవర్నరును నియమించునపుడు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవింపవలయునని, యీసంఘమువారు ఇండియామంత్రిగారిని వేడుచున్నారు."

పైతంతివార్త నిచ్చినకొలదికాలమునకే, ప్రజాశయప్రతిపక్షు లగు మడ్జిమెనుగారిని నియమించినట్లుల వార్త ప్రకటించబడుట ఎంత చోద్యమో యూహింపవచ్చును. సివిలు సర్విసు ఉద్యోగులను నియమింపగూడదని కోరినవారు, ఇంతకాలమునుండియు సంతతసహకారము నలుపుచున్న మితవాదులే. వారికోర్కెను సయితము తృణీకరించినపుడు భారతీయు లెటుల మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడగలరో తెలియదు. మితవాదుల కోర్కెలనయినను ఏల మన్నింపగూడదు? ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్య సభ్యులగు సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారిని, బర్మాగవర్నరుగ నియమించిరి. ఇన్నిసుగారును, ప్రజాశయముల విషయమున మడ్జిమెనుగారికి దీసిపోవువారు గారు. మితవాదుల కింకను ప్రాతయభిప్రాయములు వదలకుండుటచే, సివిలు సర్విసువారి కన్నను ఇతర బ్రిటీషువారు ఎక్కుడు మేలు జేయగలరని వారు భ్రమపడుచుందురు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము క్రింద ఎల్లరును ఒక్కరితిగనే మెలగకతప్పదని వీరింకను గ్రహింపలేదు. తుదకుభారతీయులను గవర్నరులుగ నియమించినను, పరిపాలనావిధానమునందు మార్పు గలుగజాలదు. ఆవిషయ మటుండ, సింహా ప్రభువుగారిని బీహారు గవర్నరుగ నియమించిన విమృత, భారతీయుల నా పదవులకు నియమించెదరని మితవాదు లుప్పొంగిరి. సర్ మెనక్జీ దాదాభాయి, శ్రీనివాసశాస్త్రి, శంకరనాయకు గార్లు మున్నగువారల నామము లీ పదవులకు సూచింపబడెను. కాని ఇంతవరకు ఒక్క భారతీయున కయినను గవర్నరు పదవి నొసగరయిరి. సింహాప్రభువు గారిొక్కరే ఈదేశమునందెల్ల సమర్థు లని ప్రభుత్వమువారు ఎంచిరేమో. లేక ప్రజలలో నప్పుడు పెరిగిన అశాంతి నీమూలమున పోర్ట్రోల నెంచి యుండిరేమో తెలియదు. స్వల్ప సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు సయితము తీవ్రప్రతిబంధ

కము లేర్పడుచున్నవి. ప్రజల కోర్కెలు నెరవేరవలయుననిన, మార్గమొక్కటే గలదు. అయ్యది స్వరాజ్యసంపాదనమే.

రాయపేట ఎన్నికలు

రాయపేట ఎన్నికల విషయమై జప్తిసు మంత్రులు ప్రవర్తించిన విధము, మద్రాసు పౌరుల కెంతవెగటు పుట్టించెనో వివరింప నవసరము లేదు. కడచిన శాసనసభల ఎన్నికలలో దీని ఫలితము గనుపించెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి జప్తిసు ప్రతినిధితో పోటీచేయకుండుటకు జేసిన ఎత్తులు మిగుల శోచనీయములు. వీనివలన రేటు పేయర్ల హక్కులకు తీరనిభంగము వాటిల్లెను. రాయపేట ఎన్నికల ప్రాతచరిత్ర నిండుక జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకొనవచ్చును. కార్పరేషను ఎన్నికలకు అభ్యర్థిగ నిలుచునిమిత్తము, లక్ష్మణచెట్టిగారు తమ గౌరవ మేజిస్ట్రేటు పదవికి సకాలమున రాజీనామా నిచ్చినను, దానిని గెజెటులో ప్రకటింపక పోవుటచే, కార్పరేషనుకమిషనరుగారు వారినామి నేషనును నిరాకరించిరి. గతసంవత్సరము సెప్టెంబరు 30 తేదీన ఎన్నికలు జరుగునని ప్రభుత్వమువారు అవ్యవధిగ ప్రకటించిరి. మరల క్రొత్తనామి నేషనుల కవకాశమొసగి ఎన్నికలను సక్రమముగ జరుపుటకువీలున్నను, ప్రభుత్వమువారు అందుకు గడంగకుండుటచే, లాకోర్టులలో చాల గ్రంథము జరుగవలసివచ్చెను. స్కాల్ కాజికోర్టునందును, హైకోర్టు బెంచీలు రెంటియందును, ఈ విషయము చర్చకు వచ్చెను. మిగిలిన కోర్టులు జోక్యము కలుగజేసికొనక బోయినను, జప్తిసు శ్రీనివాసయ్యంగారు మాత్రము ఎన్నికలను నిలిపివేయవలయునని ఉత్తరువుజేసిరి. అంతట ఎన్నికలూగిపోయెను. అప్పుడయినను, క్రొత్త ఎన్నికలను జరుపుటకు వీలొసగిన బాగుండెడిది. కార్పరేషను కమిషనరుగారు, న్యాయమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగారి తీర్పుమీద అప్పీలు జేసిరి. నిన్నటిదినము మువ్వరు హైకోర్టు న్యాయాధిపతులు అప్పీలును విని, దానిని పూర్తిగ నంగీకరించుచు తీర్పు జెప్పిరి. ప్రభుత్వప్రకటనము సరియయిన దని, అంగీకరించిరి. క్రొత్త నామి నేషను లక్కరలేదని తేటపరచిరి. వెనుకటి యుత్తరువు ఖాయమయినది. ప్రభుత్వము వారు మారాడక యూరకుండునెడల, గురుస్వామి నాయుడుగారి పేరును గెజెటు చేయవలసియుండును కాని నూతనమంత్రులు ఆలోచించవలసిన విషయ మొకటిగలదు. ఓటరుల ఎన్నికహక్కును భంగపరచుట న్యాయమా కాదా? కానియెడల, తిరిగి నామి నేషనుల కవకాశ మొసగి, ఎన్నికలు తిరిగి జరుగునట్లు జేయుట యవసరము ప్రభుత్వమువారు తమ వెనుకటి ఉత్తరువు ను సహించుకొని, జప్తిసువర్గమువారు చేసిన అన్యాయమును నివారింపవచ్చును. లేనియెడల, రాయపేట పౌరులలో బెరిగిన యసంతృప్తి మరింత మిక్కుటమగును. క్రొత్త నామి నేషనుల కవకాశ మిచ్చుట శ్రేయస్కర మని, హైకోర్టు న్యాయాధిపతులు ఇదివరకు సహా నిచ్చియుండిరి. అందుచే, వీరి సలహా ననుసరించి, ఎన్నికలకు సరియగు వ్యవధిని నిర్ణయించి, అయ్యది సక్రమముగ జరుగునట్లు జేయుట ప్రభుత్వధర్మము.

జగదీశచంద్రబోసు

జగదీశచంద్రబోసుగారు, యూరపుకు పయనమయిరి. అక్కడ తాము కనిపెట్టిన నూతనవిశేషములగుర్చి యుపన్యసింపదలచికొనిరి. బొంబాయిలో ముచ్చటించుచు, అస్పృశ్యతను తొలగింపవలసిన యవసరమును సూచించిరి. ప్రాచీన సేవాదర్శమును మరువక, స్వార్థరహితముగ కృషిపలుపవలయు నని, బోసుగారు హెచ్చరించిరి. పాశ్చాత్యపద్ధతులను బానిసలవలె ననుకరించుటచేసిన మని వీరు ఖండితముగ బలికిరి. హిందూదేశము తన సమన్వయము తన సాంప్రదాయముల కనుగుణముగ సాధించుకొనవలయునని బోసుగారి యుద్దేశ్యము. ఈ విషయమున బోసుగారు భారతీయులెల్లరకు మార్గదర్శకులుగ నున్నారని, నాశ్చాత్యులారితేరిన ప్రకృతిశాస్త్రములందు సయితము, బోసుగారు ప్రత్యేక భారతీయమార్గమును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రకృతిశాస్త్రములకును, ఆధ్యాత్మికతత్వమునకును గల సంబంధమును వీరు విరూపింపగలిగిరి. చెట్లకు ప్రాణము లేదని వాదమున కాధారములేదని చూపిరి. జంతువులవలె వృక్షములును బాధననుభవించునని నిదర్శనపూర్వముగ జూపగలిగిరి. చరాచర ప్రపంచమందంతటను ఒక్కజీవమే నిండియున్నదని ప్రాచీన సత్యమును బోసుగారు ప్రకృతిశాస్త్రముల ద్వారా ఆధునిక ప్రపంచమునకు తెల్పరచిరి. బోసుగారి పయనము వలన, పాశ్చాత్యప్రపంచము నూతన సత్యములను గ్రహించుటకు వీలగును. కేవలభౌతికదృష్టి తొలగి, ఆధ్యాత్మికదృష్టి వ్యాపించుటకు వీ లేర్పడును. జగదీశచంద్రుని నంకల్పము నెరవేరు గాక!

ఓరియంటల్ లైఫ్ అన్యూరెన్సుకంపెనీ, బొంబాయి ఈ కంపెనీవారి 1926 సంవత్సరపు రిపోర్టు ఎప్పటివలె సత్వరాభివృద్ధి జూపుచున్నది. 391 లక్షలకు పైబడిన 17371 పాలీసీలు నివేదనసంవత్సరమున అన్యూరెన్సుచేయబడెను. పూర్వసంవత్సరమున కన్నను, పాలీసీలు 3826 పెరిగెను. ధనమునందు 95 లక్షలు పెరిగెను. ఇది చాల సంతృప్తికరము. అంతకుపూర్వపు రెండుసంవత్సరములందుగ నుపించిన హెచ్చుదల 59 లక్షలు, 63 లక్షలుమాత్రమే. మూడుసంవత్సరములలో 100 కి 112 వంతున హెచ్చుదల గనపించుటబట్టి, కంపెనీపట్ల ప్రజలకెంతటివిశ్వాసము ప్రబలియున్నదో కనుగొనవచ్చును. మొత్తపురాబడి 146 లక్షలలో, ప్రీమియముల ద్వారా చేకూరన నికరపు రాబడి 105 లక్షలను దాటుట గొప్పవిశేషము. ఇట్టి కంపెనీ లనేకములు పుట్టుచున్న ప్రస్తుతపు పోటీదినములలో గూడ, ఈ కంపెనీ తనకీర్తిని మొక్కబోకుండ నిలుపుకొనుట జూడ్యప్రజలనమ్మకము రానురాను విస్తరించుచున్నటులగోచరమగును. భారతీయులకుద్యోగముల నిచ్చు విషయమున ఈ కంపెనీవారు విశాలభావముతో మెలగుచున్నను, ఇంకను ఎక్కువ చురుకుదనము జూపగోరెదము. పేరుకు 30 రూపాయిల డివిడెండు నిచ్చుటకును, సిబ్బందికి మానమహోజుల జీతమును జోసనుగ నిచ్చుటకును నిర్ణయింపబడెను. మాయెబ్బటనున్న రిపోర్టు 52 వ రిపోర్టు. భారతీయప్రముఖులచే నిర్వహింపబడు ఈ కంపెనీ చిరకాలము నిలిచి ఇంకను ఎక్కువ అభివృద్ధి జూపుగాక యని కోరెదము.

కిలాఫాత్ సంఘమువారు

• మతసంఘములు, రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుటవలన పెక్కునష్టములు గలుగుచున్నవి. ఐకమత్యమునకు తీరని భంగము వాటిల్లుచున్నది. కలకత్తా కిలాఫాత్ సంఘసభ్యులు, మతసాంఘిక విషయములలో మాత్రమే తమ సంఘము పాల్గొనుట మేలుగాని, రాజకీయవివాదములలో జోక్యముకలుగజేసికొనుట పాడిగాదని, అభిప్రాయపడుటచే, కార్యదర్శి రాజీనామానిచ్చెను. కేంద్ర కిలాఫాత్ సంఘమువారు క్రొత్త కార్యనిర్వాహకులను ఎన్నుకొనవలయునని సూచించిరి. ముం దేమి జరుగునో తెలియదు గాని, మతవివాదములు రాజకీయవ్యవహారములను ప్రేరేపించుటచే మరొక కిన్నసితి జనించినది. నిజమగు మతధర్మముల నాచరించుటవలన, రాజకీయ వ్యవహారములుగూడ అద్భుతవికాసము గాంచగలవు. దేశభక్తియు వైవధ్యక్తియు సమన్వయముగాంచగలవు. కాని, మతమనిన బాహ్యచారములే యని తలచువారుండు సంతవరకు, రాజకీయవ్యవహారములను మతవ్యవహారములను వేరుజేయుట యవసరము. దేశభక్తినే ప్రధానసాధనగ గైకొని, రాజకీయ నౌకను అన్ని సంఘములవారును గలసి గట్టెక్కించుట యవసరము.

బూటకము

అంతర్జాతీయ సమావేశములు వట్టి బూటకము లనియు, భారతీయ ప్రాతినిధ్యమువలన దేశమున కిసుమంతయు లాభములేదనియు విదితమగుచున్నది. ఈ సంగతిని, భారతీయ వాణిజ్యసంఘములవారు గూడ గ్రహించుచున్నారు. జనీవాలో జరుగు అంతర్జాతీయ ఆర్థికసమావేశమునకు, హిందూదేశమునకు అయిదుగురు ప్రతినిధులను బంపు హక్కుగలదు. ఈమారు ముగ్గురే నియమింపబడిరి. వీరిలో సర్ కాంపుబెలు రోడ్డుగారు బ్రిటీషుదృక్పథమును మాత్రమే దెలుపగలరు. ఇట్టి ఏర్పాటు అక్రమమని భారతీయ వాణిజ్యసంఘమువారు ఎంత మొరబెట్టినను లాభము లేకపోయెను. తుదకు వీరు అంతర్జాతీయసమావేశమునకే యిట్టి యన్యాయమును నివారించవలయు నని, విన్నప మంపిరి. దీనివలన సైతము ప్రయోజనముండునని తోచెను. అంతర్జాతీయ సమావేశములలో స్వతంత్ర దేశముల యభిప్రాయములకుగాని విలువ యుండదు. ఈసంగతిని కొందరు స్వతంత్ర దేశములవారు బహిరంగముగనే చెప్పియుండిరి. కృత్రిమాలంకారముల నెన్నిటిని గొడిగినను, స్వరాజ్యమణి లేనంతవరకు హిందూశము ప్రపంచవ్యవహారములను ప్రోద్బలపరుపనేరదు.

పటేలుగారు

భారతశాసనసభాధ్యక్షులు లగు పటేలుగారు ఇంగ్లండు చేరిరి. పార్లమెంటు సభాకార్యక్రమమును వీరు పరిశీలించెదరు. వీరు భారతశాసనసభను పార్లమెంటు సభవలె మార్చెదరట. పార్లమెంటు సభవారివలె, భారతశాసనసభకు గూడ స్వాతంత్ర్యము నొసగిన గాని, యిక్కార్యము సాధ్యపడనేరదు. పైచిహ్నములను మార్చిన మాత్రాన ప్రయోజన మేముండును? పటేలుగారు, ప్రధానమంత్రిలగు బాల్గువినగారితోను, ఇండియా

మంత్రి లగు బర్కెన్ హెడ్జు ప్రభువుగారితోను, హిందూదేశ రాజకీయసమన్వయ గూర్చి చర్చించెదరట. ఈచర్చవలన మంత్రిల యభిప్రాయములు మారు నని నమ్మజాలము.

జపాను : బ్యాంకులస్థితి

జపానునంధు బెరిగిన ఆర్థికదుస్థితిని నివారింపుటకు నూతన జపాను ప్రభుత్వమువారు తీవ్రచర్యలకు గఱగిరి కొలదిగోజులపాలు, బ్యాంకులలో నెవరును సొమ్ము దీసికొన వీలులేకుండ, ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుజేసిరి. అన్ని బ్యాంకులును ఒక్కమారుగ మూసి వేయబడెను వ్యాపార మొక్కమారుగ స్తంభించెను. త్వరలో పరిస్థితులు చక్కబడునని ప్రభుత్వమువారు రూపొందించిన. తివానీ బ్యాంకుకు, ప్రస్తుత జపాను ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేసెదరని, బొంబాయిలో నుండు జపాను కాన్సలు జనరలుగ అశోకాగారు చెప్పిరట. ఇట్టిచర్యలవలన, ప్రజలలో బెరిగిన కలవరము సణచివేయ వీలయినను, జపాను తన ఖర్చులను తగ్గించుకొనినగాని శాశ్వతాభివృద్ధి గలుగదు. యూరపియను జాతులవలె, లేనిపోని ఆశల బెట్టుకొని మెలగుచో మాత్రము, జపాను ప్రజలకు తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు

కృష్ణాజిల్లా బోర్డుకు ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారిని, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా బోర్డుకు పెను మెత్త పెద్దిరాజుగారిని, ప్రభుత్వమువారు అధ్యక్షులుగ నియమించిరని, ఉదకమండలమునుండి స్వకీయ విలేఖరులు దెలుపుచున్నారు. వీరిరువుర నియామకము ప్రజలకు సంతసము గొలుపకమానదు. రామచంద్రరావుగారు సుప్రసిద్ధదేశభక్తులు, నిష్పక్షపాతపృథ్వీయులు, సామ్యస్వభావులు, విశాలాదర్శ ప్రేమితులు. వీరి పరిపాలనక్రింద, అధోగతి పాలయిన కృష్ణాజిల్లా బోర్డు పరిపాలనము మరల సాష్టవస్థితికి వచ్చుననియు, ఎన్నికలు జరుగులోపల బోర్డుస్థితి చక్కబడు ననియు నమ్మెదము. పెద్దిరాజుగారు దేశాభిమానులు. జాతిద్వేషమునకు లోనుగాక, వీరు ఇంతకాలమునుండియు దేశసేవ జేయుచున్నారు. వీరి పరిపాలనక్రింద పశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డు త్వరలో మలినరహితమగునని నమ్మెదము. ప్రధానమంత్రిగారు దూర మాలోచించి, సమర్థులుగ వారిని అధ్యక్షులుగ నియమించి కృష్ణా, గోదావరి మండల ప్రజల అభినందనములకు పాత్రులయిరి

కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా బోర్డుల అధ్యక్షుల నియామకము

ఉదకమండలము, ఏప్రిలు 23:— పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాబోర్డుకు శ్రీపెన్నెత్త పెద్దిరాజుగారిని, కృష్ణాజిల్లాబోర్డుకు శ్రీయుత ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారిని అధ్యక్షులుగ నియమించినటుల రూఢిగ తెలియుచున్నదని మా ప్రత్యేక విలేఖరులు తంతి నంపిరి.

పొల్లూచి, ఏప్రిలు 22:— భార్య నమమానించి ఒకకమ్మరి తనభార్యను చంపెను. ముద్దాయి అరెస్టుచేయబడెను. (ప్రేమకు.)

అంతర్జాతీయ ఆర్థిక మహాసభ

హిందూ దేశ ప్రతినిధులు

హిందూ దేశ ప్రతినిధులు 22:— హిందూ దేశమునుండి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జనీవా ఆర్థిక మహాసభకు ముగ్గురు ప్రతినిధులను పంపుట అంతర్జాతీయముగా బాగుగ లేదని హైందవ నా జ్యోతిషముయొక్క ఉపసంఘమువారు అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభయొక్క ఆధ్యక్షునికిని ఉద్వేగపరచును విజ్ఞాపనము నంపుకొనిరి. సభ్యులు ప్రభుత్వ ధానమును బలపరచు వారుగా నుండరాదని నానాజాతి సమితియొక్క ఆర్థిక శాఖవారు విధించిన నిబంధనను సరించి ప్రతినిధు లెన్నకొనబడలేదని వీరు తెలుపుచున్నారు. ముఖ్యముగా ప్రభుత్వ వ్యవస్థానికులు కాంప్రెస్సు రోడ్డుగారు భారతీయుడే కాదనియు భారతీయుల అభిప్రాయమును సభయందు దాతడు తెలుపజాలవనియు వీరు తెలుపుచున్నారు. హిందూ దేశమున నుండవలసిన 5 గురు ప్రతినిధులకును ముగ్గురు మాత్రమే ఎన్నుకొనబడుటయు అందొకరు భారతీయుడుగానుండక పోవుటయు చాల అన్యాయముగానున్నదనియు వీరు తెలుపుచున్నారు. హిందూ దేశమునకు సప్తముకలిగినను ఇంగ్లాండున కిది లాభకరమే. ఆంగ్లేయుడు హిందూ దేశము తరఫున మాట్లాడునప్పుడు ఇంగ్లాండున కనుకూలముగ మాట్లాడగలడుగాని మరియొకవిధముగా మాట్లాడజాలడు. ఎన్నియల్గుసంధిలనగాని నానాజాతి సమితిచేతగాని భారతదేశముపట్ల యింతనిర్లక్ష్యభావము చూపబడుచున్నది. ఇండియా దొరతనమువారు హిందూ దేశక్షేమమునటుంచి ముఖ్యముగా బ్రిటిషువారి లాభముకొరకే తగినట్టిమనఃపూర్వము నెన్నుకొనినట్లు కనబడుచున్నది. (ఫ్రీప్రెస్.)

కార్మిక సంఘము

దివాను చమన్ లాలుగారి సలహా

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:— ప్రస్తుతము కలకత్తాయందున్నట్టియు అఖిలభారత ప్రేమయూరియును కాంగ్రెసు అధ్యక్షులును నగు దివాన్ చమన్ లాలుగారి నెరుగొనుటకై కలకత్తాలోనున్న కార్మిక సంఘముయొక్కయు అఖిలభారత ప్రేమయూరియును సంఘములయొక్కయు కార్యనిర్వాహకవర్గముల సమావేశమయ్యెను. బెంగాలునందు బాగుగా పనిచేయగల కార్యనిర్వాహకవర్గము కేర్పరచి రాష్ట్రములోని కార్మిక సంఘము లన్నింటిని బాగుగా పనిచేయించుటయే సభవారియొక్క యుద్దేశ్యమై యుండెను. అన్ని సంఘములవారును తగిన కట్టుదిట్టములతో ఐకమత్యముతో పనిచేయవలెనని కార్మిక నాయకులందరును ఉపన్యసించిరి. పదునొకండు సంవత్సరములు పనిచేసిన మిమ్ముల తమ సంస్థలు పనివాండ్రయందు కొంత గౌరవమును బాధ్యతయును కలుగజేసినవని దివాను చమన్ లాలుగారు చెప్పిరి. మరియు అందరును తమతమ విధేయములను వరచిపోయి ఐకమత్యముతో పనిచేసినయెడల కార్మికులకు ఓటింగు హక్కులు వచ్చుననియును అప్పుడు అధికారముకొరకు ప్రయత్నములుజేసి శాసనసభయందు సాధ్యమైనన్ని స్థానములు సంపాదించవచ్చుననియును చెప్పిరి. కార్మిక నాయకులయొక్క సభ మరియొకటి రేపు కలకత్తాలో జరుగును. (ఫ్రీప్రెస్.)

అతిపిత్తముచే గలిగిన వాంతులకు లేక పిత్తపాండునకు అద్భుతనివారిణి

నాకొమారునికి కొంతకాలము క్రిందటనే పిత్తసంబంధమైన వ్యాధి కనిపించినది. నాని దేహము కండ్లు మొదలగునవి సహజ పచ్చగా మారెను. అందుచే వాడేమి తినినను కడుపులో నిలువక వచునచునుండెను. ఆంగ్ల ఔషధములచే గుణము కానరావన ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, మైసూరు, నెల్సోన్ మునీరు, రిస్ పెరారియా వీధిలో, ఆల్బర్ట్ లాడ్జయందున్న మ. రా. రా. శ్రీ. పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారి ఔషధమును ఇప్పించితిని. నాకుమారుడు రెండుదినములు ఔషధమును వారివద్ద తీసుకొనినచే వచునములు నిలిచినవి: ప్రస్తుతము నాని కేలాటివ్యాధియు లేదు.

317 లింగచెట్టికిది, } ఏ. రఘునాథరావు,
మద్రాసు 11-3-25 } హైకోర్టునకిది, మద్రాసు

WANTED 3168

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE. DELHI.

కావలెను

కొడక్ సినిముల డెవలప్ మెంటు, విలాక్స్ పేపర్స్ పై ప్రయోజనములయందు మంచి పరిచయముగలిగి ఫోటోగ్రాఫ్ క్లిప్ చేయగలవారొకరు కావలెను. యోగ్యతల ననుసరించి వేతనము లొసగబడును. క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

మిస్టర్స్ హోనురు అండు కో., గ్రామఫోన్ వైకిలు వ్యాపారులు, 17 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

కావలయును

ఈతాలూకాబోర్డు 5 గురు సర్వేయర్లు కావలసియున్నది. నెలకు జీతము రు 20 లును బ్రావిలింగు అలవెన్సు రు 10 లును, సర్వేసంబంధించిన పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులయి యున్నవారు మాత్రమే దరఖాస్తులు 1927 ఏప్రిల్ 30 వ తేదీలోగా పంపవలెను. అదివరకు సర్వేసంబంధమైన సనిచేసితగు అర్హతలుకలవారొకెక్కువ అవకాశముండును.

రాజమండ్రి కౌబూకా } (సం.) మిరిసనరసన్న,
బోర్డు ఆఫీసు, 13-4-27 } రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు
(పెసిడెంటు.)

కావలెను

కష్టపడి, సామర్థ్యముతో పనిచేయునట్టి ఏజంట్లు ఉత్తరసర్కారులందున్న భాగములందును ఇండియా యందు మిక్కిలి అభివృద్ధిదశలోనున్న భీమా కంపెనీయైన **ది జనరల్ అస్సూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్** కు కావలెను.

సరియైనవారికి గొప్ప వరుమానముగలదు

Apply to:—
S. Kabboor Esq B. A F. S. S. (London)
Assistant Managar (On Deputation)
BANGALORE CITY.

క్రాన్ థియేటరు

23-4-27 శనివారమునుండి 26-4-27 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం-15 ని, రా॥ 9 గం-30 ని, ఆదివారములయందు సాయంత్రం 3-15 గంటలకు మాటిసిలు మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టెడ్ వారు అనుక్షణము ఒడలు గుర్రాటు జెండునట్లు చేయగల సీరియల్-కింగు.

గోగట్ ఎమహాచ్! గోగట్ ఎమహాచ్!!

సండు

ఛార్లెస్ హచ్సన్ కథను ప్రదర్శింతురు.

ఆశ్చర్యకరమైన, అద్భుతమైన పతేగారి సీరియల్ ఫిలిం కడపటి 6 భాగములు మరియు 'స్ట్రాక్స్ కవర్డ్ వాగన్' కడుపునొప్పి నవ్వు వచ్చెడి కామిక్ 2 రిలీలు.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

అత్తరుచేయవారికి, సబ్బులు చేయవారికి కావలసినట్టి అపకవస్తువులు అనగా సారముగల చమురులు, సువాసనలు, రసవాదసంబంధమైన వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, అగరునల్లులు, పొగాకు, నవ్వుము, మరదిట్టలు, ఔషధ వర్తకము మొదలగునాటికి కావలసినవస్తువులు, సుప్రసిద్ధమైన హిక్స్ అత్తరులు మొదలగునవి మావిద్ద చాల సరసమైన ర ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల బాబితా యినాముగా పంపబడును. ఈ దినపత్రికాసమయకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను.

3581

డి.జి.గోర్, 31, మంగల్ దాస్ రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

మహాంతు వాసుదేవు అప్పీలు వీగిపోవుట

బాబా బాఘంబారి మరపు కేసు

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 22:— భూగర్భమున నున్న హను మదాలయపు తొడి బాబా బాఘంబారి మరము ఎవరి యజమాన్యమునం దుండవలెనా యను ప్రశ్నేపై వచ్చిన రెండు కేసులలో మొదటిదాని అప్పీలు మహాంతు వాసుదేవుగారిది కొట్టివేయబడెను. కాంతా నింగ్లెర్ నిజమున యజమానులని తీర్మానించిరి. రెండవ కేసులో కోర్టుకారా హులుకు మహాంతును నీయమించుట కధికార మున్నదని తీర్మానించి హర్వారముం దున్న సీతమును వారు నియమించిన మహాంతున కప్పచెప్పవలసినదిగ తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:— గ్రాండు ట్రంకు కేసులు ప్రాజెక్టునుండి సుమారుగా ఆదాయ మెంతవచ్చునో అంచనావేయుటకై సభాయుతుడగు గవర్నరుగారిొక కమిటీని నియమించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహాసూర్యవర్తి

ప్రతి ప్రమేన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది. తలతిరుగుట, నోటనీరూరుట, కాళ్లుచేతులు మంటలు, నోటి పూత, గుండెలోమంట, మొదలగు ప్రత్యేకకారమునకు వజ్ర యుధము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజువారి సంస్థానమున తయారయినది. వెల రు 1-కి రు 5/-.

2126

ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

ఉచితము **ఉచితము**

కుండరమయిన మాక్వాలిండురును వ్రాసినవారికి పంపుదుము.

పూర్ణ చంద్రోదయం 3357.

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, క్షయ, పాండు, శుక్లపద్మము, పురాణజ్వరము. నిక్కాక, నిస్సత్తున మొదలగునాటిని హరించి బలమును వీర్య వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధకర్మము, తులం 1. రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్చులు 6 ఆ. పి. సి. ఏ. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

కామబిందు (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఇది పోగొట్టుకొనిన యౌవనమును 15 నిమిషములలో తిరిగియిచ్చును. గాం మీరు నవయౌవనమును ప్రపంచముఖమును సాందగలరు. 24 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0.

కామబిందు ఫార్మసీ,

2/89 చెంగల్వరాయ మొరలిపిడి, తిరువళ్ళిక్కేటి, మద్రాసు.

సదాసౌఖ్య సంజీవిని-లేహ్యము

బహుమతి 500 రూపాయిలు.

దీనిలో విలువైన లోహభస్మములు కలిపియున్నవి. ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచి క్రొత్తరక్తమును పుట్టించి మనోల్లాసము గలిగించును. దారుణమైన ఆకలిని పుట్టించి కాయ సిద్ధిచేయును. అజీర్ణతలెత్తుములు, సర్వమేహములు, వాతములు, నేగ, సవాయిల దుర్గణములు, రసపట్టు, స్వేదనము, దగ్గులు, క్షయ, క్వాసకాసలు, శ్లేష్మములు, పదివిధముల మూలశంకలు, మెదడుననుసరించి యుండు సర్వవ్యాధులు, స్త్రీల శ్లేష్మ రక్త మునుములు, సర్వ బహిష్టు నొప్పులు, ఇతరన్నిప్రదర రోగములు, నశింపజేసి కులాసాగా కాలవిరేచనము చేయించును. జ్ఞాపక శక్తిని పెంచిచ్చించి నేత్రరోగము లన్నిటిని బాగుజేయును. ఇది ప్రతి బడి పిల్లకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని దృఢముగా నమ్మవలెను. ఈ లేహ్యము అనేక వనమూలికలతో తయారుజేసి దీనిలో విలువైన లోహభస్మములు కలిపియున్నాము. ఆ భస్మములు లేవని ఎవరైన రుజువుపరిచేయెడల రు 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. ధనికులకు, బీదలకు, అందరకు, ఉపయోగపడునటుల చాలా తక్కువధరకు ఇచ్చుచున్నాము. ఈ లేహ్యమును సేవించిన ప్రతివారును దీనిలో లోహములందుటచే దీని అత్యద్భుత గుణములు తెలుసుకొనినపిమ్మట 12 తులముల లేహ్యము 100 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగలదని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ఇది వాడెటువ్వుడు అనాపానముగాని పథ్య భేదముగాని యేమిన్నియుండదు. నెల 12 తులముల లేహ్యము రు 5 లున్న పోస్టేజిపాకింగు ఖర్చులకుగాను 8 ఆణాలు అగును. ది యూనాని మెడికల్ హోల్,

46 తాణావీధి, వేవేరి, మద్రాసు.

ది మద్రాసు అండు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండు లో ఇంకా కొన్ని రేలు చేయబడినది)

నోటీసు

1927 సం॥ 1 వ తారీఖునుండి గుంటూరు చిన్న గంజాం స్టేషనులకు మధ్యపోవుచున్న బండ్ల రాకపోకలందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పులుండును

సెం 187 రు ప్యాసంజరు	తెనాలినుండి బయలుదేరుట	పగలు గం 9-5	ని గుంటూరుచేరుట	పగలు గం 10-0	ని
సెం 189 రు మిక్సెడ్ 8 వ తరగతి	"	"	"	10-25	"
సెం 143 రు ప్యాసంజరు	"	"	మధ్యాహ్నము	1-10	"
సెం 147 రు మిక్సెడ్	"	"	సాయంత్రము	4-35	"
సెం 138 రు ప్యాసంజరు	గుంటూరునుండి	"	పగలు	10-55	తెనాలిచేరుట
సెం 156 రు	"	"	"	1-30	"
"	తెనాలినుండి	"	"	2-45	చిన్న గంజాంచేరుట
"	"	"	"	5-5	సాయంత్రం

ప్రస్తుతము గుంటూరునుండి తెనాలికి పగలు 11-40 కు పోవుచున్న సెం 140 రు బండి రద్దుచేయబడును.

2. ప్రస్తుతము పెరంబూగునుండి ఉదయం 7 గం 15 ని బయలుదేరుచున్న సెం 2 68 రు లోకల్ బండి యికమునుపు విల్లివాకమునుండి ఉదయం 7 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరి చీవట్టిపాడు 7 గం 46 నిమిషములకు చేరును.

3. 2 క్రొత్తలోకలు సెం 2 43 రు మద్రాసు చీవట్టినుండి ఉదయం 7 గం 52 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము 7 గం 58 నిమిషకు చేరును

4. మద్రాసు చీవ రాయపురము స్టేషనులకు మధ్యపోవుచున్న సెం 68 43 రుల బండ్లు ఆదివారమునాడు పోవు.

మైనపువత్తులు, మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ తెక్

ది ఇంజీ - బర్మా వెల్వోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

"సరస్వతి" మార్కు-మైనపువత్తులును

(కేలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బుడిగత్తులును)

"కోడి - బీగము" మార్కు

సియరైను వత్తులును

వైట్ లైట్స్ పారిఫైడ్ మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ తెక్

అన్ని రకములందు ఎల్లప్పుడూను స్టాక్ లో నున్నవి.

వ్రాసిన ధరలు కేలుపబడును.

ప్యారి అండ్ కో, మదరాసు.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ ఎస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

1874-వ సం॥ స్థాపితము

[ఫండు రు. 7,00,00,000

ఈ ఓరియంటల్ భీమా కంపెనీయందు లాభములతో గూడిన యావత్తవ భీమా పద్ధతి అన్ని పద్ధతులలోను సురక్షితమైనది, మంచిలాభదాయకమైనది. పదవేల రూపాయల పాలీసీకి 23-వ యేటను యున్నా గుచ్చిన యెడల వెయ్యికి 22 1/2 రూపాయల చొప్పున ఖోసపు వెనుకటివలెనే ప్రకటింపబడుచుండునని ముప్పది సంవత్సరముల టెమెంటెడ్ 'పేమెంట్లతో' నీదిగుపాల్చి, తమ లిచ్చును.

సంవత్సరపు ప్రీమియము రు 310 లు.

మరణము సంభవించవలసిన కాలము	పై రేటు బోసస్సు కలిసి యివ్వబడు మొత్తము	మొత్తము ప్రీమియము	ప్రీమియము గాక పై చెల్లింపబడు మొత్తము.
6-వ సంవత్సరమునకు	రు. 11,350 ...	రు. 1,860 ...	రు. 9,490
12	12,700 ...	3,720 ...	8,980
18	14,050 ...	5,580 ...	8,470
24	15,400 ...	7,440 ...	7,960
30	16,750 ...	9,300 ...	7,450
36	18,100 ...	9,300 ...	8,800
42	19,450 ...	9,300 ...	10,150

ప్రాప్త్యక్తులు:— ఇతర వివరముల కొరకు 'హెచ్. యి. జోస్యు, యఫ్. ఎ. ఎ. వి. ఎ. మానేజరు, ఓరియంటల్ బిల్డింగ్స్ బొంబాయి లేక మా ఆఫీసులుగల యాక్రింది పట్టుములకు వ్రాసుకొనవలెను. — అహమ్మదాబాదు, అశ్మీరు, అలహాబాదు, బెంగళూరు, కలకత్తా, కొలంబో, డక్కా, ఢిల్లీ, కరాచీ, ముబాలాంపూరు, బాహోరు, లక్నో, మద్రాసు, మాంపలే, మాంబూరు, నాగపూరు, పూనా, రంగూన్, రాహోపిండి, త్రివేండ్రము.

హిందూదేశమునందు ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడిన శుద్ధహిందూదేశపు కంపెనీ

విద్య

5

(రంగనాయకులుగారు)

ప్రజావిజ్ఞానము - ఇంగ్లండు దేశము

విద్యను సంపూర్ణముగ వృద్ధిజేయవలయును. లేనిచో నా నివందుకొనుకేతప్పు. ప్రతివాడును చదువులకు శక్తిగ్గి వివిధ చదువలనైనది యెరుంగకయున్న యీపరిస్థితులందు అష్టాను పైన దుర్మార్గులను అస్యుముచువారు తమయజ్ఞానమును గుర్తొర్రమును అసహ్యతను పత్రికలద్వారా ప్రజలకు తెలియజేయు నట్టి పరిస్థితులందు ప్రస్తుతపు విద్యావిజ్ఞానము సారపక్షం సానములేకల్గిండును. అట్టిపర్యవసానములలో నొకటియే క్రిం దటి మహాయుగము. అది జగత్ప్రసిద్ధి జేంచిన బర్మాన్యునాదేవు మున్నాడు. ఇంగ్లండుదేశమునందు రాజకీయముగా ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వ మేర్పడినదన్న మాటయేకాని సాధికల కేటంబుదే రాజ్యాంగముచిక్కియున్నది. ఎల్లప్పుడును సాధకులై చ కన్నర్యేటివులై జయముపొందుచున్నారు. కారణముప్రజా సామాన్యమునకు తమ్ముతాము పరిపాలించుకొనగల్గు శక్తీయున్నను పరిపాలించుకొనగలవను సమర్థము పరిపాలించుకొనవల యనను యిచ్చ కల్గించునంతటి విజ్ఞానములేకపోవుటయే. అట్టి శతాబ్దమునుండి నిర్బంధప్రారంభవిద్యనుకల్గియుండి శతాబ్దము నుండి రాజకీయస్వత్వముల గల్గిన ప్రేటిషుప్రజలే ప్రజాస్వామము లేకపోవుటచే తమ్ముతాము పరిపాలించుకొన లేకపోయినపుడు నిన్ను మొన్న రాజకీయస్వత్వముల కొంతవరకే పొందిన మనము ప్రజావిజ్ఞానమును యింగ్లీషువారికంటె త్వరగ శ్రద్ధతో ఉత్సాహముతో వృద్ధిజేయనిచో మనరాజులు, జమీందారులు, పురోహితులు, మరాఠీపతులు, కలములే మనల వారిండును. క్రిందిచి రివల్యూషను ద్వారా కొందరుప్రజానాయకులు విద్యాదాన మొనర్చు తెంతముఖ్యమో కనుకొనిరి. చార్లిష్టుయన్సు మునునందు పనివారు రాజకీయంగోళనమున తమకన్న విద్యా హీనతను తెలుసుకొనిరి. అంత దాక్తురు ఒర్కువెక్కువాయముతో మెనిక్సు యిక్విట్ట్యాబులు 1799 సంవత్సరమునుండి వా పంప మొదలిడిరి. 1851 సంవత్సరమునకు 610 స్థాపించి 6,00,000 సంఖ్యలకల్గియుండిరి. అప్పటినుండి క్రమముగా పనివారియంగు యలజడి హెచ్చయ్యెను. ప్రజాసామాన్యపాఠశాలలను చుట్టా చార్వులు, మతమునందు శ్రద్ధతీసికొనువారు నమపరచవలసిరి. అక్షరజ్ఞానములేనివారికి ఓసరివారు కొలదిగా జనువుకొనినవారికి వైబులును, సరిత్రను, జాగ్రఫీని, నేర్ప నొనర్చిరి.

క్రిందటి శతాబ్దమునకు అన్నపర్థు కేంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయములు దాక్తురు జేమ్సు మ్రాన్సు అనువారిప్రొద్దులమునలన తమధర్మమును కనుగొనగల్గెను. తమ పితృవసులందే, తమకాలే జి లందే హైస్కూల్లనుండి వచ్చిన విద్యార్థులకే విద్యగరవులు యే తమధర్మమును పూర్వవాయమున వీడి విద్యగానలెనయిరయ చున్న పనివారికి కొంతవరక విద్యాదాన మొనర్చుట తమ ధర్మమని గ్రహించి, కేంబ్రిడ్జ్ 1873 లోను, లండను 1876 లోను ప్రజలకై యువన్యాయముల వివిధభాగములం దిప్పించెను.

ఈ మార్పునకు తోడు నీచసాధల యారికసాంఘికసీతి గతుల నెరింగి, వారికి సాంఘిక నే జేసి విద్యాదాన మొసంగుట మంచిదని "బాయకెనీ సెబెల్ మెంటు" అనుసంస్థను, కాననుబాల్చెటు, టి. హెచ్. గ్రీను అనువారు సాపించిరి. క్రమముగా నీ సెటిల్ మెంటులు వృద్ధియై దేశం దెక్కడ నిప్పుడున్నవి. వీనియందు పనివారిసీతిగతుల సారములపై వెంటు సాంఘిక నేవములు కొంతకాలముండి, అచ్చటికొప్పు పని వారి కెట్టి చదుపాయములు కలుగజేయబడుచున్నో చూడవలయును. ఈ సెటిల్ మెంటులందు బీదయవకులకు నృత్యకాల లుండును. భజనల నేర్పరతురు. రాత్రి పాఠశాలల నడుపుదురు. ఇతరదేశములకు, ఇంగ్లండుదేశపు కొప్ప ప్రదేశములకు చూత్రలను యేర్పరతురు. మతసంస్కారలచేత, సాంఘిక నేవముల సంస్కారులచేత, యువన్యాయముల నిప్పించురు. నాటకముల లేక, సాహిత్యము లేక నాట్యముగూర్చి చదువుకొనువారికి గ్రంథాలయము, తదితరవసతులు కల్గింపురు.

ఈ శతాబ్దమునందు, 'విద్యావిషయిక కెటిల్ హెంటు' లను సంస్థలనేర్పరచిరి. వీనియందు, విక్టోరియా సెటిల్ మెంటు ప్రాముఖ్యమైనది. ఈ సంస్థయం దెట్టిసాంఘిక నేవ చేయబడు చున్నదో యొకప్పుడు 'శారద' యందు తెల్పియుంటి. బాయన్ వీ. హోలుమొక్క విద్యావిషయిక నేవనే మరింత హెచ్చుక్రచ్చునో నిందు చేయదురు.

‘జనసాహస్య విద్యాలయములు’ దేశమునం దెట్లెడ నివ్వవచ్చును. వానియందు చారిత్ర, భూగోళము, నానాభాషా సమితి, నానాభాషా సామరస్యము, శాస్త్రములు, సాహిత్యములగుర్తి కొన్నిదానిలు నడుపుటయు, కొన్నియవస్థానముల ప్రాముఖ్యతవారిచే నిర్వహించుటయు, ప్రతియదివాగము నానాభాషా స్థాంతముల రహస్యములగుర్తి విచారణచేయుటయు సాధ్యమగుచున్నది.

శ్రీ పాఠశాలలు:—ఇంగ్లండు దేశమునందు పురోహితులు మనవారినై గాక, బాధ్యతవేరిన సాంఘిక సేవకులు. వారు ప్రతియము కొన్నిగంటలు కొన్నియిండ్లకు వెళ్లి, ఆయా ప్రాంతాల్లో నివాసుల గతపునున్నారని చూచుచుందురు. వారిచేతనే క్రైస్తవ విద్య నీర్పించువాడో, బాటికలకట్టి బోధన కలుగజేయువాడో విచారించి, సలహా నొసరుచుచుందురు. భిక్షులు, వృద్ధులగువారల, ఆదివారపుపాఠశాలలు, విజనసహకారము సభల కేయును, ప్రజల ప్రతికేవలమును కొంత సాయము మొనర్చుచుందురు.

రాజకీయపాఠశాలలు:—మనవారితోవాదలనై సభలయందు గాంధీజీవచేయును, సత్రికలందు ప్రోపిందించును, గాంధీమహాత్ముని కోరికలు చాచుచున్న దేవోకోలపని జేయుచున్నామని మనవారినగుగాక, ఆదేశమున ప్రతిపాఠ్యసభ్యులను నిజముగా ప్రజలసర్వ అలంకరి సక్రమమునవారముల జేయుచుండును. న్యాయపరిపక్వత, వారవారపు మీటింగులద్వారా ప్రజలసాయకుల యుద్ధోగ్యులద్వారా, స్థానికనాయకులద్వారా చతురమను షాకాలద్వారా చాల విద్యావిషయక సేవ జేయుచుందురు. కేంద్రస్థానమునండి, యిండిపెండెంబు లేబరుపాఠశాల ప్రతి భారతీయవిషయముపైనను, శాస్త్రవేత్తలచే వ్రాయించబడిన వ్యాసముల నచ్చొత్తించి, ప్రతిసభ్యునకు పంపుచుండును. పార్లమెంటునందు తమతమసభ్యులు చెప్పిన ప్రధాన విషయముల తమ ప్రజలందరికి తెలియజరుచుచుందురు.

శాసనసభ పాఠశాలలు:—చర్చిలు, జనసాహస్యపాఠశాలలు, పాఠశాలలు, సహకారోద్యమము, అనేకవిధములందు, ఈ పాఠశాలలనుండి, ఆర్థికశాస్త్రము, చరిత్ర, చైతన్యశాస్త్రము, మతము, సంస్కారము, నాట్యములందు క్లాసుల నడపి, తమతమ విద్యార్థుల కధికముగా విద్యాదాన మొనర్చుచుండును.

పనివారి విద్యావిషయకసంఘము:—దీనినే డబ్ల్యు. ఇ. ఎ. అందురు. దీనిని ఘనము 25 సంవత్సరములకింద శ్రీ ఆల్ఫ్రెడ్ మాన్సుట్రిగారు స్థాపించిరి. ఈసంఘముయొక్క ప్రధాన కర్తవ్యము, విశ్వవిద్యాలయమును ప్రజల కందుబాటులోనికి తెచ్చుట, పండితుల ప్రజలకర్తవ్యములను, ప్రజాసామాన్యమునకు విజ్ఞానమును తోడుకట్టించుటయే. ఇందులకుగాను పండుపనుల జేయవలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయములనుండి సాంఘిక సేవ చేయుచుండు తిరిగి తమతమ శాస్త్రములందు పాండిత్యమునుండి వారి శాస్త్రవేత్తల నాకర్షించుటయు ఆయా విశ్వవిద్యాలయముల కే ఖర్చుయొక్క బాధ్యత నహించునట్లు చేయుటయు మొదటిది. పనివారియందు, నమవుకొన విద్యముకలుగజేసి, శాస్త్రీయమైన పద్ధతుల ననుసరించి కొంతకాల మొకటోరెండో శాస్త్రములందు కృషిజేయ నివహించుచు విద్యార్థుల సాంకత్యముభివృద్ధిచేసి ఆచారతమను విద్యార్థులకేర్చి నమవుకొనుటను పీలగుకాల నొసాదాని జూచి, ప్రతికొనుక విద్యార్థులు నమవునట్లు చూచుట చేసినది.

ఈ సంఘధర్మములకెరవేర్చుటగా, హరియోకపని యందుగాజేసియున్న సేవీయందు జయము సాధ్యము. ప్రజలందు శకులు కట్టించి ప్రోత్సాహపెట్టిన చదువలందువారు కొందరు. ప్రోత్సాహపెట్టి, బలవంతపెట్టి, విద్యయొక్క శాఖలను విడిచింపుట, ఉపన్యాసములు, కనప్రతములు, ఉద్బోధనలద్వారా కనర్పించుచువారు కొందరు; ఇవియన్ని చేసినను చదువ నిచ్చునెవక, నృత్య, గాన, నాట్యములద్వారానో, విద్యాభిలాష క్రమముగా, చిల్లగాగాని సాంకల్పికములగు కొందరుందురని యొకవిద్యాశాస్త్రవేత్త కనుకొనెను. మనపని వారి విద్యావిషయకసంఘ మి మామూరినవలగు ప్రజాసముదాయములందు, మీటింగులు, ఉపన్యాసములు, భజనలు, యాత్రలు, ఆటలు, నృత్యము, గానము, నాట్యము, తదితరవిధముల విద్యాభిలాషకల్పించి, క్రమముగా కొంతమందిని విద్యార్థులుగాజేసి, వారియందు వివిధవిషయముల యెరుకుకొను యభిలాష పెట్టిజేసి, పీరియందు తిరిగి కొన్ని విషయములందు కొంతవరకు పాండిత్యముపొందనిచ్చునందు వారిని తయారుజేసినప్పుడే, విశ్వవిద్యాలయముతో వారికి సంబంధము కల్గింపవలెను.

ఈసంవత్సరము విశ్వవిద్యాలయము చేయవలయుననిన దుర్లభము. ప్రజలచే యేయేవోలుల నెట్లెట్లునడపుట యగత్యమో అటులనడచుట ప్రజాసంస్థలకే యిట్టికష్టతరమగు. ఇంతయని లెక్కింపజాలని ఇంతవరకు జేయవచ్చునని నిరూపింపరాని, ఇదిభరితమని నిర్ధారణకాని, యాయత్యవసరమును పయోగమును విద్యార్థుల సృష్టింపు సాంఘిక సేవ సాధ్యము. కాని ప్రభుత్వము, విశ్వవిద్యాలయములు యీపని కెరవేర్చుబూనుటకంటె తెలివితక్కువనని మరివేరొందు యుండజాలదు.

ఈసంఘమునందు 1920-21 సంవత్సరమునందు 6,820 విద్యార్థులు నమవుకొనుచుండిరి. ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయము నందు 3,000 విద్యార్థులే సాధారణముగా నుండురు. కాన రెండు విశ్వవిద్యాలయములలో నున్నంతమంది యీసంఘము ద్వారా విద్యనొందిరి. విశ్వవిద్యాలయములలో జరువుకొను వారు హెచ్చుగా వ్యాపారవాణిజ్యములందు జేరుచుండ, ఈ ఆగువేలవిద్యార్థులు పనివారికి నాయకులగుచున్నారు. వారందరు తిరిగి యుపాధ్యాయులై, మరి వారు నేలమందిని ప్రతిపత్సరము తయారుచేయుదురు.

ఇంగ్లండునందు రైతులందరు పాఠశాలజేయువాడో వారి యభివృద్ధిగాను విద్యావిషయక సేవ హెచ్చుగా ప్రస్తుతము జరుగుచున్నది. దేశముంతయు పన్నెండవరాష్ట్రములుగా విభజించి, రాష్ట్రమునకొక్క ‘స్వసాయకాశాల’ నేర్పగలిగి, అందురైతులకు శాస్త్రీయమగు విద్యాదాన మొనర్చుచున్నారు. వివిధ జిల్లాశాఖల వివిధ గ్రామములనుబోవు కళాశాలలద్వారా యనేకరైతులకు శాస్త్రీయమైన సాధారణమైన విద్యను గరపుచున్నది. జిల్లాబోర్డుల గ్రంథాలయములు ప్రతిగ్రామమున కందుబాటులోనికి వచ్చుచున్నవి. స్త్రీలసంఘములద్వారా, తల్లులసంఘము బిడ్డలసంఘము యేర్పరుపబడుచున్నవి. జాలభటులు, బాలికాభటులు వై. యం. సి. యే. చా. వరకు విద్యాభిలాషను కల్గించుచున్నవి. పనివారి విద్యావిషయక సంఘము, విశ్వవిద్యాలయముల సహాయముతో చాల సాంఘిక సేవ చేయుచున్నది. ప్రభుత్వము చాల విద్యార్థి నేతనముల నొసరించుచున్నది.

ప్రజావిజ్ఞానము-ప్రశాన్తు
రైతుల సంఘములద్వారా ప్రజలకధికముగా విద్యాదాన మొనర్చబడుచున్నది. సిండికా అగ్రికోలు అను స్వసాయ

*****

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ లైఫ్ ఆఫ్ షూరెన్సు కో.,
స్థాపితము 1874. (లిమిటెడ్) హెడ్ ఆఫీసు: బొంబాయి.

ఇ త ర ఆ ఫీ సు లు

అహమ్మదాబాదు -	కలకత్తా -	కరాచీ -	మాండలె -	కైల్షా -
అమీరు -	కొలంబో -	కొలాలంపూర్ -	మంగళూరు -	రంగూన్ -
అలహాబాదు -	ఢిల్లీ -	లాహారు -	నాగపూరు -	రానల్ పిండి -
బెంగళూరు -	ఢిల్లీ -	లక్నో -	పాట్నా -	ప్రేషేంద్రం -
బెజవాడ -	కాంచీ -	మదరాసు -	పూనా -	తిరుచనాపల్లి -

1926 అభివృద్ధిని వ్యక్తపరచు మ రొక సంవత్సరము

క్రొత్త భీమాలు {	1924 రూ 2,37,34,000	} వృద్ధి రూ 59,04,000	
	1925 రూ 2,96,42,000		} వృద్ధి రూ 94,97,000
	1926 రూ 3,91,39,000		

మూలధనము 42 లక్ష లెక్కినది. ప్రస్తుతధనము రూ 7,38,80,000.

ప్రిమియము సం॥ నకు రూ 1,05,30,000 లకు మించినది.

పాలిసిదారులకుబోనసు, { పూర్తి లైఫ్ ఆఫ్ షూరెన్సుల మీద 1000-కి సం॥ నకు రూ 22-8-0
మొన్నటి మరిపుష్కారం { ఎకడెమెంటు ఆఫ్ షూరెన్సుల మీద 1000-కి సం॥ నకు రూ 18.

రాజ్ పు 31 వ తేది డిశంబరున తిరిగి బోనసు లెక్కలు చూడబడును.
ఆ తేదిలోపున జీవితముల భీమాచేసిన వారికికూడ యీసంవత్సరపుబోనసులో భాగమున కర్కత కలదు.

అభివృద్ధికి రానెంచి భీమాచేయనెంచిన పాలిసిదారులు హెడ్డు ఆఫీసు, ఓరియంటల్ బిల్డింగ్స్.
బొంబాయితోగాని, యితరకంపెనీ ఆఫీసులు, సజంట్లుతోగాని తక్షణమే సంప్రదించ ప్రేరేపింతుము.

*****

సాహిత్యము

మోటారు ప్రమాదము.— చింతాడిపేటలో నొక తురకబాబు రోడ్డున కడ్డముగా దాటి వెళ్లబోగా నొక మోటారు బస్సు దెబ్బతిని చనిపోయెను.

శివాజీ జయంతి సన్మానకార్యసంఘము.—పై సంఘ సభ ఈ నెల 25 తేదీ సోమవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు గో విం ద ప్ప నా య క వీధిలో సంఘకార్యాలయమునందు జరుగును.

మదరాసు లేబరుయూనియను.—ఈనెల 25 తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పెరంబూరు బారక్సువద్ద: వి. వి. గిరిగారు (జనీవాలోజరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభకు బారత్ ప్రతినిధిగారు) ఉపన్యసించుదురు. వి. శివ రావుగారు రధ్యక్షత వహించుదురు.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:—శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు భారతదేశీయ మహాసభాధ్యక్షులు నేడు కలకత్తా చేరగానే పూర్వాప్తేనువద్ద ఉభయకాంగ్రెసుసంఘసభ్యులును వారిని సన్మానించి పూలదండవేసి శ్రీ. టి. సి. గోస్వామి గారింటికి గొనిపోయిరి.

సరస్వతీ సంగీతసభ.—గోక్షహాలులో ఈనెల 24 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు.

వి. రాచప్పగారి-గాత్రము.

శర్మసోదరులలో శ్రేష్ఠని-ఫిడేలు.

మద్రాసు వేణునాయకగారి-మృదంగము.

పాటకచ్చేరి జరుగును.

తైవానుబాంకి

నూతనజపానుప్రభుత్వపు సహాయము

సిక్కి, ఏప్రిల్ 22:—తైవానుబాంకికి ఆర్థికసహాయ మొసగ నూతనజపాను మంత్రివర్గమువారు తీర్మానించుకొనిరినియు వివరములు త్వరలో తెలియగలవనియు జపానుకాన్సలు జనరలు అసోకగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారికి తెలుపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను

కోరములేక నిలిపివేయబడుట

శిశుసంరక్షణశాఖకు మాడ మాపరిం టెం డెంటును నియ మించు విషయమును చర్చించుటకు, పదిమంది సభ్యులకోరికపై చెన్న సాయంత్రము, కార్పొరేషన్ అవసరసమావేశ మేర్పరచ బడెను. అవసరసమావేశమునకు కావలసిన కో ర ము 20 సభ్యులకు 18 మంది మాత్రమే హాజరైరి. అందుచే సభ నిలిపి వేయబడెను. తిరిగి యీసభ రాబోవు శుక్రవారము జరుగునని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

శ్రీ త్యాగరాయ వర్ధంతి

ఏ 28 ఏప్రిల్ 1927 తేదీ శ్రీ సర్ పిట్టి త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి నిర్వాహముగాన దేవాంగులన్న ప్రతి గ్రామము నందును, పట్టణమునందును “శ్రీ త్యాగరాయ వర్ధంతి” మహా ప్రభవముతో జరుపగలందులకు కోరుచున్నాము.

సజ్జా మునిస్వామి శైలి

పింజల సుబ్రహ్మణ్య శైలి

అఖిలభారత దేవాంగమహాసంఘకార్యదర్శులు.

గంటకు 110 మైళ్ల చొప్పున ఒక్కమకాముతో 240 మైళ్లదూరము విండియా తలాలకు 3 గురు ప్రయాణికులతో బోగ్గలెట్ట, ఒకడచ్చివిమానము.

రాకపోకలు — గొల్ల బాన్ బహదూర్ మహమ్మదు

ఉస్మాన్ సాహెబుగారు గతరాత్రి ఉదకమండలము వెళ్లిరి దిల్లీ బి.టి. రాఘవయ్యగారు, డా॥ మాత్యుసుగారు యస్. వి. రామస్వామి మొదలియారగారు గత రాత్రి ఉదక మండలము వెళ్లిరి.

బవరుగారు, (రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరుజనరలుగారు) నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

“గుంటూరుజిల్లా రైతుమహాసభ”

గుంటూరు పురపాలకసంఘ పుస్తకభాండాగారమున యీనెల 29 వ తేదీన సాయంత్రము 8 గంటల వల్ల రాత్రి, దివాన్ బహదూర్ మోచల్ రామచంద్రరావు పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరుగునుగాన జిల్లాలోని రైతుసోదరు లెల్లరు సభకు తప్పక దయచేసి సభను జయప్రదముగా జరుపు టకు ప్రార్థితులు. అవ్యవధియగుటచే రైతు సోదరులకు భోజన సౌకర్యములు చేయజాలనందులకు చింతించుచున్నాము.

చట్టి నరసింహారావు,

మల్లాది లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శులు.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 23-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	చెన్నై	కొచ్చిన్
ముంబై	88.6	76.1	0.28	0.28	0.32
విశాఖపట్టణం	88.2	78.6	...	0	0.50
కాకినాడ	97.8	76.9	...	0	0.35
మచిలీపట్టణము	93.9	76.6	...	0	0.48
కర్నూలు	107.0	80.9	...	0.65	0.25
బళ్లారి	105.0	78.8	...	0	0.58
అనంతపురం	...	...	...	0.02	0.18
కడప	106.6	82.2	...	0.02	0.38
నెల్లూరు	9.88	77.8	...	0	0.28
మద్రాసు	92.0	78.8	...	0	0.42
కడపూరు	89.9	77.1	...	0	0.58
నీలము	101.0	80.4	...	0.48	0.68
కోయంబూరు	96.7	78.3	...	0.48	0.68
తిరు. సువాపల్లి	100.9	80.7	...	0.01	0.76
నాగపట్టణము	89.8	81.9	...	0	0.45
మధుర	99.3	79.9	...	0.22	1.18
పాంబల్	89.6	80.9	...	1.16	0.22
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	2.08
తిరువేండ్రము	87.0	78.4	0.09	0.24	2.74
కొచ్చిన్	89.0	81.2	...	0.18	3.19
కాలికట్టు	92.4	78.1	...	0.28	2.02
మంగళూరు	91.0	79.8	...	0.11	0.88
బెంగళూరు	98.8	72.0	...	0.16	0.67
మెరకార	86.4	62.5	...	0.82	0.98
కొడెకనాల్	72.8	54.6	...	1.57	1.89

సర్కారులు:— గోపాలపురంలో 0.28 నదీంచెను. విశాఖపట్టణములో మేఘములు పలచగ నున్నవి. తక్కిన చోట్ల విస్తారముగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగానే యు న్నదట.

డక్కన్:—ఆక సముద్రమట్టముగనున్నది. కర్నూలులో పగటివేడిమి 81 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు ఒక మోస్తరుగయున్నవి. కడపూరులో పగటివేడిమి 81 డిగ్రీలు తక్కువ. సర్కారులలో కొన్ని భాగము లందును మలబారులో తప్ప ఇతర చోట్ల వాతావరణము బాగానేయున్నది. ఎండ గాయుచున్నది. నేటియుదయము కొండలమీద దగ్గర చినుకులు బడెను. ఉరుములు ఉరిమెను.

ఎ. వ. నారాయణ అయ్యర్,

పర్యావరణవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు

భయంకరమగు మోటారు ప్రమాదము

ఇర్వరు ప్రాణాపాయస్థితి యందుండుట

9 మందికి గాయములు తగులుట

ఈదినమున మధ్యాహ్నము ఘోరము 12 గంటలసమయమున రాయపేటయందు వెస్టీ కలాశాల సమీపమున భయంకరమగు మోటారుబస్సు ప్రమాదము సంభవించెను. ప్రయాణికులలో 9 మందికి బలమగు గాయములు తగిలెను.

వీరిలో ముగ్గురు రాయపేటవైద్యశాలకుందున్నారు. వీరిలో నిర్వరు ప్రాణోపద్రవకరమగు స్థితియందున్నారు.

ప్రాణాపాయస్థితియందున్నవారు:—ఎ. వి. సాలమన్ గారు (రిజిస్ట్రేటర్. ఎం. ఎస్. చూపరిం టెం డెంటు) ఎం. వెంకటేశ్వయ్యగారు (సెక్రటేరియటులో గుమాస్తా)

వీరుగాక (1) కుంజితపాదం (లా కలాశాలవిద్యార్థి) (2) కృష్ణస్వామిసాయుడు (3) సి. వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య (ప్రాజెక్టువకీలు (4) ఎన్. దొరస్వామిఅయ్యంగారు (5) ఎన్. కృష్ణమూర్తిగుమాస్తా (6) పురుషోత్తం (మోటారుబస్సుకండక్టరు) మెట్టాన్ సాహెబు (బస్సుడ్రైవరు) బలమగు గాయములవందిరి.

ఈమధ్యాహ్నము ఘోరము 12 గంటలకు వీరును మరి కొందరును మెలాపూరువై పునుండి పరమత్తి మోటారుబస్సు సర్వీసువారి నెం 9189 రు బస్సులో ప్రయాణమొనర్చుచుండిరి. రాయపేట వెస్టీ కలాశాలవద్ద వచ్చుసరికి ఎదురుగావచ్చుచున్న నెం 90 రు ట్రాముబండిని డీకొనెను. మోటారుబండియంతయు చితికిపోయెను. ముందుఇంజను చక్రములు చూర్జమైపోయెను. ముందుస్టీలియందున్నవారికి తలయందును కంఠముల వద్దను బలమగు గాయములుతగిలెను. ముందుఅద్దము బ్రదైతలలోను కంఠములందును గుచ్చుకొనెను.

సాలమన్, వెంకటేశ్వయ్యగార్లు స్థితియందు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు వారికింకను స్పృహ రాలేదు. ఎక్కువ అభివృద్ధి గనుపించలేదు. వీరికి తలలోను, కంఠమువద్దను బలమగు గాయములు తగిలెను, మిగిలినవారిస్థితి అభివృద్ధిచందెనని వైద్యులు తెలుపుచున్నారు.

మోటారు తలక్రిందులగుట:— నేటి ఉదయం

11 గం రాయపేట వెస్టీ కాశేజి సమీపమున మోటారుబస్సు ట్రాముకారుతో డీకొనెను. మోటారుబస్సు తలక్రిందులయ్యెను. భినులోనున్న ప్రయాణికులలో చాదాపు 10 మందికి గాయములు తగిలెననియు, వారిలో 7 గురికి బలమగు గాయములు తగిలెననియు ఒకరు చనిపోయిననియు యింకొకరు ప్రాణాపాయములగు నున్నారనియు తెలియుచున్నది. గాయములు తగిలిన వారందరికిని రాయపేట ఆస్పత్రిలో చికిత్సజేయుచున్నారు. వీరిలో చాలమంది ఆఫీసులకుబోయెడి గుమాస్తాలును, ఒకరు ప్రాజెక్టు వకీలును గలరు. మోటారుబస్సు వానికిగూడ మోపయిన గాయములు తగిలెను.

3-30 గంటలకు:—రాయపేట మోటారు ప్రమాదము నందు ఎవరును చనిపోలేదనియు, యిరువురికి ప్రమాదకరమగు గాయములుతగిలి చాపు బ్రదుకలలో నున్నారనియు తెలియుచున్నది.

రాయపేటలో మోటారు ట్రాము డీకొనిన సంవత్సరమున మోటారులోనున్న 8 గురికి మోపయిన గాయములు తగినవి గాయపడినవారలలో సెక్రటేరియటు గుమాస్తాయొకడు, ఆర్. ఎం. ఎస్.లో పింఛినీకొనుచున్న ట్రాఫిక్ అసిస్టెంటు నూ పర్మెంటు అంత్యవస్త్ర యందున్నారు. పోలీసువారు విచారణజేయుచున్నారు. మోటారుబస్సు చిత్తరువుపోయినది.

(ఆ. ప్రె.)

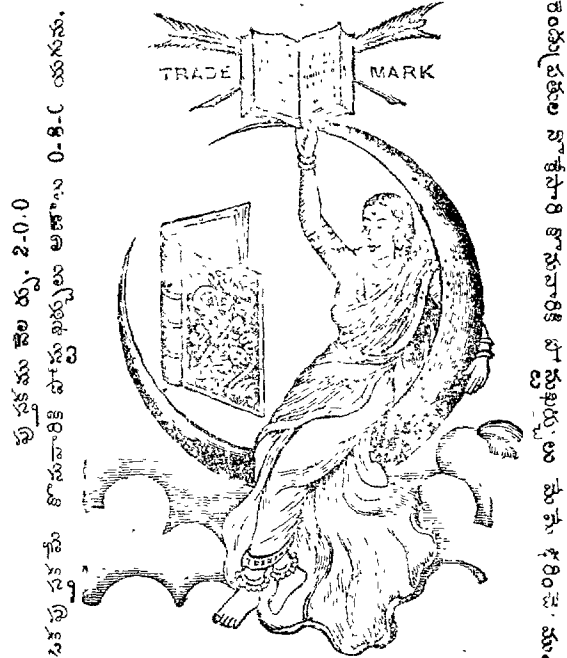
కలకత్తా కిలాఫతు సంఘము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:—కలకత్తా కిలాఫతు సంఘ కార్యదర్శి రాజీనామా యిచ్చెను. వీరు గత ఎన్నికలలో చాలా పాటుబడియుండిరి. కిలాఫతు సంఘమువారు రాజీయ వినాదలందు పాల్గొనరాదని తీర్మానించుచున్నది. వీరు కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. కేంద్ర కిలాఫతు సంఘమునందు పరిష్కారకర్తగ నియమించిరి.

ఆంగ్ల భాషా పరిగమము తేనినారలగుబహుమతిముగ
నేర్చుకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆపంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.
ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాగితమునను, భారతకథలును,
ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్టోనుపటములు గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతి పదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు
పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహు ముఖముగ
తెలియునటులు ముద్రించినారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10
సంవత్సరములు నేలకొలిది రూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియందు గుంటియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల
చేతక పనిలేదు. గ్రామోన్నతులు, కరణములు, దొర
లతో సంబంధముగల బుద్ధులు, నంటవారలు, మరి యితర సిద్ధుం
దులు వీరలకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము తేని నారలకును,
మా ఆపంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును.
ప్రతి కుటుంబమునకును ఇది ముఖ్యాంశకము. 8424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
హోస్పల్ గార్సు కెం 187, మద్రాసు.

ప్యాస్ కుట్టు మిషనులు

బహుళలో వాని కన్నిటికంటెను దృఢమైనవి.
రొఖబేరుము వాత్రమే.

ప్రసిద్ధమైన వర్తకము మాత్రము బాదుగ
కు యివ్వబడును.
అన్ని పరికరములును, విడిభాగములును
కూడ అమ్ముబడును.

బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)
1/186 మాంటుగోడ్డు, మద్రాసు.

**THERE IS A
DIFFERENCE**

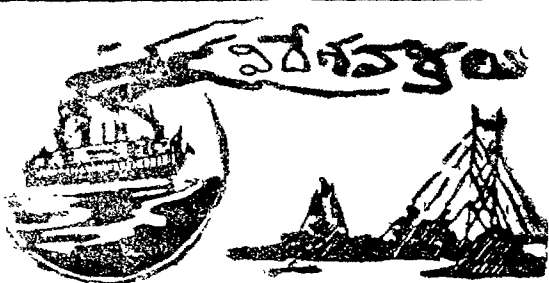
లిజరుకలమును

ఉపయోగించి దీనిని పేరు
లేని యితరకలములకును గల
వ్యత్యాసమును కనుగొనుడు
మీ ఫక్కికి తగినది
**100 రకములకు
వైననే గలవు.**

వాటినుండి మీకు కావలసిన
దానిని తెప్పించుకొనుడు.

H. P. CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237
MADRAS. 3434

వి. జే. పటేలుగారు

పార్లమెంటులో కార్యక్రమవిధానమును
తెలిసికొనుట

• లండన్, మార్చి 21:—రెండునెలలు కామన్సుభా
కార్యక్రమమును నేర్చుకొనుటకు వి. జే. పటేలుగారు లండ
నుకువచ్చిరి. కామన్సుభావతే డిల్లీసభను జేయదలచిరట. అందు
చే స్వయముగ పరిశీలించి కమలారజాచి నేర్చుకొను
టకు వచ్చిరట. కామన్సుభావతే, శక్తివంచనలేక సహకార
ము నొపకదనని అభిప్రాయము. శనివారము విందు ఆరగించె
దరు ఆతిథి. ప్రతిరోజును కామన్సుభా, విరిహ పార్లమెం
టుకు, సభాజనులకును భోజనముకొనిరి. బెల్గామ్ పార్ల
మెంటుకు గూడ బోయెదరు. వ్యవధియున్నచో బెల్గామ్,
స్విస్, జర్మను పార్లమెంటుకార్యక్రమమును గూడ నేర్చు
కొనెదరట. భారత రాచరిక పరిశీలనగూర్చి బాల్టిమున్,
బర్మింగ్హామ్ గార్లతో చర్చించెదరట. కాని తేదీని నిర్ణయ
ముగ లేదు.

మరాఠో పోరాటము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)
మరాఠ్, ఏప్రిల్ 22:—మరాఠ్లో స్పెయిసు నే
నలు విజయలక్ష్మిని చేపట్టుచున్నారట. శత్రువులు అంతగా
ఎదుర్కొనలేక నేన 50 మంది చనిపోయినారు 150
మంది తలగాత్రులై గనియు దెలియుచున్నది.

చీనా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)
ష్యాంగ్ హే, ఏప్రిల్ 21:—ష్యాంగ్ హే మరణిన్ని
లిటిఫు, ఆమెరికను, జపానుకాకలు ఏగినవి. మొత్తము 16
లిటిఫు, 18 జపాను, 9 ఆమెరికను, మూడు ఫ్రెంచి, 2
ఇటలీ నౌకలున్నవి.

వికింగు సోవియటు రాయబారి
మొన్నటిదాడికి కినుకవహించి ఖాళీజేసిపోయెను. ఖా
ళీజేసిపోయిన దక్షిణప్రదేశమును ఒడంబడికజేసికొన్న ప్రభుత్వ
ములు స్వాధీనము జేసికొన్నవి.

ఇందో చీనా దొంగతనము

అదేపనిగ దోచుకొనుట
హ్యారిస్, ఏప్రిల్ 21:—యూననులో నేనానులలో కల
హముదయించుటచే పోరాటము తలపెట్టెను. ఇందులో ఒక
నేనాని, క్యాంటనులతో దగ్గరసంబంధమును బెట్టుకొన్నాడట.
అంధుచే భయపెర్చెనది. ఈ గంధగోళమును అదనుగ జూ
చుకొని దొంగలు దొంగిలిచుచున్నారు. దోచుకొనుచున్నారు.
యూననుపూ ఇందో చీనా సరిహద్దు మధ్యనున్న ఇనుపదారిని
1500 మంది తెగగొట్టిరి. ఒక ఫ్రెంచి ఇంజనీరును ఎత్తుకబో
యిరి. రైల్వేసిబ్బందిలోగూడ కొందరిని ఎత్తుకబోయిరి. ఇంజ
నీరును డెల్టా నేనాని వదిలిబెట్టుచుచున్నారు దొంగలు.
తాను సజీవిగ గుఱుముగనున్నాడనని ఇంజనీరు కబురంపెను.

నికరగ్యా పోరాటము

యునైటెడ్ స్టేట్సు నౌకాదళము లిబరల్సుతో
పోరుట
మనగ్యా, ఏప్రిల్ 21:—నికరగ్యా లిబరల్సు ఎత్తుపతా
కములను గొంపోవుచు పోసాల్సిగాను, బట్టుకొనుటకు ప్రయ
త్నించుచుండ, లిబరల్సు వైస్యములను యునైటెడ్ స్టేట్సు నౌ
కాదళము ఓడించెను. లిబరల్సు నేన పారిపోయెను. ముగ్గురు చని
పోవ వారిని వదిలిబెట్టి పారిపోయిరి.

మెక్సికో దొంగల దురంతము

100 మంది చనిపోయిరి
మెక్సికో, ఏప్రిల్ 21:—రైలుదొంగలంత రాక్షస
కృత్యములను నిర్వహింపగ జేసినను ప్రయాణికులలో సగము
మంది మందుచున్న రైలునుండి తప్పించుకొని పారిపోయిరి
కాని 100 గురు చనిపోయి గనుకొనుచున్నారు. ఇంతవరకు 50
శవములు కన్పించినవి.
మెక్సికో నగరమునుండి ఉత్తరపుటను గొని పని
జేసిన పురోహితులను బట్టుకొనెదమని కాల్గిసు ప్రెసిడెంటు
ప్రకటించెను.
దొంగలను వెదకుటకు ప్రభుత్వమునాగు 8 విమానము
లను బంపిరి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)

మెక్సికో నగరము ఏప్రిల్ 22:—20 తేదీని జెప్పిన
రైలుప్రమాదములో 180 మంది చనిపోయినది దెలియుచున్నది
స్వయముగ దొంగలను ప్రామాణ్యముతోనేన, చంపితియినను
బట్టుకొనిరమ్మని కాల్గిసు ప్రెసిడెంటు యుద్ధమునకి దెలి
పెను.
రైలునిండి తుపాకిగండ్లును దొంగలు మరిపించిరి. ఇంజి
నులుబండ్లు పట్టాలనుండి తొలగబడినవి. రిక్త గంటలు అనురిత
విక్రమముతో నైనికులు పోరాడిరి. ఒక్క
నైనికుడు కూడా మిగలకుండ పోరాడిరి. దొంగలు కత్తులు
కతారులు తుపాకులతో వచ్చిరి. రైలులో కాల్పుకొనుచు
ప్రవేశించిరి. గొంతులను చరచర తెగగొనెనేసిరి. వధ
అంతయు అయిన తరువాత ప్రయాణికుల నందిరిని
పెట్రోలును పెట్టెలో విగించి తగులబెట్టిరి. ఈ దావాగ్నినుండి
తప్పించుకొని పారిపోవ కంచినవారిని కాల్గిచంపుటయో, పు
ట్టెలను తుపాకిమడిమలతో రెండుచెక్కులు చేయుటయో జరి
గెను. చూచుటకు మనోహరముగనుండెను. బండ్లప్రక్క అం
తయు శవములు రక్తమయము అయియుండెను. ఒకమూల శవ
దహనముచే దుర్గంధము పీచుచుండ స్త్రీలు పెట్రోలుతో నా
నుచు ఘోరభాధల నొందుచు కుయ్యోమోట్టోయని బాధపడు
చున్నారు.

ప్రచురణ పత్రిక

అమలాపురం తాలూకా మాచవరం కాపురములు
అయ్యగారి సుబ్బారాయుడుగారి కుమార్తె మల్లేశ్వరాపు
గారు యాదిగవ సంతకంచేర్చి నన్ను కాస్త్రప్రకారం వివా
హముచేసికొని వుండి నేను అశక్తురాలనని తిరిగి మరివక చిన్న
దానిని వివాహము చేసికొనదలచి నేను జీవించియుండ మరివక
చిన్నదానిని యిచ్చుటకు సందేహిస్తారని నన్ను అనేక బాధలు
పెట్టుచున్నందు జనవరినెల 23 తేదీని నా పుట్టుయింటికి
వచ్చినాను. సదరు మల్లేశ్వరాపుగారికి యాదిగవ వివరించి
గ్రామములలో వుండుకొన్న భూములు నాకు మనోవుత్తి
యేర్పరచకుండా అన్యాయము చేయకూడదని ఆయనకున్న
యెవరు విక్రయముకు పుచ్చుకున్నా, మరివకవిధముగా పుచ్చు
కున్నా, అభూములపయ్య నామనోవుత్తి బయిండింగు అయి
వుంటున్నదని యితరులనున్న యింగుమూలంగా సర్వత్రా
తెలియపరచడమయినది.

- భూములు పున్న గ్రామములు
- 1 నర్సాపురం తాలూకా నినుమించిలిపాడు.
  - 1 రాజోలుతాలూకా పోతవరం.
  - 1 అమలాపురంతాలూకా మాచవరంలో భూములు
- నిజేత్త స్త్రీలం.
- అసలుమకాం యానాం, హేలుమకాం పెద్దనం.
- ది 31 డిశంబరు 1926, అయ్యగారి కనకదుర్గాంబల్రాలు

ఇన్ ఫ్లెంజా, అజీర్ణ వ్యాధులకు

తక్షణమే గుణమిచ్చు ఆయుర్వేద ఔషధము
నేను చాలదినములనుండి అజీర్ణము, నరములబలహీనత,
మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిని. నాఅశ్రద్ధ, ఉపేక్షలవలన
నావ్యాధి మిక్కిలి కఠిన శిథిలి వచ్చెను. తరువాత అకస్మాత్తు
గా నాకు ఇన్ ఫ్లెంజా జ్వరము మిక్కిలి తీవ్రముగ వచ్చెను,
తిరునల్లేజిల్లా, కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు
మైలాపూరు, సెన్ ఫోమునందు లిన్ పెరారియా వీధిలో ఆల్బ
ర్టులాడియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు
చికిత్సకై వెళ్లితిని. వారు నన్ను కొంచెము ఇంచుమించుగా పరి
క్షచేసి ఔషధ విచ్చిరి. ఇప్పుడు నాకు ఇదివరకుండిన కఠిన
వ్యాధులన్నియు బాగుగా కుదిరినవి.
27-10-1920
టి. నల్లశివంపిల్ల,
ప్రకటన (9) హైకోర్టువకీలు, మైలాపూరు.

జపాను ఆర్థిక పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, ఏప్రిల్ 22:—తక్షణమే అమెరికా దేశ ప్రభుత్వమువారిచే గడువును 20 రోజులకు అనుగుణముగా ప్రభుత్వవిధానమును ఆలోచించుచు ప్రాపంచిక విషయములను తనకామంత్రిగారు చర్చించిరి. జపానులో ముఖ్యముగ ఆర్థికపరిస్థితులను బాగుచేయవలెను. పారిశ్రామికవిషయమై శ్రద్ధవహించవలెను విద్యాశాఖనభివృద్ధి చేయవలెను. అధికార విభజనమును గావింపవలెను. వ్యవసాయ జిల్లాలకు యభివృద్ధిచేయవలెను. సాంఘికవిధానముల నమలుజరుపవలెను. చీనా ఆశయములు న్యాయమైనవి. చీనావారు ఇతర ప్రభుత్వములకు కోపమును గలుగజేయుచుండగానే తనఆశయములను సాధించవచ్చును. అన్ని ప్రభుత్వములవారును వారిఆశయములను న్యాయమగు సంతకమున బహుకొనుటకు సిద్ధముగనున్నారు. అందరూ సమానముగ చీనాలో కమ్యూనిస్టు ప్రచలనమును జపాను ఉపేక్షజేసి యూరకొనజాలదు. ఈవిషయమై ఇతరప్రభుత్వములతో జపానుసహకారముపల్లును. ఈసంగతిని రషియాగ్రహించును. 16 శేడీతో ప్రతిపక్షనాయకులగు నన్ను పుడుజేసిన యువన్యాసము నకు సమాధానముగ ఇట్లుజేయవలసి వచ్చెననిరి.

హ్యోంకోలో బ్రిటిషునాయకులను ముట్టడించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

హ్యోంకో, ఏప్రిల్ 22:—హ్యోంకోలో ఇద్దరుబ్రిటిషు నాయకులు రిక్షాలో పోవుచుండ కూలీలు మీదపడిరి. అందులో ఒకరిని రైలుపర్యాయములు కత్తితో హతచేరిరి.

బర్మా కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యుడు సర్ బిరుదమునిచ్చుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, ఏప్రిల్ 22:—బర్మా కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యుడు జె.ఎ. మాంగిగారికి సర్ బిరుదమునిచ్చిరి.

చీనాపరిస్థితులు

క్యాంటను ప్రభుత్వము

కార్మికసంఘమును అడంచుట నావికులసమ్మే హాంకాంగు, కార్మికసంఘమును క్యాంటను ప్రభుత్వము వారు అడచుటచే క్యాంటను నావికులు నిమిషములో ఎవరితో జెప్పకనే సమ్మేగట్టిరి. క్యాంటనుచేవులనున్న ఛాంగ యోడ నావికులందరూ, పాల్కు బ్రిటిషునౌకను నడిపించుటకు స్కాచిన్సెనికులు బోయిరి క్యాంటనునుండి హాంకాంగుకు ఆ నౌకను గొంపోయిరి. అల్లరులు కలుగలేదు. 24 గంటలలో సమ్మే అంతరించుననుచున్నాడు.

న్యూయోర్కు ప్రభుత్వము-విదేశాంగమంత్రి

న్యూయోర్కు ప్రభుత్వములో విదేశాంగమంత్రిపదవిని ఛా.మాథూగారంగీకరించిరి. న్యూయోర్కు న్యవహారములు విదేశ ప్రభుత్వములతో పరిష్కారమును నరకు చేరుగానే విదేశాంగ మంత్రిగనుండురు. మాథూగారిని న్యూయోర్కు హాంకాంగులో బాగాఎరుగుదురు. ఆతడు బ్రిటిషువ్యారిష్టరు సన్యాత సేవకాలములో విదేశాంగమంత్రిగ నుండెను.

మాంట్రియలో టైఫాయిడ్ జ్వరము

మాంట్రియ, ఏప్రిల్ 21:—మాంట్రియ లగాయతు మాంట్రియలో టైఫాయిడ్ జ్వరము బాధించుచున్నది. 2435 మందికి సోకినది. 182 మంది చనిపోయిరి. ఒక్కమనిషి మాలమున ఈవ్యాధి సోకినది. పోయిన 24 గంటలలోను 19 గురికే సోకినది. అందుచే తగ్గినదని డెబువుచున్నారు. 20 సంవత్సరముల నుండి బాధపడుచున్న వ్యక్తి దడకాలలో పనిచేయుచుండెను. ఇతనికి టైఫాయిడ్ సోకినసంగతి ఎవరికి తెలియదు. అందుచే వానిని పనిలో టైఫాయిడ్ పనిచేయనే ఈ టైఫాయిడ్ జ్వరము తగిలినది.

తెలుగు

ఇన్ కంటాక్టు గైడ్

(200 పేజీలు గలది. చక్కగ బైండుచేయబడినది)

గంకర్త:

యన్. సూర్యన్నారాయణ (జిల్లామా హోల్డరు) అకౌంటంట్ అండ్ ఆడిటరు, బెజవాడ.

(ఈ పుస్తకమునందు యిన్ కంటాక్టుకు సంబంధించిన ప్రతివిషయమును ప్రతిపక్షానికి అర్థమయ్యేలాగున తెలుగునందు వ్రాయబడినది. ఇన్ కంటాక్టు విషయమై తెలుగుతో వ్రాసిన పుస్తకము మరియొకటి లేదు.)

కొద్దిపాటు మాత్రమే కలవు.

మెరు 2-8-0

మద్రాసు, బల్లారి, చిత్తూరు, నెల్లూరునకు మాత్రము ఏజంట్లు కావలెను.

The Allenburys' Castor Oil

వాసనయు లేదు. రుచియులేదు. జౌషధరూపమున నన్ను ఘనతయొందిన గొప్ప విరేచకారి. 'ఆలెబరీ' వారు గల చిట్టామునము లందఱును ఎటువడురు. భూలోకమందంతయు నుపయోగింపబడుచున్నది.

'ఆలెబరీ' వారు నాముకనిశ్చయింపును. ప్రతివందల గుక్కాములలోను దొరకును పరిశుభ్రమైనది గనుగ శ్రేష్టమైనది. ఆత్మీయ క్రమముగ నృహ రౌపకము గృహమునకు ఉండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

టాయిలెట్ వైభవము. పూర్తిగా పరిశుద్ధమైనది. ఎక్కువమీగడ చేర్చబడినది. శ్రేష్టమైనదానిని ప్రశంసించునట్టివారికి బోరిటా సబ్బు మంచిది.

Made by GOODWIN'S, Manchester,

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

MADRAS.

జేవతా నరసాదమున అచ్చిన అత్యద్భుతమైన చికిత్స

“మెంథోలేటం”

ఇది విచిత్ర శక్తిగలిగి, ఫలకరమై, ఉపశాంతికరమై ఉష్ణోపశాంతమై స్వస్థము నొసరు చికిత్స. కాలుట నలని బొబ్బలు, దోమలు మొదలగునాని నలని బాధ, ఎగ్జమా, తీట, కురుపులు, వేకినీళ్లనలని పుండ్లు మొదలగు నిర్మల్యాదుల కమోఘమైనది. ప్రతి కుటుంబమునకు ఉండవలసినది.

ఈనాడే “మెంథోలేటం”ను వాడుము. నీకు పరిపూర్ణమైన తృప్తికలుగును.

అన్ని ఉగ్రాములందు దొరకును.

3486

Agents:—

NATESAN & Co.,

Coimabator

2113 ('సంజీవి' రక్షతాయతు) (2) Mesmerised Talisman.

దీనిని ధరించిన స్త్రీ, పురుషులు మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు తొలగును. విశ్వరూపు, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధికుశలత, తెలివితేలి, ఆనందము నిచ్చును. పరిశుభ్రత జయము కలుగును. గొప్పవారి వయ లభించును. పని చేయవచ్చును. వ్యాపారమున లాభమునచ్చును. అనేక నుండికే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ. 3-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టేజి యినాం.

రతిరాజ వీర్యవృద్ధి మూర్తము:—ఇం ద్రియమును గట్టిపరచును. స్వప్నమందును, మాత్రములోను వీర్యము నవ్వమరుచున్న నిలుపును. మునిమిని, నపుంసకత్వమును పోగొట్టి యావన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయిన నరములకు బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోద్రేకమును కలిగించి మునుపటికన్న అనేక రెట్లు సంసారముఖ మిచ్చును. డబ్బి రూ 2. పోస్టేజి, వేరు. పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా)

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ధనము వీటినే మానవుడెప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడవలసరములేదు. అయితే 150 పులులు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యినామగా కపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును.

ఆంతకనిగ్రహాభాస్మి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:—మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

తెలుగు సాహిత్య

విమరునాపరుల కంపెనీవారు రెండవసంవత్సరము లో
డేవిడేందును పంచివెట్టిరట.

మల సంస్థలందు రైతులచేరుటయు, తమతమసాంఘిక, రాచక్రియ సిద్ధిగతుల చర్చించుటయు, రాచక్రియార్థిక విషయములపై నుపన్యసించుటకు కొందర బిలుచుటయు, మీటింగుల నేర్పాటుచేయుటయు జరుగుచుండును బస్టిలందు, సహకారోద్యమము ద్వారా, క్రెస్టియను చర్చిలద్వారా, వై. యం. సి. యే. ద్వారా, చాలా విద్యావిషయక నేప జరుగుచున్నది. ప్రతిజిల్లాకుండు వ్యవసాయదేర్ఘులు, రైతుల సిండికేటులందు అనేక మారు లుపన్యసించుట, వీనియన్నిటికి సాయముజేయుటకై, వీనిచే తయారు కాబడిన విద్యార్థులకే, ప్రాప్త్యదేశపు విశ్వవిద్యాలయముల విద్యాదాన మొనర్ప ప్రయత్నించును.

జర్మని

జర్మనీదేశమునందు ప్రజాసామాన్యమునకు హైస్కూలులు దుచితముగానే చదువుకొనుట సాధ్యమగుచున్నది. వేసవి కాలపు పాఠశాలలు, స్త్రీల సంఘములు, వై. యం. సి. యే. జనసామాన్యపాఠశాలలు, క్రమక్రమాభివృద్ధిగనునగు పాఠశాలలు, మరియు నేక సంస్థలు విద్యాప్రచారమునకు తోడ్పడుచున్నవి. గ్రామములందున్న రైఫీజును సహకారసంఘములు, రైతుసంఘములు, మీటింగుల నేర్పరుచుటద్వారా, ఉపన్యాసముల నిప్పించుటద్వారా, వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటులయొక్క క్రొత్త పద్ధతుల ప్రచారము జేయుటద్వారా, విద్యను నెనజలుచున్నవి.

—: డెన్మార్కు :

ఈదేశమునందలి ప్రజలధికభాగము వ్యవసాయముపై వాధారపడియున్నారు. వీరికి విద్యాభివృద్ధి హెచ్చుగా కల్పచున్నది. విద్యావంతులు గనుకనే వీరిష్టము ప్రపంచములో కల్లయుత్తమ, ఎక్కువనేర్పుగల రైతులని ప్రసిద్ధిపడసిరి. వీరిదేశమునందు ప్రజలకళాశాలలను సంఘలు విరివిగాగలవు. ఈవిద్యాశాలలందు, చరిత్ర, భూగోళశాస్త్రము, ఆర్థికశాస్త్రము, జాతీయతత్వములగుర్చి బోధననొసంగుదురు. మూడు లేక ఆరు మాసములవరకు, 16 సంవత్సరముల వయసుమించిన రైతులందు చదువుకొందురు. డెన్మార్కు దేశమునందున్న రైతులప్రతి యింటియందొక్కరైన యీకళాశాలలందు చదివినవారు కలరు.

అమెరికా

అమెరికా దేశమునందనేక రాష్ట్రములుగలవు. ప్రతి రాష్ట్రమునందు వివిధ పరిస్థితులుగలవు. అందువలన వివిధసంస్థలుపయోగమగుచున్నవి అట్లుట ప్రతి యెల్లమెంటరీపాఠశాలయందును ఒక చిన్న యాటస్థలముండును. గ్రామములందుండు పాఠశాలలకు చిన్ని చేనుకూడయుండు. ఈచేనునందు వివిధ ధాన్యముల పండించి అయా వ్యవసాయక ప్రాథమిక నూత్రముల యనుభవముద్వారా బిడ్డలకు నేర్పుదురు. గ్రామ్యహైస్కూలు ప్రతికొంటే లేక జిల్లా యేర్పరుప ప్రయత్నించుచున్నది. ఇచ్చట హైస్కూలు విద్యార్థులకు వ్యవసాయము ముఖ్యముగా తదితరవిషయములతో బాటు నేర్పబడును. రైతులకు తమ నైపుణ్యమునిష్ఠానముబొందుటకుగా మిడిల్ స్కూళ్లు యేర్పరుపబడినవి. ప్రాథమిక పాఠశాలలోని విద్యార్థుల నొక క్లబ్బుగా నేర్పరుతురు ఏ బిడ్డయొక్క చిన్న చేను పొచ్చువంట నిచ్చునో ఆది క్లబ్బుకు నాయకుడగును. జిల్లాయందున్న క్లబ్బు నాయకుల మధ్య జరుగుపోటీయందు గెల్పు బాటుడు జిల్లాకు రాజధాని కి గెల్పువాడు రాజధానికిచాంపియన్ గను. రాజధానిచాంపియనును, ఆరాజు గనివ్యవసాయ క్రెక్టరీయొక్క డిప్లొమా యిచ్చును. ఇటులే రైతులమధ్యగూడ పోటీజరుగును తిరిగి బాంకరల సంఘమువారు ఆవులబెంబివారిచుట్ట పోటీనిజరిపి బహుమానముల నొసంగును.

వివిధరాష్ట్రీయపాఠ్యలవారు, నాట్యనటన నృత్యముల ద్వారా మీటింగులు ఉపన్యాసములు నిర్వహించు పాఠశాలలద్వారా చాలావిద్యావిషయక నేపజేయుచున్నారు. నరకాలపుపాఠశాలలు నేపవికాలపు కళాశాలలు గ్రామ్యగ్రామమునకు బోవుచుండు విద్యార్థులకు గ్రంథాలయములు రైళ్లయందుబోవుచుండు విద్యార్థులకు అన్నియు ప్రజలకు విద్యాదానమొసంగుచున్నవి

వీనియన్నిటికితోడు కొన్ని కంపెనీలద్వారా కొందరు ఉత్తరప్రత్యుత్తరులద్వారా నడపువిద్యావిధానముల ననేక రాష్ట్రములందు నడపుచున్నారు. కొన్ని కంపెనీలు ఆఫ్ఫలనిచ్చుగ్రంథాలయముల నేర్పరచి, మరియు కొందరు ప్రజలకు వివిధప్రశ్నలకు శాస్త్రీయమైన సమాధానములొచ్చుటకై కొన్ని విద్యాలయముల నేర్పరచినారు.

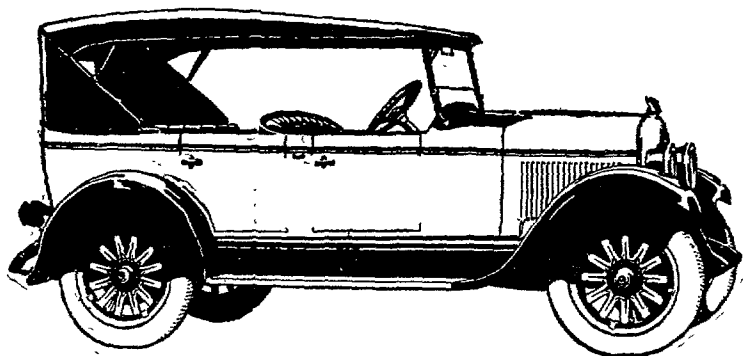
పుట్టుచెముడును కుదిర్చెదము.

వివరములకు 1 అకాలిళ్ళపంపవలెను.

యూయవరం అగస్త్యేశ్వరరావు, హెచ్. సీ. అండు
వీన్ డిస్సెస్సరీ. బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

నూతనరకము "50"

కెన్సెలర్
ఫోర్

నమ్మకమునకు సుప్రసిద్ధమైనది.

సోల్ ఏజెంట్లు :

బోన్సు అండ్ కో.,

రౌండుటానా, మాంటురోడ్డు,

మద్రాసు.

సుఖజీవనమునకు

ధనము సంపాదించుటకు

మంచి తరుణము

తక్షణమే కావలెను

బ్రిటిష్

జీవభీమా కంపెనీ వైకి మిక్సీలి గొప్పదియై రూ 300,00,00,000 కంటె అధికమైన ఆధార ధనము గలిగి ప్రపంచమున లైఫ్ ఇన్ షూరెన్స్ కంపెనీలు అన్నిటిలోను ఎక్కువగా జీవభీమాదారులు గలిగియున్నటవంటి

ది ప్రూడెన్షియల్ లైఫ్ అశూరెన్స్ కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

జీవితభీమాలకును ఎడవుమెంటు పాలసీలకును అసమానమైన రక్షణముగలదు. 1926 సం॥నకు 100-కి రు 22 వంతున బోనసు నిశ్చయించబడినది. కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు, కడప, బళ్లారి జిల్లాలలో ఏజెంట్లుగా పనిచేయుటకు 24 తాలూకా ఏజెంట్లున్న 12 జిల్లా ఏజెంట్లున్న

తక్షణమున కావలయును.

ఇతర కంపెనీలయందు దొరకునట్టి లాభకరమైన సరఫ్తులు, గొప్ప జీతములు ఇవ్వబడును.

అన్నివిషయములకు ఆలసింపక ఇప్పుడే ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

అచ్యుతుని డెంకటాచలపతిరావు,

స్వేచ్ఛో ఆంధ్ర ఏజెంట్లు, ది ప్రూడెన్షియల్ అశూరెన్స్ కంపెనీ, (లిమిటెడ్) బాపట్ల.

జాతరకపలములు

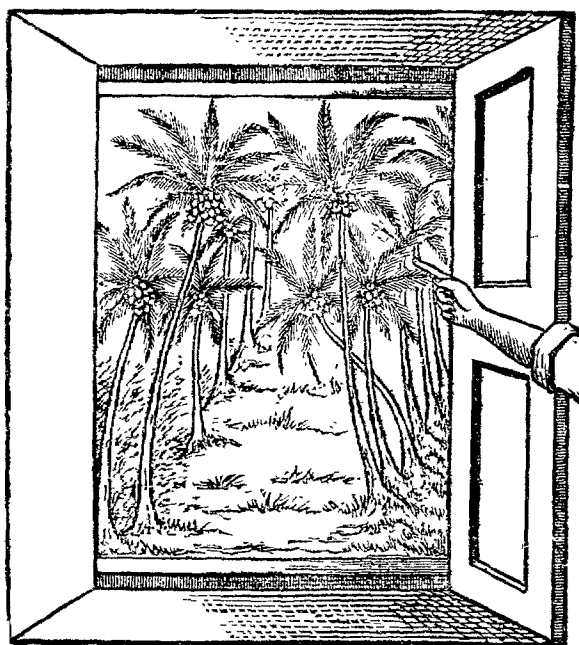
తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో తెలిస్తేటివు కార్మికులన్ని కలగూర్చి గరుజ్యోతిషా లయమువారు చెప్పిన జ్యోతిషము సరిగా నిజమైనందులకు వారి నెంతయు ఆధిపందించుచున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పత్రిక.)

తా మిదిచోలో అనేకమంది జ్యోతిషులచే తమ జాతకములను వ్రాయించి యుందురు. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరిశీలింపుడు. తమ జాతకముగాని, సరియైన జననకాలమువీయలు, గంటలుగాని ఇది లేనివారు ఉత్తరము వ్రాయు కాలము, వయస్సు, మాకు పంపిన జాతకమునొక్క శరీరము ఆకృతి వర్ణ లక్షణములు, ధనము, సోదరసోదరీలు, మాతృ, పితృ, భూమి, నామానము, సంతానము, శత్రుగోగ ఋణములు, కళత్రము, ఆయుర్భాగ్యము, పితృభాగ్య విషయములు, ఉద్యోగము, లాభము వ్యయము మొదలగునవియూ, విశేషములు వ్రాసి పోవుటగర్హము సహార 2 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఇవి నచ్చినచో సంపూర్ణ జాతకము గ్రహస్థులము, అప్రకర్ణ, 1 మట్టర్లకట్ట మహాదశాంతిగళతో, ఆయుర్దాయము ఆఖిగవరకు వ్రాసి రు 10 లకు పంపెదము. ఇందుకు రు 5 లు ముందుగా అన్వాయము జేయవలెను. జన్మశత్రుముగాని, నామానముగాని పంపిన కార్మికు రీడింగు సహా సం॥ ఫలము రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము ప్రశ్న 1-కి 0-4-0.

గురుజ్యోతిషాలయము,

గోవాపురం, కొత్తపేట పోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మీ వంటవానితో
కోకోటైనునే
ఉపయోగించ వలసినట్లు తెలుపుడు

అసలు నెయ్యికి బదులుగా నుండునది.
గడచిన 20 సం॥రములనుండి ఇండియానుండి అంతటను ప్రజలచే ఉపయోగించబడి,
ఆమోదించబడినది.

వంటపనులకు ఏల మీరు
కోకోటైనునే
ఉపయోగించవలెననుటకు ఆరు ముఖ్యకారణములు గలవు.

1. ఇది రెండింతలు దూరముగా పారును.
2. ఇది సరసమైనది.
3. ఇది చేతితో తాకబడుట లేదు.
4. దీనికి చిక్కుపట్టదు.
5. దీనికి రుచిగాని, వాసనగాని లేదు.
6. ఇది యిండ్లమీద ముడిపడినది.

ప్రధాన పలనరకుల దుకాణములన్నిటియందును దొరకును.

Sole Manufacturers—

BEST & Co, Ltd.,

Madras

&

Pondicherry.

**THE EMPIRE OF INDIA
LIFE ASSURANCE CO. LTD BOMBAY.**

BANGALORE BRANCH
152 Commercial Street
BANGALORE.

MADRAS BRANCH
POST BOX 237
MADRAS

CHIEF AGENCY
RESIDENCY BAZAR
HYDERABAD (M.D.).

ఇప్పటికి 7½ కోట్ల రూపాయలకు మించిన మొత్తమునకు 42,000 కు మించిన పాలిసిహోల్డ్స్
1. 'ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా'లో పాలిసీల కలిగియున్నారు. 30 సంవత్సరములుగా యీకంపెనివారు తగు
జాగ్రత్తతోను, మితవ్యయముతోను, కంపెనీని నిర్వహించుచుండుట వలని ఫలితమే. యీజగద్వ్యాప్తితక్కి
జనములకు.

రిజిస్టర్డ్ ప్రేమ మార్గము

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనలీను.
కృష్ణమూర్తి అండు కంపెని

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 1½7, దక్షిణమాసిపీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన కృష్ణమూర్తి సింహ్యం శైలిల్లుగల కలరు నూలు రకాలు
తీయండి. మా రంగుపని కాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుజులు,
మేలేన రేషం బట్టలుకున్న సాదాబట్టలు దినుజులకున్న సమ్మకముగా వుపయోగముచేసే
మేలేనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డ్రైమెక్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును.
శాంపిలుకున్న, ధరలుకున్న వెంటనే ప్రారంభిం.

2808

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

ఏప్రిల్ 21:— గత నవంబరు మాసమునకు 7 వార్డులు
ఖాళీపడినవి. వోటర్ల జాబితాలు తయారయి 11 మాసము
లయినవి. వాటిని సరిజామలకయి శ్రీయుతులు జూలూరి
వెంకటరత్నం పంతులు, శంకరం పిళ్లగార్లు రివ్యూజింగు ఆధా
రిటిగా నేర్పడిరి. వోటర్ల జాబితాలు ప్రయోజనబడి ఎన్నికలు
నిర్ధారణ జేయబడెను. అగ్రహారంకు 6 గురు నిలువబడిరి.

జి. శేషగిరిరావుగారు, వేలూరి శివాచార్యులు
గారు, కేసరాజు సూర్యనారాయణరావుగారు, రంగమన్నారావు
గారు, రాంభోట్లగారు, న్యాపతి నారాయణరావు
గారు. బ్రాహ్మణ-పాటిబండ్ల సూర్యనారాయణగారు, ఏకా
వెంకటకృష్ణయ్యగారు. ఆరంజిత్ పేట ఉత్తరము- పాటిబండ్ల
శివారామయ్య, దామరాజు హనుమంతరావు, గుండు సూర్య
అనంతనరహరిరావు గార్లు. ఆరంజిత్ పేట దక్షిణము- దేశ
రాజు హనుమంతరావుగారు. వింజమూరి రంగారావుగారు,
కారిటిపాడు- ఒంటెద్దు కోటిరెడ్డిగారు, పెటియ్యెరు. లాలాపే
ట- తూమగుంట నాగరత్నంగారు. నంబూరి కృష్ణయ్యగారు
ప్రాతగింటూరులో ముస్తూరు యశ్వర్థు లాక్కణ్ణాసానమునకు
బోరాడుచున్నారు. ఎన్నికలు 2 మాడుతారీఖులలో జరుగును

బాలమిత్ర మండలి

వైనామముతో మాపట్టణమున నొక బాలనాటక సం
ఘ మేర్పరచబడెను. శ్రీయుత దంటు కృష్ణయ్యగారు దానిని
నిర్వహించుచున్నార. అందుగల బాలరందరు 12 సంవత్సర
ములకు లోనియి మధురస్వరముతో సంగీతమును కడుక్రావ్యము
గను రాగతాళయుక్తముగను పాడగలవారలు. భక్తిరస ప్రధా
నమైన కృష్ణతులాభార నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకభేరి
నమంతయు ఆదినుండి యంత్యమువరకు ముద్దులమాట కట్టిన
ట్లుండెను.

శ్రీ త్రిపురణల్లి వెంకటరత్నముగారిచే రజితపాత్రను
బహుమానముగా గొనెను. నారదపాత్రమును ధరించినవానికి
బంగారుపతక మివ్వబడెను.

శ్రీ కృషివిద్యాలయము-ఓలేరు

జాతీయవారము, తిట్ల, నూలుసంఘమునకు చందా
పంపిన వివరము.

బ్ర. నరసింహం	...	...	౫౦౦	౫
పలివేటి నాశ్వరం	...	...	౧౦౦౦	౫
కా. బసవయ్య	...	...	౧౦౦౦	౫
కా. సీతయ్య	...	...	౫౦౦	౫
స. విశ్వనాథశాస్త్రి	...	...	౪౦౦	౫
కా. నరసింహరావు	...	...	౨౦౦	౫
నా. మహేశ్వరరావు	...	...	౨౦౦	౫
ప. గోపాలరావు	...	...	౧౦౦	౫
తు. లక్ష్మీనారాయణ	...	...	౧౦౦౦	౫
వి. కోదండరామయ్య	...	...	౧౪౦	౫
బ్ర. ఆంజనేయులు	...	...	౫౦౦	౫

బ్ర. నరసింహం.

చేరవరము

9-4-27 తేదీని యీగ్రామవాస్తవ్యులచే అక్షయసంవత్స
రాది దినమున స్థాపించబడినటువంటి విద్యాభివృద్ధి సంఘవార్షి
కోత్సవము జయప్రదముగా నెరవేరినది దీనికి రాజమండ్రివాస్త
వ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహాచార్యగారు దయ
తో న్యాయపదవి నలంకరించిరి. మ-రా-శ్రీ జయంతి గంగన్న
వి ఏ. ఎల్.టి. గారుమాడూ దయచేసివారు. ఆర్యజన సుమా
రు ఒకవందమంది విద్యాభిమానులు నితరులును విచ్చేసిరి. మధ్యా
హ్నము 4 గం.లు మొ॥ సాయంకాలము 6½ గం॥వరకు సభ
గావించి పలువురచే గంభీరపన్యాసము లాసంగబడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

(మాగంటి బాపినిడుగూరు)

గ్రామము

సమానహక్కుగల ప్రజాసంఘసమాహము నొకచోట నివసించుదానికి గ్రామము అని పేరు. జనాభాతక్కులప్రకారముగా రెవిన్యూగ్రామముని పేరు. రెవిన్యూవారు పరిపాలనకు అనుకూలముగనుండునట్లు తగిన పరిణామమును ఏర్పరచి అట్టి దానికే గ్రామముని పేరిడిరి. గ్రామపరిపాలనకు గ్రామోద్యోగీ యులనువారిని ఏర్పరచియుండిరి. గ్రామము అనగా కొంతమంది సమాహముగల మనుష్యులచే కొంతభూమి స్వాధీనపరుపబడి అందు వ్యవసాయముచేసుకొనుచు ఆ ఆవరణలో అట్టివారంతా నొకచోట నివసించుచున్నదానికి గ్రామముని పేరు.

గ్రామము అనుదానికి శాశ్వతమైన ఆకారము భూపటము నందున్నది. గ్రామము ఒకఎట్టెటులో కలిసినను లేక ఒకరు కొనినను ఆ గ్రామముయొక్క నామము మున్నగునవి మార్పు చెందక అటులనేయుండును. ప్రతిగ్రామమునకును ఎల్లలుండును. అనగా చుట్టునున్న గ్రామములతో కలిసినటుల లేక గుర్తులుండును. వాటికే పొలిమేరలని కూడ యందురు.

గ్రామమే కేంద్రస్థానము

ప్రభుత్వపరిపాలనకంతటికి గ్రామమే కేంద్రస్థానము. గ్రామము కేంద్రస్థానముగాదని 1901 చెన్నరాష్ట్ర జనాభా లెక్కలలో వ్రాసియుండిరి. మైన అను ఇంగ్లీషుఅయిన గ్రామమే కేంద్రస్థానమని వక్కాణించి వ్రాస్తూ ఏగ్రామమునకు కావలసినవస్తువులు ఆగ్రామమే తయారుచేసుకొనుచు గ్రామమందు నివసించువారిలో నొకరికొకరు పరస్పరసహాయమును పొందుతూ ఏయే కులములవారైనను నొకసంఘముగా నుంట్లున్నారని వ్రాసెను. వస్తువులను తయారుచేసేకొనుట అనగా సరకును పండించుటను వ్యవసాయకులును, అందులకు కాలసిన పరికరములను తయారుచేయుటను వడ్రంగులును, సాంఘికముగా తదితరపనులను చాకలి, మంగలి, కుమ్మరి, కమసాలి మున్నగు వారంతా గ్రామములోనుంటూ గ్రామమును కేంద్రస్థానముగ నియమించుకొనినది వ్రాసెను. ఇట్టిస్థితిలో గ్రామము కేంద్రస్థానముగాదని వ్రాయుట ఎంత అవివేకమో వేరుగ్రహింపవలసినది.

గ్రామము-వాటి నమోనాలు

1. రైతువారిగ్రామము:—ప్రభుత్వమునకు చెల్లించు శిస్తును సేరుగా ప్రజలవద్దనుంచి వసూలుచేయుటయు లేక కృషివలులవద్దనుంచిగాని సేరుగా వసూలుచేయుటయు గ్రామములోనుండు సారంబోధకుభూములు అనగా ఏవ్యక్తిస్వాధీనములోనో లేక ప్రభుత్వ అధీనములోనో నుండునట్టియు భాగభాగములుగా సర్వీచేసి అట్టిపాలములకు పన్నులను ఏర్పరచుటయు కలిగియుండు గ్రామములే రైతువారిగ్రామములు.

2. జమీందార్ గ్రామము:—పన్నును సేరుగా ప్రభుత్వమువారు వసూలుచేయక ఒకవ్యక్తివల్లను లేక కుటుంబముల వల్లను (అనగా ఆయాగ్రామములు ఒక పెద్ద భూస్వామిదైగాని లేక ఒక ఎట్టెటుదైగాని యుండుట) వసూలుచేసుకొనుట.

3. అగ్రహారపు గ్రామములు:—మతసంబంధముగ గురువులకు అనగా బ్రాహ్మణులకు ఏవిధమైన పన్ను లేకగాని లేక నామకార్యము ఏకాద్వి పన్నో కట్టిగాని ఏ జమీందారులవల్లనో లేక ఏగొప్ప భూస్వామ్యులవల్లనో బహుమతులుగాయిచ్చినట్టి గ్రామములకే అగ్రహారపు గ్రామములని పేరు.

4. దేవాలయపుగ్రామములు:—అనగా ఆగ్రామములో నుండు భూమి దేవాలయమునకు హక్కుగలిగి యుండుట.

కట్టుబాట్లు

గ్రామము అని గుర్తనకుగాను గ్రామముమట్టు నికాలమైన ప్రదేశము, చెట్లు, గ్రామములో నుండే దేవాలయపు శిఖరము మున్నగునవి యుండును. ప్రతి గ్రామముయొక్క వైశాల్యము అనగా సేద్యముచేయు భూమియొక్క ఆవరణ కలుపుకొని 2 మైళ్లు మొదలు 5 మైళ్లవరకుండును. ఒకరిపాలము నొకరిదని తగవులాడుటకు నీలు లేకుండునట్లు ప్రతి చేసుచుట్టున్న రాళ్లను నాల్గుమూలల పాతుదురు.

గ్రామములో ఇండ్లు మట్టిగోడలతోను యిటికగోడలతోను, రాతితోను, కట్టుటగలరు. పైకప్పు తాటితన, లేక చెంకు మున్నగువాటితో నుండును. ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు దూర దేశమునకు పోనక్కరలేకయే అక్కడనుండు వస్తువులతోనే ఇండ్లు కట్టుకొందురు. గ్రామములో నుండు చెరువునదనే సా

సోదరా నీకు నేను

సాయము చేసెదను

“నేను నీకు మంచి ఆరోగ్యమునకు మృగము చూపెదను. నీదేహము నావ్యంత మావరించియున్న అసహ్యమై, చుర్చురము లగు కురుపులనుండి నీవు విముక్తి కెందు పెట్టో తెలుపుదును. ఇదికాక జీర్ణశక్తిని, ఆకలిని తిరిగి సంపాదించి, జీవితమున సౌఖ్యముల ననుభవించు పెట్టో కూడ ఎటుకపరతును.”

“క్రూషెన్ సాల్ట్స్” నీసా నొకదానిని కొని చిన్న మోతాదును ప్రతిదిన మువయ్యింపుము ఒక చిన్న మోతాదే, తెలిసినదా, కాని ప్రతిదినమును పుచ్చుకొనవలెను. క్రూషెన్ సాల్ట్స్ ఆరు స్వాభావికమైన లవణములును నీకతిక్లిష్టముగా, ఆరోగ్యమును ఆకారమున సంతోషమును కలిగించును. నీ వాధయంతయు చెడురక్తముయొక్క ఫలితమే. విషకీటకములు ని స్థానించియున్నది. నీవు నీల్చు గాలి యందును గలవు. నీవు భుజించు ఆహారమునందు, నీవు పానముజేయు నీటియందును గలవు. అవి నీరక్తము ప్రవేశించి నీ ఆరోగ్యమును తబ్బిల్చు జేయును. క్రూషెన్ సాల్ట్స్ అనియములు వారి వాని నీర్ణిత

కార్యముల చేయుటయందు తోడ్పడి యీ విషవీజముల పారదోలును. ప్రతిదినమును “క్రూషెన్ సాల్ట్స్” నువయ్యింపుము నాతడు ఆరోగ్యముగ నందును. ఉత్సాహవంతునిగ జేసి జీవితమును భోగముల ననుభవించ జేయును.”

Kruschen Salts

విచిత్రమైన చూరము

ధారాంగా దేవాలయమును నిర్మించుటయు యీరెండింటిని బట్టియే ప్రాధాన్యమైన వీధి దీనిప్రక్కనుంచియే యుండుటయును గలదు. సాధారణంగా దేవాలయమున్న ప్రదేశములలోనే బ్రాహ్మణుల యిండ్లుండును. వేసవికాలమున ప్రతిగ్రామమున రహదారిలకు సప్లయ చేయుటకుగాను దాహతీర్థము లిచ్చు సమస్థాయములు చేయుదురు. గ్రామవాసులు తమలాభములనేగాక పరోపకారమునకు వీలైనంతవరకు పాటుబడుటకే శ్రద్ధ తీసికొందురు. ఇది అంతా గ్రామమే కేంద్రస్థానముగ నుండి ఆ గ్రామపరిపాలనయొక్క స్థానము తెలిసికొనినందు వల్లననే వచ్చినదని గ్రహించుటగాక!

రాజ్యాలు రాజ్యాలు మారుచున్నవి గాని గ్రామసంఘపు కట్టుబాట్లు మాత్రము సూరక అనాదినుంచి వచ్చేకట్టుబాట్లు నేటికిని యింకను నిలచియున్నవి. మన దేశములోనికి అనేకసార్లు వచ్చిన తిరుగుబాట్లయొక్కయు, కలవులయొక్కయు బాధనోచ్చి వాటినిన్నిటిని గ్రామాలే భరించి గ్రామపరిపాలనను చెడగొట్టుకొనక అట్లై నుండుకొనియున్నవి.

దేవాలయములు, కచేరీ సానల్లు, బాటసార్ల సౌకర్యములనుగాను ఏర్పడి ఇండ్లు, సత్రములు, రహదారిల సౌకర్యముల కొరకు ఏర్పరచే నూతులు, తదితర నీటిసౌకర్యములు, మున్నగు వాటినిన్నిటిని గూర్చి పరిపాలన అంతయు గ్రామసంఘములకే నుండేది. గ్రామములో నుండే మత, సాంఘిక, రాజకీయ

ము లన్నిటిని అతిసమర్థతతో గ్రామస్థలే వెతవేర్చుకొనే వారు.

గ్రామసౌకర్యముల నశింపు

ఇంగ్లీషుపరిపాలన మనకు ప్రారంభమైనప్పటినుంచి గ్రామపరిపాలనను క్రమే ఖీణింపజేయుచున్నారు. పన్నులను ఎంతవరకు హెచ్చించినా ఆంతవరకు హెచ్చించుచున్నారు. ఎంత హెచ్చించినా తృప్తి అనేది యింకను కనబడుటలేదు. గ్రామస్థులకుఅందుబాటులో నుండే అన్నివిషయములను హరిని స్వయంగా చేసుకో నియ్యకుండా పరిపాలన అంతయు ప్రభుత్వమువారే వారి హస్తగతము చేసుకొనిరి.

ప్రతి 30 సం॥ రములకు పన్నులను మరలు విచర్యకు తెచ్చి హెచ్చించుట. ఇదే చైతులకు అమితమైన అశాంతి కలుగజేయుచున్నది. బ్రిటిషు పరిపాలనలో పైతికవిద్య లేదని చెప్పవచ్చును. అందుచేతనున్నా సహజముగా గ్రామములో సరియగు సామ్యసౌకర్యములు లేనందునను తగవులు ఎక్కువై ప్రతి చిన్నవిగవునకు కోర్టులకు పోవునంతటి స్థితిలోనికి దెచ్చిరి.

చైతులకు వ్యవసాయతరుణములో సొమ్ము అగత్యము. ఆసొమ్ముకొరకు ఏభాగ్యమునువివదకో పోయి ఆభాగ్యవంతుడు చెప్పినవడ్డికి మారుపలుకక నోటువ్రాసి తెచ్చుకొనును. ఆసొమ్ముతో వ్యవసాయము చేయును. వ్యవసాయము సరిగా

భరించిన అసలు వడ్డీపోను మిగిలేది బహుశక్తువ. గ్రామచారం చాలక వ్యవసాయం సరిగా భరించనియెడల తెచ్చినబుర్రమునకు పెరిగే వడ్డీయున్న అసలున్న తీర్చుటకు హడ వీలులేక అసలు ఆస్తిని అమ్ముకొనుట తప్పింపును. ఈరీతిగ రైతుల బాధ లున్నవి. ఇవి తొలగుటకు తక్కువవడ్డీలకు సౌకర్యములొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుటయే లేదు. పరపతిసంఘ ములని ఏర్పరచిరి. అవి సేతిశీరకాయలవలె నున్నవి. నిజ ముగ నీదర్జకై లెవరికి నుపయోగపడుటలేనని చెప్పవచ్చును. ఒకకుటుంబమున కై నా 30 ఎకరముల భూమి యున్నదను కొనుడు. ఆకుటుంబములో ఆసామి కే ముగ్గురు కొడుకులుండెరి. ఆ ముగ్గురు పంచుకుంటే ఒక్కొక్కనికి 10 ఎకరాలు నచ్చినది ఆ కొడుకులకు మరల సంతానముగలిగి ఆ 10 ఎకరములను మరల ఏ రెండు, మూడు, భాగములుగనో పంచుకొనుటకు తక్కువయగును. ఈరీతిగ ఏ 2, 3 తరములతో ఆస్తి అనలేయుండవలె చెప్పవచ్చును. జనాభా పెరుగుటయు జనాభాకు తగిన తదితర వృత్తివిద్యలు లేకపోవుటయు గూడ ఆర్థికముగ నష్టము కలిగి కడుదీడ లగుచున్నా రు. దీనినిబట్టి హడ ఆస్తిని రైతెరాలుగా పంచుకొనుండా లంతో కొంతభూమికి నిరూపకముపెట్టి ఆభూమిని పంచుకొనుండా నుండే ఏర్పాట్లు చేసిన చాలబాగుండునేమో.

గ్రామములోని ఉద్యోగీయుల సంస్థలు.

మునసబు:— యాయుద్యోగము బ్రాహ్మణేతరులలోనే చాలవరకున్నది. గ్రామములనుండే సివిలు, క్రిమినలుదర్శులను చాలవరకు చిల్లరవార నన్నిటిని తీర్చుటకు హక్కులున్నవి. పన్నును వసూలుచేయును. నెనుమించిన వ్యవహారములు వచ్చినపుడు తనపై అధికారము తెలుపుచుండును. కరణము బ్రాహ్మణులే ఎక్కువగా నుండురు. మునసబునకు తోడుగా వ్రాత పనులన్నిటిని వ్రాయుచుండును. పనియొక్కవైనచోట్ల అసిస్టెంటు కరణము అను పేరిట మరొకరిని నియమింతురు. మరే గారు అను పేరిట సాములను వామటకుగాను నియమింతురు. బండ్లలోను అను పేరిట నొర్రిన సామును తాలూకా ఆఫీసు కున్న తపాల తీసికొనిపోవుటకున్న నియమింతురు. నెట్టియాను పంచములములోనుంచి నియమింతురు. గ్రామ సౌకర్యము అనగా ఔరంగ్జులుగా నుంచుటకున్న గ్రామస్థులకు కొట్టెలు జారీచేయుటకు మున్నగుపనులను చేయుచుండును. ఈతక్కిన ఉద్యోగములన్నియు రైతులవారేగా నప్పుడున్న

వి. అందువల్ల ఆకుటుంబములోనుంచి మరొకకుటుంబములోని కి పోవుటలేదు. ఈరీతిగ ఒకకుటుంబములో నుండుటవల్ల కొన్ని నష్టములు లేకపోలేదు. ఇవిపోవలెనంటే గ్రామములకు గ్రామపంచాయితీల నిచ్చి ఆగ్రామపంచాయితీలకే యాగ్రా మోద్యోగీయులహక్కులనిచ్చినయెడల కొంతవరకు చాల బాగుండును. పట్టాములలో మ్యునిసిపలు ఆఫీసులు ఉండేరీతిగ వైరు మెన్చుమారినను లేక్కలకు ఆటంకములేక జరుగుచుండును. ఆదేరీతిగ జరుగుటకు ఏర్పాట్లుండులాగున గ్రామపంచాయితీలను ఏర్పరచి వాటికే యాహక్కులిచ్చుట ముఖ్యము.

దేవాలయములకు ఆస్తియుండును. ఆ ఆస్తిని ఆపూజారులు వారియిష్టమునచ్చినరీతిని ఖర్చుచేసిఅనుభవించుచున్నారు. క్రమే యిది చాల అన్యాయముగ నున్నదని తెలిసికొను చున్నారు. అందువల్ల పూజారులకు యిచ్చేది నిర్ణయించి విగోన దానితో పాతకాలకో పుస్తక భాండాగారములనో నెలకొల్పుట మంచిది. ఇది యింకా అమలులోనికి రాలేదు. దేవదాయపుబోర్డులు ఏర్పడినవి. వారయినా సక్రమముగ పథకులతో నడపుటకు తగు ఏర్పాట్లు చేయుదురుగాక !

లైబ్రరీలు:— వీనివల్లనే గ్రామస్థులకు విజ్ఞానములు గును. లైబ్రరీలే గ్రామనాసులకు నిజమైన సేవకులు. గ్రామస్థులకు విజ్ఞానము కలుగవలెనన్న లైబ్రరీలులేనిదే కలుగుటనట్టి కల్ల ఏయేనూతన శిష్యులును పెంపొందవలెనన్నను లైబ్రరీలులేనిదే పెంపొందుట కష్టము గ్రామములోని యువకులెల్లరు యీ లైబ్రరీసౌకర్యం పాలుపడుదురుగాక !

ఆర్థికము.

గ్రామస్థులకు ముఖ్యవృత్తి న్యవసాయము. ఇందు మెరక పంట పల్ల పుపంట అను రెండురకము లున్నవి. పల్ల పుపంటలో ముఖ్యమైనది ధాన్యపు పంట. మెరకపంటలో కొన్న, కేసగ, పిసర, మినుము, కంది మున్నగునవి యుండును. మాడనది తోటపంపులు. యిందు అరటి, కొబ్బరి, పంపర పనస, బత్తాయి మున్నగునవి యుండును. ఆంధ్రదేశమునంతటి కిని కృష్ణా తూర్పుగోదావరి, పడమటిగోదావరి కి జిల్లాలలోను తోట పంపులకు అనేక వీళ్లున్నవి. యీమాను జిల్లాలలోను ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక్కొక్క పండ్ల ఎగుమతికంపెనీ ఏర్పా

టుచేసి మనదేశపు పట్టాములలోనే గాక యితరదేశములతో గూడ అమితముగ వర్తకముచేసి కొంతవరకు ఆర్థికముగ బాగుపడుటకు సావకాశము లున్నవి. కావున యిందులకు శ్రద్ధ తీసికొందురు గాక !

నేతవృత్తి సాధారణంగా ప్రతిగ్రామములోను నున్నది దానివృద్ధికి అసహాయోద్యమము చాల నుపకారము గలుగ జేసినది. ఇంకను గ్రామములలో ఆ వృత్తిని మరల పెంపొందించుటకు ప్రస్తుతమున్న సావకాశముల నుపయోగించుకొని వృద్ధి జేయుదురుగాక !

గ్రామముల ఆర్థికస్థితి బాగుపడుటకు, శాసనసభలు, లోకశోభోద్ధులు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి తగు సౌకర్యములు ఏర్పరచుటకు పాటుబడవలెను. అందుండే సభ్యులుగూడ తరచు శ్రద్ధవహించవలెను.

గ్రామములలో ముఖ్యంగా నుండవలసిన సంస్థలు

1. గ్రామసంఘము
2. లైబ్రరీ
3. పరపతిసంఘము
4. రైతు సంఘము

యీ సంస్థలను ప్రతిగ్రామములోను స్థాపించుకొనలెను. తాలూకా, జిల్లాబోర్డువారివల్ల పిల్లలంత ఆపకారమును పొందుచుండవలెను. శాసనసభా సభ్యులద్వారా గూడ వారికష్టములను తెలుపుచుండవలెను. ప్రస్తుతము గ్రామములో మాం ద్యము హెచ్చయినది. సోమరితనము పెరుగుచున్నది. ఇందు వల్ల తగవులు హెచ్చె. గ్రామములలోని సామ్య పట్టాములలో నున్న ఏకొలదిమంది స్టీడర్లతో, తదితర ఉద్యోగీయులతో యిచ్చుటకే సరిపోవుచున్నది. పోనీ ఆలా యిచ్చినను సరియగు వ్యయము రాదయ్యె. ఇట్టిచిన్న పోవుటకు తగు శ్రద్ధ గ్రామవాసులు తీసికొనలెను. రైతుసంఘములు నెలకొల్పుకొని న్యవసాయభివృద్ధికి తగు ఏర్పాట్లను వృద్ధిచేసుకొనవలెను. “వ్యవసాయము, నేత, యీ రెండువృత్తులు మానవసౌభాగ్యమునకు ఉపరి తిత్తులనంటివి” అనే మహాత్మాగాంధీ నీతివాక్యముకు గ్రామవాసులు మరచకుండురు గాక !

వరంపర చెడుకుండ వేలైన సామానులతో తయారు చేయబడినది

ఫోర్డు టూరింగుకారు నెల్ ఫో స్టార్డు 5 బెలూన్ టైర్లు

రూ 2130

ఫోర్డు టూరింగుకారు నెల్ ఫో స్టార్డు లేకుండా 5 టైర్లతో

, 1920

ఒక్కతడవగా పెట్టుబడి పెట్టి మోటారును కొనలేక జాగుచేయుచుంటివా? ఇక నీవట్లుఉపేక్షవహించ బనిలేదు. నెలవాయిదాల మీద స్వల్ప మొత్తములుగ చెల్లించే పద్ధతిని నీవుంచుకొనదలచిన మోటారు నేడే నీ స్వాధీనము కాగలదు.

ఈ సదుపాయమును మద్రాసు ఆటోనెట్లయి కంపెనీవారు కలిగించుచున్నారు. నీవుకూడ బెట్టిడి ధనము ననవసరముగ వ్యయపరుపక నునాయాసముగ నొక మోటారును సంపాదించి స్వంతమనిపించుకొనుము.

నేడే కారునుతీసి, ఉపయోగించు కొనుచునే వైకమును చెల్లించు చుండుము.

9 నెలలలో నెల 1-కి రూ

ఫోర్డు టూరింగుకారు నెల్ ఫో స్టార్డు లేకుండా 5 టైర్లు

వెల రూ 802

చెల్లించవలసినది 153

ఫోర్డు టూరింగుకారు నెల్ ఫో స్టార్డుతో 5 బెలూన్ టైర్లు

, 873

, 169

ఫోర్డు రన్ ఎవెట్ నెల్ ఫో స్టార్డుతో 5 బెలూన్ టైర్లు

, 852

, 164

ఫోర్డు ఫోర్డు నెడాన్ నెల్ ఫో స్టార్డుతో 5 బెలూన్ టైర్లు

, 1163

, 236

ఉపయోగించుచు వైకమును నెలవాయిదాలుగా చెల్లించుపద్ధతిని గూర్చి వివరములకు వ్రాయును.

2500

ఓ క్కు అండు కో, లివి టెడ్., మద్రాసు.

ప్రాంతి: టూటికోరన్, బెంగురూరు.

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బస్ వలని మరణము.

ఏప్రిల్ 20: 12-4-27 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటల కాలమున మేడను వెంకయ్యగారి బంగళాసమీపమున ఒక బండినుండి మరియొక బండికి మూటను మార్చుచుండిన భైగల్లుబోయ యువకుని మోటారు బస్సు ఎత్తివేయుటచే అతడు వెంటనే మరణించెను. ఆ బస్సు ఎవ్వరిదైనది తెలియుటకు సర్వప్రయత్నముల సలిపి సైయ్యన్ యూస్ఫుచే నడుపబడి నందికొలుకుారికి పోవుచుండిన 21 నెంబి బస్ అని పోలీసువారు తెలిసికొన్నారు. పోలీసువారు అంబలి ప్రయాణికుల విచారింపదు కై ఫీదులు తీసికొనుచున్నారని తెలియుచున్నది.

రాజకీయ ఖైదీలు.

మలబారు జిల్లాలో మల్లా అల్లరి సంహారమున నిర్బంధింపబడిన యిరువురు మహమ్మదీయులు కర్నూలులో నివసించ బంపబడియున్నారు. సర్కారువారు ఒక్కొక్కరికి నెలకు 5 రుపాయల వారి జీవనమునకు నొసగుచున్నారు. కర్నూలు పౌరులు కూడా వారి కేదేని పని కల్పించి వారిజీవనమునకు దోడ్పడి పుణ్య మార్జితురుగాక!

న్యాయస్థానములు.

వేసవికాలపు నెలవులకుగాను జిల్లా సెషన్స్ కోర్టు 1 వ తేదీని మూయబడినది జూను 18-వ తేదీని తెరవబడును. మునిసిఫ్ కోర్టు మేనెల 6 వ తేదీ మూయబడి జూను 18 వ తేదీ తెరవబడునని తెలియుచున్నది.

హరికథలు.

ఈ ప్రాంతములలో కన్నడము అసాధారణభాషగా నుండినను కన్నడమున హరికథలు కావించి ధార్వాడ రామాశాస్త్రిగారు సర్వల సంతసించకేరి. వారి పాండిత్యము, వాగ్ధోరణి అసాధారణములు. ఉగాది మొదలు సేతివరకు చెప్పిరి. శ్రీపురుషులు వందలనుదలగా విని ఆనందించిరి.

ఆంధ్రగ్రంథాలయము.

12-4-28-వ తేదీన కర్నూలు డిప్టి కలెక్టరుగారు ప్రైవేట్ గ్రంథాలయమును తనిఖీచేసి గ్రంథాలయమును, పుస్తకముల పట్టికలను, సంపూర్ణముగాను శుభ్రముగాను నుంచబడిన లెక్కలను, చూచి కడుంగడు సంతసించి, యాచివయమున ప్రేక్షకుల పొత్తును నాతములయిన వెల్లడించిరి.

తిరుపతి

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీరాములవారి ఉత్సవము

ఏప్రిల్ 21: శ్రీరాములవారి బ్రహ్మోత్సవము బాగుగ జేరినది.

దివాన్ జేమ్సార్ల రాజీనామా

రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరున వ-రా-రా-శ్రీ పండిత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, దేవస్థానం జేమ్సార్లగ, రెండు సంవత్సరములకాలము పనిచేసిరి. వీరిని మహాత్ముగారు రిటైర్ కావలసినదని కోరిరనియు, అందుపై పంతులువారు 15-4-27 తేదీన చాక్లి ఇచ్చివేసిరి. వీరివద్దనుండి వ-రా-రా-శ్రీ టి. రామమూర్తి పంతులుగారు చాక్లి పుచ్చుకొనిరి.

హైస్కూల్స్ మూయబడుట

వేసవికాలమునకు, మిషన్ హైస్కూలు 8-4-27 తేదీని మూయబడినది. మరల 1-7-27 తేదీ తెరవబడును. దేవస్థానం హైస్కూలు 1-5-27 తేదీని మూయబడును.

తిరుమలకొండ శ్రీవారికి వసంతోత్సవము

ఉత్సవమును ఈ సంతోసము అతివైభవముగ జరిపిరి. ఈ ఉత్సవము 3 రోజులును సంతోసము అన్ని వర్ణములవారి కిని జరపబడినది.

తెప్పోత్సవములు

తిరుమలకొండపైన వేంచేయుండు శ్రీ కృష్ణస్వామి వారికి 28-4-27 తేదీన, శ్రీకోదండరామస్వామివారికి 24-4-27 తేదీన, శ్రీ వెంకటాచలపతిగారికి 25-4-27 మొదలు 27-4-27 వరకు మూడురోజులు తెప్పోత్సవము జరుగును.

అని బంగారమున ప్రశస్తమైనది. ఈ "హార్లిక్స్" -
సహజమున నరములు గలిగియుండు వేచిబిచ్చువారు,
సంపూర్ణమైన నరములు గలిగియుండు పరిపూర్ణమైనట్టి
అగ్రహాపము. హార్లిక్స్ మల్టెడ్ మిల్క్ పుల్వైజ్
పూర్తిగా విగడగలిగినట్టి వాలు, పేలైన మల్టెడ్
పూర్తిగా విగడగలిగినట్టి వాలు, పేలైన మల్టెడ్
వేయబడినది. విజ్ఞులకుగల ఆహారము. మెదడును, కఠిన-
మునకు ౭లమునప్పుడు ప్రకృతికి సహాయపడుచున్నది.

HORLICK'S
THE ORIGINAL
MALTED MILK

HORLICKS MALTED MILK CO. LTD.
SLOUGH, BUCKS. ENGL.

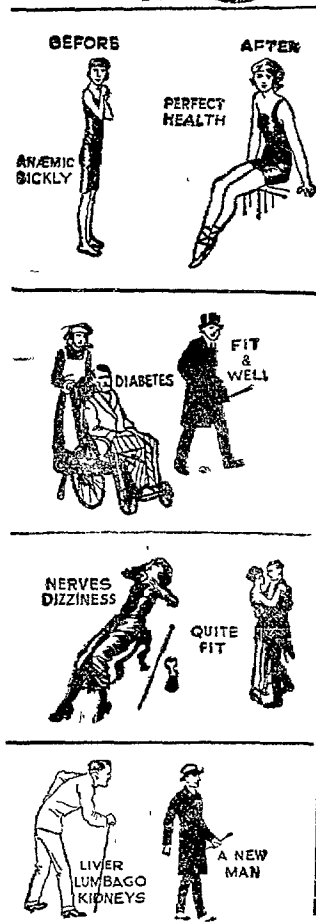
బంగారము
వలె
బాగుగా
నుంచుడు!

శ్రీ శ్రీ శ్రీ
విజ్ఞులకు
సహాయము
దేయ
చేయ
చేరును.

దేహమును పెంచును - పూర్తిగా శీర్షిత కలిగించును.

గాన మీ డెడలను "బంగారమువలె" బాగుగా దీని నిచ్చి నుంచును.

ఈ వైద్యము ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు

BEFORE AFTER
ANEMIC BICKLY PERFECT HEALTH
DIABETES FIT & WELL
NERVES DIZZINESS QUITE FIT
LIVER LUNG KIDNEYS A NEW MAN

ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు - ఇందు హానికరమున ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశుద్ధమైన బెల్ షిప్ సంబంధమైన యాన్న, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల వస్తువులు మొదలగు వివిధ కొవ్వు వైద్యప్రవీణులచే తెలుపబడిన ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు పుష్కలమున దున్న జతరాన్ని సంబంధమైన రసములలో చేరి నాంది ఎక్కువగాను, పుష్టిని గలిగించును. కొంచెం అస్వస్థుగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగానున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్ట్ వైట్ బిళ్ళలను నేపించిన కొన్ని నిమిషములలో నేమిట అసాధ్యము, ఉత్సాహము గలుగును. ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దినన తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులు లేనప్పటి, నాణ్యత, సులభమున 5 నిమిషములలో కురుదును [నిని ర్తించును. అజీర్ణము కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో కురుదును. పిత్తము, మైకము, బలహీనము 10-15 నిమిషములలో కురుదును. ఉదరమునది, కాఠిన్యమును సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో కురుదును. ఇన్ ఫ్ల్యుయెంజా, జ్వరములు, జ్వరము మొదలగువి 24 బహుమూత్రము, పాండుగోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించిన వాచ్చు, వాలబద్ధకము, జలుబు, ని - శేమి, తియిరువాయువు, నొప్పులు మొదలగు వాటికి చికిత్ససాధనగోరు 10 నిమిషములలో కురుదును. మిశ్రమవ్యాధులకు 1-4-0 ధరగల బిళ్ళ నొకటిని కొనుడు. ఈ దిని తెలుపబడిన దోష తాపత్రుతిల వారాంతము నిజమైనది కాదని రూపించువారికి 00 పాములు గునాముగా యివ్వబడును. వీటిని ఉపయోగించి తృప్తి చెందినవారివద్దనుండి నునారు 80,000 యోగ్యతా పత్రాలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెంచె నను పరిక్షించవచ్చును. నెం 24872 - "ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు" దేవునిచే పంపబడినవి. ఒకవారమునుండి దుర్బలమైన వాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒక మోతాదు నావాధకు నిలిపినది. నేనిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను." నెం 24118. డాక్టరు టి. బి. ఎన్. "ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు" అమోఘమైన గుణముల గలదని నేను తెలిపినప్పుడు అంగులో నేనుగ్రహించు అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్థినియా, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అద్భుతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిన వాలును అప్పత్రులకు పంపుడు. నెం 18224 - ఈ బిళ్ళలు అమోఘమైన టానిక్ దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. ఇంకను పంపిన నాన్నే హితులకు కూడా వాడెదను." శానిటరీ మెషినరీ చే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదినియు, చేతితో తాకబడుట లేద" నియు పూచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents Martin & Harri s Ltd.,
No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS 3180
IVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Highbury Viaduct, London E. C

OVERWORK WORRY FRESH ENERGETIC
HEADACHES NEURALGIA
INDIGESTION BAD STOMACH
BEAUTY & HEALTH

ప్రథమ కృష్ణామండల నిత్యశ్రీ వైష్ణవ మహా జనసభ, నెరికే పాలెం

ప్రథమ కృష్ణామండల నిత్యశ్రీ వైష్ణవ మహాజనసభ ది 16-4-27 బండరుతాలూక నెరికేపాలెంలో తక్ గ్రామవాసులచే తదర్థమై ప్రత్యేకము నిర్వహించబడిన సభాశాలయందు ఉదయం 11 ఘంటలకు సమావేశపరచబడినది. సభాశాల పచ్చని తోరణములతోను జాతీయపతాకములతోడను నిత్యశ్రీ వైష్ణవ భక్తాగ్రేసరులయొక్కయు ఆత్మార్థయొక్కయు పంచనంబెలయొక్కయు పటము లలంకరింపబడినవి. ఈసభను బండరు వాస్తవ్యులగు శ్రీమాన్ ముత్తేవి వెంకట తిరుమలాచార్యులు గారు సభికు లందరిచే అగ్రాసనాధిపత్యమునకు ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీవారు పుష్పమాలాలంకృతులై తమ పీఠమున దిష్టించిన తదుపరి నిత్యశ్రీవైష్ణవ సేవకబృందమువారు భక్తి భరితములగు తిరునామములు పాడిరి. వారు వైష్ణవ మతసంభంధమైనట్టియు అందు నిత్యశ్రీ వైష్ణవులయొక్క పురాతన వంశపరంపరానుగతమైన వైష్ణవ సామలంబనమును గురించియు మృదు మధురవాక్యములతో సభికుల హృదయము లానందనిమగ్నులగు నట్లు ఉపన్యసించిరి.

నర్సాపురం తాలూక మట్టిపర్రు వాస్తవ్యులగు శ్రీమాన్ మాజేటి తేనెరంగముగారున్న బ్రహ్మయ్యగారును గుడివాడ వాస్తవ్యులు గుండు వెంకయ్యగార్లు విశిష్టదైత మతాభివృద్ధి విషయమై ఉపన్యసించిరి.

అంత జయజయధ్యానములతోను మంగళ గీతముల తోను సభ ముగింపబడెను.

మరల సాంఘికవిషయమున మదరాసు కాసనసభ్యులగు శ్రీమాన్ గుండు వెంకయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభింపబడెను.

బండరు వాస్తవ్యులగు శ్రీమాన్ అస్మదు చిన్నయ్యవారు తమ అహ్వనసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసమును జదివిరి. అగ్రాసనా

ధిపతుల పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిన తదుపరి బట్టు వెంకటసుబ్బయ్యగారున్న శ్రీమాన్ గంటా ఉయ్యర్ కొండూరు గార్లచే రచియింపబడిన పద్యములు జదివిరి. అధ్యక్షులు వారి అధ్యక్షకోపన్యాసము జదివిరి.

ఈసభకు నరసాపురం తాలూకా వట్టపర్రునుంచి రాజోలు తాలూకా పెదపట్నమునుంచి బండరు, వీలూరు, గుడివాడ, బెజవాడ తాలూకాలకు సంబంధించిన ఊళ్ల నుంచి సుమారు 100 మంది నిత్యశ్రీ వైష్ణవులు వేంచేసి తమ మతాభివృద్ధిగల అభిమానమును వెల్లడించిరి. ఈమతమును వృద్ధిపొందించు తీర్మానములు సభికులందరిచే ఆమోదింపబడెను.

అధ్యక్షులకు ఈసభ ఏర్పాటులయందు ముగ్గులై తమ కాయకష్టము ధారపోసినవారికి వందనశతములతో సభ ముగింపబడెను. బట్టు వెంకటసుబ్బయ్యదాసుచే రాత్రి హరికథా కాలక్షేపము జరపబడెను.

చుండూరు కృష్ణయ్య

అస్మదు, శ్రీశైలము.

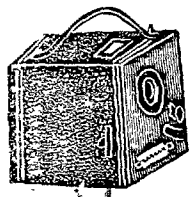
(కార్యదర్శులు.)

ఉచితము!

ఉచితము?

అద్భుతమగు స్కాట్టు కెమెరా

నూతనముగా యింగ్లీషు వారిచే కనుగొనబడినది. ఈ క్రొత్త కెమెరాతో ఫోటోలను సులభముగా దీయవచ్చును. దీనికి ఫోటో గ్రాఫ్ సంబంధమైన విద్య యేదియు నేర్చుకొనకయే, నెలకు రు 50 మొదలు రు 500 వరకు సంపాదించవచ్చును. ఫోటో దీయు మార్గమును బోధపరుచుచు

యీ కెమెరా మీకు పంపబడును. దీని ధర 1 టీకి రు 2-12-0 ఒక్క పర్యాయమే 2 కెమెరాలు కొన్నయెడల రు 2-12-0 ఖరీదు గల యొక టైప్ రైటరు ఉచితముగా నొసంగబడును. వలయువారు:— యా. వి. గోపాల్ అండు కో, 37, తిరుప్పల్లివీధి, సాకార్ పేట పోస్టు, మద్రాసు.

శ్రీ సంస్కృత సాహిత్యమహాసభ

శ్రీ సంస్కృత సాహిత్యమహాసభను గురించి విని పత్రికాముఖమందు, కొలది దినములు కావచ్చినది. కార్యక్రమము ఇతరముఖ్యాంశములను, ప్రచురింపబడుతున్నది.

శ్రీ సం॥ సాహిత్యమహాసభ, సామాన్య సమావేశముల వలె వినోదముగ పరిణమింపకుండుగాక యనియు, క్రియాశ్రావణముగ నిర్వహింపబడుగాక యనియు, నిర్వాహకులు వేడుకొనుచున్నారము. శ్రీ మదవధాని శిరోముఖుల వక్రత్వమునకును, వాగ్దేవతమునకును ముగ్ధులయి, తత్కాలమున సంతసించి, యిలుకేరిన ప్రయోజనములేదు. బహుకార్యవ్యర్థులను, దేశోద్ధారకులు నగు శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి హస్తస్పర్శచే వేషమును గాంచిన నితరవిషయములవలెనే, నీసంస్కృత మహాసభయు, గీర్వాణవాణి శరీరమును, తిరిగి తెప్పరిల్లి, నూత్న శోభనువహించి తీరునని నమ్మెదము.

శ్రీ మహామహాపాధ్యాయ తాతారాయుడు శాస్త్రీగారు, వ్యాకరణాచార్య, నోరి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రీగారు మొదలుగాగల పండితరత్నములు పలువురు తమరాకను తెలియపరచినట్లు వినుటకు మిక్కిలి సంతసించు చున్నారము.

ఈసభ, నిర్వాహకులకును, దేశీయులకును, గీర్వాణ వాణీసముద్రణ దీక్షాకంకణము ధరింప, నాందీరంగముగ పరిణమించు గాకయని పరాత్పరుని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

యాన్. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, బి. పి. (అసన్య)

ఆయుర్వేదౌషధ రత్నాకరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యజ్యోతిష వళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రీ, బెజవాడ

కార్రియాల్ స్పెషియాలిటీలు

ఆంటి-గెకోసూరియా	1-8-0
బహుమూత్రవ్యాధి నివారిణి.	
ఆంటి-మస్క్విటోలిన్	1-0-0
దోహలను దగ్గిర రానియదు, అందుచే మలేరియా రాదు.	
ఆస్తమా-రిలీఫ్ పౌడరు	1-12-0
(శ్వాసకాసరోగమును నివర్తికేయును)	
బేరమ్ (అమెరికాది)	1-8-0
శిరోజములకు మంచిటానికు.	
బామాల్ విన్	2-4-0 4-0-0
దేహమునకు పుష్టినిచ్చును, బలహీనత, జ్వరమువచ్చి నిలిచిన తరువాత ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
బ్రాన్ కోర	2-0-0
దగ్గును నివారించును, గెళ్ళను త్రోసివేయును, రొమ్ముకు పాదగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును	
బరోనా	4-0-0
మార్మరోగమునకు దివ్యమైనది.	
సి. ఏ. క్యూ (మిక్ శ్చరు)	1-0-0
జలుబు, శీతలము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా మొదలగు వాటికి తగినది	
సి. ఏ. క్యూ (కాప్ సల్సు)	0-14-0
సి. ఏ. క్యూ కాప్ సల్ ఫారము గాగలదు. తీసుకొనుట సులభము. ప్రయాణసమయములందు వెంటబడి తీసుకొని పోవుట సులభము.	
కాంఫరోడైన్	0-8-0
గృహమునం దెప్పుడును ఒకబుడ్డి యుండవలెను. విరేచనముల, హులనోష్ఠి మొదలగువాటిని కుదుర్చును.	
కన్నా బైన్	1-0-0
పాదములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మొద్దుబాగుట మొదలగువాటిని కుదిర్చి, సుఖముగా నడచుటకు వీలందును.	
కార్మిలెట్ చెట్టి దగ్గు నివారిణి	1-4-0
రొమ్ముపడితమునకు అద్భుత నివారిణి.	
కెమికల్ ఫుడ్	1-0-0
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.	
క్లోరోడైన్	0-8-0
కలరా డ్రాపులు	2-0-0
మీతోడ ఎప్పుడును ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుడు.	

గుట్టములకు కండిషన్ పౌడరు	2-8-0
మీగుట్టములను అలక్ష్యము చేయకుడు. వాటిని ఆరోగ్యస్థితియందుంచుడు.	
చెవలియర్లు హేర్ రెస్టోరర్	2-0-0
వెంట్రుకలకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగునట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.	
తోలు కాంపౌండు వరబత్తు	2-0-0
దగ్గులకు రొమ్ముపడితమునకు తగినది.	
డాక్టరు కార్ ల్యుచిలెన్సు దగ్గు నివారిణి	1-0-0
బిడ్డదగ్గులకు నిరపాయకరమైనట్టియు, గుణమిచ్చునట్టి బౌషధము.	
ప్రిక్లి హీట్ లోషన్	1-8-0
ప్రిక్లి హీట్ పౌడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0
క్లిస్టెన్ అండు ఐరన్ టూనిక్	1-8-0
రింగువరం ఆయుస్సు మెంటు	0-9-0
హిందూదేశీయం దున్నవాటి అన్నిటినుందును శ్రేష్ఠమైనది.	
రోస్ గార్గల్	1-0-0
స్కర్ పైన్	2-4-0
చుండు నివారిణి.	
డియోడొరైనుడు పెట్రోలియా	1-0-0
శిరోజములకు ఉపయోగించుటకు తగినది వెంట్రుకలకు మంచిస్థితిలో నుంచును.	
డియోడొరైనుడు కోకోనట్ ఆయిల్	1-0-0
శిరోజములకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడిన మనోహరమైనది.	
డడ్లెస్ అస్మాకాన్	1-8-0
ఉబ్బునమునకు దీనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగిననవి క్షయించుటకు శిష్యాచేసి యున్నార	
ఈనన్ వరబత్తు	0-12-0, 1-8-0
ఈ సుప్రసిద్ధమైన టూనిక్ ఎప్పుటి కప్పుడు మంచి బలమునిచ్చుటకు నూతనముగా తయారు చేయబడును.	
ఎస్సెన్సు నరనపరిల్లా	2-0-0
అమోఘముగా రక్తమును శుద్ధిపరచును.	
ఎలిక్టిర్ గ్లినోరూఫాన్ ఫేట్, పార్శ్వ ట్యూతో సహాగలది	1-8-0

నరములకు పుష్టి కలిగించును.	
ఎడికొలోన్ 2 బౌన్సులు	1-0-0
ఎడికొలోన్ 4 బౌన్సులు	1-12-0
ఎడిక్విన్	1-8-0, 2-8-0
ఎడిలూసు	1-0-0
దోమకాటులచే గలిగిన మంటను బాగోట్టును.	
వెజ్లర్ బామ్	0-12-0
నోవ్వులు, బాధలు, తిమ్మరు వాయువ మొదలగు వాటికి మంచిగుణమిచ్చును.	
ప్రేసర్స్ లీవర్ టూనిక్	1-8-0
సోమరి తనమును బాగోట్టును.	
ఫర్మెల్స్ లీవర్ మూత్రాలు	0-12-0
మలబద్ధమునకు, పిత్తమునకు అమోఘమైనది.	
క్రె హో	2-0-0
శిరోజములకు తగిన టూనిక్.	
క్రె మొలెని మాత్ వామ్	2-4-0
నోటికంపుకు, రుచిపరిగా తెలియనవచ్చు ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
లైముస్ అండు గ్లెస్ లైను	1-0-0
శిరోజములకు అద్భుతమైనది.	
ఓమమ్ బిళ్ళలు	1-0-0
హులనోష్ఠి, హులత్వము, పుష్టిశ్రేణులకు తగినది.	
ఓమమ్ వాటరు బుడికి	0-10-0
పింకలామైక్	1-8-0
మెటిమెలకు లోషను.	
వైరోస్	2-12-0
డైరోయా వ్యాధికి తగినది.	
సైమె	0-12-0
చాక్ లిగ్డల్ చే. గలగు తీటకు దివ్యమైనది.	
పండ్లనొప్పికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
ఇంద్రజాలమువలె పనిచేయును.	
కార్రియాల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
దంతముల కమోఘమైనది.	
ఎక్ మా	0-15-0
ఎక్ మా, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణమిచ్చును.	

ఆంధ్రచరిత్ర పరిశోధకమండలి

రాజమహేంద్రవరము

ఈమండలియొక్క 5 వ వార్షికసభ 17-4-27 న జరిగినది. సభలో బండి సుబ్బారావుగారు కార్యనివేదిక చదివరి. "మహాత్ముని జీతము కాలమానసితి" అనువ్యాసమును జయంతి రామయ్యపంతులుగారును "ఆంధ్రారవభావల యన్వయ్యత"ను గూర్చి చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారును, "పురాణపతన ప్రాముఖ్యము"ను గూర్చి యస్. భీమశంకరముగారును వ్యాసములచదివరి. "భగవద్గీతయొక్క సాహిత్యవిశేషము" అనువ్యాసము చిలుకూరి సూర్యారావుగారు చదివరి.

కార్యదర్శిగారి నివేదిక

ఈ సంఘమునకు పితామహుల మహారాజావారు రాజపాపములుగాను, యీ సమాజాభిమానులగు యితర ప్రముఖు లనేకులును ప్రేసిడెంటు వైసుప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

31-3-27 తేదీకి సమాజసభ్యులు 150 మందికలరు. గత సంవత్సర సమావేశమునాటికి 70 మందిమాత్రమే ఉండిరి. స్థానిక సభ్యులు ఇప్పుడు 54 మందికలరు. ఈమండలిపత్రికకు స్వతంత్ర పరిశోధక వ్యాసములను వ్రాయు గౌరవవత్తెలుకులు కొందరు ఏర్పరచబడిరి. పత్రికలు వీరి కుచితముగా పంపబడును. ఈమండలిసభ్యులు 150 మందిగాక తదితరులు 20 మంది మాపత్రికాచందాదార్లుగా నున్నారు. విశ్వవిద్యాలయాధికార్లు మ్యాజియములవారు కళాశాలలవారు ప్రాచీన నిర్మాణపరిశోధక శాఖాకార్యాలయములవారు, గవర్నమెంటు సెక్రటేరియటులు, పుస్తకభాండాగారముల వారు యాపత్రికను తెప్పించుచు కొనుచున్నారు.

ఈ పత్రికను కళాశాలాధికారులు (చరిత్రవిద్యను నేర్పు కళాశాలలవారు) తప్పక తెప్పించవలసినదిగా విద్యా శాఖాధికారి యాదాస్తు జారీజేసిరి.

బి. వి. కృష్ణారావుగారు తమసంపాదకత్వమునుండి విరమించుటచే వారీసానే సి. అత్తారాముగారు సంపాదకులుగా నియమింపబడిరి. సంపాదకులు ఇదివరలో ముగ్గురుండిరి. ఇప్పుడు 6 గురున్నారు. పత్రికకు ధనాదాయము హెచ్చిన పిదప మరల సొగసుగా ముద్రింపబడును.

కళింగోత్సవము జరుపుట కొకకమిటీ ఏర్పాటుచేయబడినది. పర్రాకిమిడి రాజాగారి సేనంఘమునకు పోషకులుగానుండి కళింగజయంతిని జరుపుటకు రోడ్డుదెరువునిరి. ముఖలింగమువద్ద యీజయంతి యీనెలలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. కళింగసంచిక యొకటి ప్రచురింపబడును. అందులకు అనేక విషయ సామర్థ్యముగల వ్యాసములు వచ్చినవి. పర్రాకిమిడి రాజావారి యాదరణసహాయమున నిదివెలువబడును.

ఈ పత్రికయొక్క మూడు భాగము లిదివరకే వెలువడినవి. నాలుగవ భాగము అచ్చులొననున్నది. అనేక పండితముండలిప్రచురితపత్రికాధిపతులు తమపత్రికలను ఇచ్చి మాపత్రికను బదులుతీసికొనట కంగీకరించిరి.

ఇదివరలో 4 సాధారణసభలు జరిగినవి. "నవీనభూగోళ శాస్త్రము - దానిజాతీయప్రాముఖ్యము" అను విషయమును "ర్యాలి తామ్రశాసనములు" అనువ్యాసమును ఆంధ్రభాషానుశాసనము మహాభారతముయొక్క చారిత్రికప్రాముఖ్యము అను విషయములగుర్చిన వ్యాసములును చదువబడినవి.

4 వ ఆఖరిభారత ప్రాచ్యమహాసభవారు సమరసభకు ప్రతినిధులను పంపవలసినదిగా కోరిరి.

యం. రామకృష్ణకవిగారును ఆర్. సుబ్బారావుగారును రెండుపత్రికలను వ్రాసిపంపిరి.

ఈసమాజమునకు గ్రంథభాండాగారమును తయారుచేయుటకై పుస్తకములు స్వీకరించబడుచున్నవి. భారతపత్రిక గత సంచికసంపుటములను ఉచితముగాదానముచేసిన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారికిని ఆంధ్రసాహిత్య పరివత్సత్రిక గత

సంచికల సంపుటములను స్వయిజేసిన జయంతి రామయ్యపంతులుగారికిని కృతజ్ఞతా వందనములు.

ఈమండలికి గౌరవ "వైసుప్రెసిడెంటుగానున్న కా॥ నాగేశ్వర రావు పంతులు గారును ప్రెసిడెంటుగానున్న జయంతి రామయ్య పంతులుగారును అనేకవిధముల మాకు సహాయముచేయుచున్నారు.

అనేక పరిశోధక సంఘములవద్దనుండి 100 పత్రికలువచ్చినవి. ఒక పతనమందిరము, బంగ్రాతు అత్యంతవశ్యకము వీరేశలింగ లైబ్రరీని యీమండలివారి వినియోగమునకై నిర్దేశించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. లైబ్రరీ ఏర్పాటుజేసి కొనుటకు గ్రాంటు ఇప్పించవలసినదిగా అడుగగా గవర్నమెంటు నిరాకరించిరి. ప్రచురింపబడని తామ్రశాసనముల చిత్రపటములను ముద్రించుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు ఏజెన్సీ మాన్యుమలలోనున్న అడవిజాతులవారి ఆచారవ్యవహారములగుర్చి విచారింపి ప్రకటించుటకు పూనుకొనబడినది.

పూర్వచారిత్రిక గ్రంథశాసనసముదాయమును సభ్యుల సేకరించుచున్నారు. టి. అచ్యుతరావుగారు వి. విశ్వనాథశర్మగారు ఆర్. సుబ్బారావుగారు, ఆంధ్రలిపిగల శిలాశాసనము తాళపత్రగ్రంథము రాగి శాసనములతో చేయబడిన ఆంధ్రరాజుల నాణెములసంపాదించియొసంగినందులకు మండలివారుకృతజ్ఞులు.

ఈసంఘమునకు కావలసినప్పుడెల్లను ద్రవ్యసహాయమును అనేక పెద్దమొత్తములుగా చేయుచుండిన మండలి కోశాధికారులగు యకొ. కామేశ్వరరావు, బి. యె. బి. యల్. గారికి యీ మండలివారు కృతజ్ఞులు.

పితామహుల రాజాగారు రు 800 లు విరాళముగా మొట్టమొదట నొసంగిరి. జయంతి రామయ్యపంతులుగారే యీ సంఘము నింతటి వృద్ధిలోనికి తెచ్చుటకు కారకులు. వారికి మాకృతజ్ఞతావందనములు.

నూతన "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

1927 సం॥ రం ఏప్రిల్ నెల రికార్డులు

ది గ్రామోఫోనుకంపెనీ లిమిటెడ్

2575

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

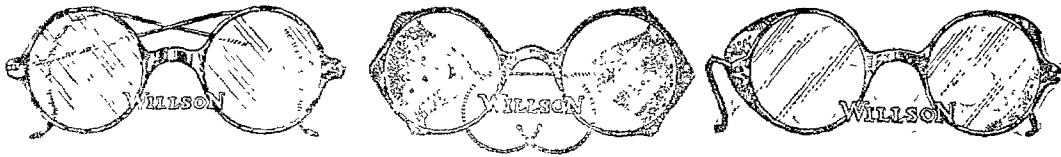
కలకత్తా, బొంబాయి.

10 ఇంచులు డబుల్ సైజుగ్రీన్ లేబిలు హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్ రికార్డులు K-కి ధర రు 2-12-0.

- తెలుగు మిస్. టి. ఎస్. రంగమ్మమ్మ, తిరునల్వేలి.
- N 2073 { ఏ కామిని బోధించెనో జావళి, నాటకురంజి
{ నన్ను బ్రోవుత నీకు. కాంభోజి
మైసూరు ఆస్థాన విద్వాంసులు, మిస్టర్ చిక్కరామారావు.
N 2074 { నీ దాసాన దాసుడని. యమున-కల్యాణి
{ నీవే యిటు సరాకు. కరహరప్రియ
కన్నడము మిస్. వి. సుందరమ్మ, బెంగుళూరు.
N 2076 { లాసిలి కేళెన్నా. ధన్యాసి
{ ఎననాదీ. కామాచీ
మిస్టర్ బి. రాచప్ప మైసూరు.
N 2077 { యారోకానాహ. ముఖారి
{ కమల దళాయతాపీ. తోడి
తెలుగు మిస్టర్ యస్. డి. అబల్ (సి.బి.మిషన్) విశాఖపట్నం.
ప్రభువును స్తుతించుడి.
N 2080 { కొనియాడలే. కంకరాభరణము, ఆది
{ వింతగల-మా-యేసు. కల్యాణ, త్రిపుట
1927-వ ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలో
నూతనముగ వెలువడిన రికార్డులు.
మిస్ ఏ. సుందరం, మధుర.
- N 2002 { జయ జయ గోకుల బాలా, 1-టి భాగము. రాగహరిక
{ జయ జయ గోకుల బాలా, 2-వ భాగము. ,,

- N 2003 { జయ జయ గోకుల బాలా, 3-వ భాగము. రాగహరిక
{ జయ జయ గోకుల బాలా, 4-వ భాగము. ,,
మిస్ వి. సుందరమ్మ, బెంగుళూరు.
- N 2022 { సరగుణ పాలింప, 1-టి భాగము. కేదారగౌళము
{ సరగుణ పాలింప, 2-వ భాగము. కేదారగౌళము
మైసూరు ఆస్థాన విద్వాంసులు, మిస్టర్ బి. రాచప్ప.
- N 2023 { చెలియా నేనుంటే, 1-వ భాగము. నీలాంబరి
{ చెలియా నేనుంటే, 2-వ భాగము. నీలాంబరి
ససుపులేటి అంజయ్య.
- N 2024 { హే సరాత్మరా. పూరి కల్యాణి
{ నకల ధర్మవేత్తలారా. కాఫీ
ఎస్. సుబ్బారావు, అమెచూర్.
- N 2004 { పోయె నయ్యో. సురటి
{ నీరజ భవ ముఖి. బింప్లాస్
కన్నడము. మిస్టర్ చిక్కరామారావు, ఆస్థానపండితులు, మైసూరు
- N 2006 { రాగ ఆలాపన 1-వ భాగము. ఖైరవి
{ కోదండదీత 2-వ భాగము. ఖైరవి
తెలుగు మిస్టర్ ఎ. డి. అబల్ (సి. బి. మిషన్), విశాఖపట్నము
క్రీస్తుయొక్క వైవత్వము.
- N 2029 { నీకన్నయిక-నేరే అసావేరి, త్రిపుట
{ మంగళము-బాడి మోహన, ఆది

The Gramophone Co., Ltd.,
(Incorporated in England) Calcutta—Bombay

విల్సన్ గాగుల్స్

నిష్కళంకమైన విల్సన్ గాగుల్స్నే కొని తమకండ్లను సూర్యకాంతినుండి రక్షించుకొనుడు.

కొనునప్పుడు చట్టముమీద, విల్సన్ పేరును జాగ్రత్తగా పరిశీలింపును. అందువలన చచ్చు క్రేన యిమిటేషన్లనుండి మోసపోకుండ తప్పించుకొనగలగు.

ముల్లరు మార్కెట్ అందు కంపెనీ ఇండియాకు ఇకోకార్ పోలేటెడ్ ఏజెంట్లు

మెనర్సు

విల్సన్ అందు కంపెనీ, ప్రతినిధులు,

హస్తబాగు 2, మదరాసు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 3 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

వాణిముత్యక్రశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండునులు, రబ్బరు స్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, పెంజిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(906)

ఎం గ్రేవింగు

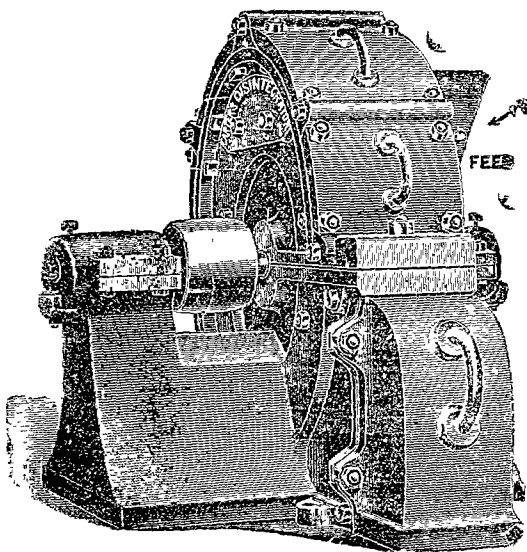
హనుమాన్ ముచ్చ

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికినమా నమోదైనది లేదు. చర్మవ్యాధులకునంజీవివంటిది. ఎచ్చట నుదొరుకును.

యన్. రంగస్వామిశెట్టి అండు బృందరు, నెం 12. బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

నేడే మాజావి
తాకు వ్రాసి, ఈ
ప్రతికపేరును తె
లుపుడు.

గొప్ప తరగతికి చేరిన గ్రేన్ డింగు మెషిన్

ఈ మెషినులు శీకాయ, పదును చేయుటకు తగిన జెరడు, ఎముకలు, నెల్లికాయలు, సున్నము, చిప్పలు, ధాన్యములు మొదలగు వాటిని పొడిచేయును. వీటిని మేము స్టాకునుండి సరఫరా చేయగలము.

కార్టరు వేటెంటు డిస్ ఇంటి గ్రేటరు

వాటికి కావలసిన మార్బుల్ షార్ట బుల్ స్టీము ఎంజినులు, లేక బ్లాక్ స్టోన్ ఆయిల్ ఎంజినులు కూడ సరఫరా చేయగలము.

మార్బుల్ సన్ను అండు కో, (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఎంజినీరులు:-

మద్రాసు - బెజవాడ - తంజావూరు - కోయంబుత్తూరు.

852